

Sytuacja demograficzna województwa opolskiego w latach 2010–2019

Demographic situation in Opolskie
Voivodship in 2010–2019

Urząd Statystyczny w Opolu Statistical Office in Opole

Opole 2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Opolu, Opolski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Opole, Opolski Centre for Regional Surveys

Zespół autorski

Editorial team

Brygida Grzesiak, Sylwia Hulbój, Elwira Kunicka, Maria Mołodowicz, dr hab. Edyta Szafranek

Kierujący

Supervisor

Janina Kuźmicka

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Maja Kwiecień

ISSN 2719-5341

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu publikację „Sytuacja demograficzna województwa opolskiego w latach 2010–2019”, która w nowym wydaniu w serii „Analizy statystyczne” stanowi kontynuację opracowywanej w ubiegłych latach publikacji „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie opolskim”.

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie informacji na temat sytuacji demograficznej województwa opolskiego, diagnozy, zmian jakie zaszły w latach 2010–2019 oraz prognoz statystycznych na kolejne lata.

Kompozycja publikacji obejmuje syntezę oraz część analityczną, która pogrupowana jest w następujące rozdziały tematyczne: stan i struktura ludności, ruch naturalny oraz migracje. Komentarz analityczny wzbogacono wykresami i mapami, które w usystematyzowany i syntetyczny sposób obrazują różnicowanie procesów demograficznych.

Omawiane procesy demograficzne zachodzące w województwie opolskim zaprezentowano w wymiarze wewnątrzregionalnym i międzyregionalnym. Większość rozpatrywanych zagadnień przedstawiono w układzie gminnym lub powiatowym, a dodatkowo w wybranych aspektach zaprezentowano dane statystyczne w relacji do kraju i innych województw.

Wyrażam nadzieję, że informacje i analizy przedstawione w niniejszej publikacji okażą się przydatnym źródłem wiedzy o sytuacji demograficznej regionu oraz będą stanowić wsparcie przy podejmowaniu decyzji w procesie planowania i programowania rozwoju województwa opolskiego.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Opolu

Janina Kuźmicka

Opole, lipiec 2020 r.

Preface

The Statistical Office in Opole hereby presents you with the publication "Demographic situation of Opolskie voivodship in the years 2010-2019" which in the new edition, in the series "Statistical Analyses" is a continuation of the publication "Population, vital statistics and migration in Opolskie voivodship" published in previous years.

The aim of this study is to provide information on the demographic situation of Opolskie voivodship, the diagnosis, changes that occurred in 2010-2019 and statistical projections for subsequent years.

The composition of the publication includes executive summary and analytical part which is grouped into the following thematic chapters: size and structure of population, vital statistics and migration. The analytical commentary has been enriched with charts and maps that illustrate in a systematic and synthetic way the diversity of demographic processes.

The discussed demographic processes taking place in Opolskie voivodship are depicted in the intra-regional and interregional dimensions. Most of the issues considered are presented in the gmina or powiat layout, and additionally in selected aspects statistical data have been shown in relation to the country and other voivodships.

I hope that the information and analyses presented in this publication will prove to be a useful source of knowledge about the demographic situation of the region and will support decision making in the process of planning and programming the development of Opolskie voivodship

Director
Of the Statistical Office in Opole

Janina Kuźmicka

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
Preface	4
Spis tablic	6
List of tables	
Spis wykresów	7
List of charts	
Spis map	9
List of maps	
Objaśnienia znaków umownych. Skróty	11
Symbols. Abbreviations	
Synteza	12
Executive summary	13
Stan i struktura ludności	14
Size and structure of population	
Powierzchnia i podział terytorialny	14
Area and territorial division	
Stan ludności	17
Size of population	
Ludność według płci	24
Population by sex	
Ludność według wieku	28
Population by age	
Ruch naturalny ludności	47
Vital statistics of population	
Małżeństwa	47
Marriages	
Separacje i rozwody	51
Separations and divorces	
Urodzenia	58
Births	
Zgony	65
Deaths	
Przyrost naturalny	71
Natural increase	
Migracje ludności	75
Migration of population	
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały	78
Internal migration of population for permanent residence	
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały	80
International migration of population for permanent residence	
Wybrane dane o stanie, ruchu naturalnym i migracjach ludności	82
Selected data on the population size, vital statistics and migratio	
Województwo opolskie na tle innych województw w 2019 r.	84
Opolskie voivodship in comparison with other voivodships in 2019	
Uwagi ogólne	86
General notes	
Źródło danych	86
Source of data	

W wersji angielskiej: przedmowa, spis treści, synteza, uwagi ogólne, tablice, wykresy, mapy
 English version: preface, contents, executive summary, general notes, tables, charts, maps

Spis tablic

List of tables

	Str. Page
Tablica 1. Powierzchnia i granice województwa opolskiego w 2020 r.	14
Table 1. Area and borders of Opolskie voivodship in 2020	
Tablica 2. Ludność	17
Table 2. Population	
Tablica 3. Ludność miejska	21
Table 3. Urban population	
Tablica 4. Ludność wiejska	22
Table 4. Rural population	
Tablica 5. Kobiety na 100 mężczyzn według ekonomicznych grup wieku	27
Table 5. Females per 100 males by economical age groups	
Tablica 6. Kobiety na 100 mężczyzn według biologicznych grup wieku	27
Table 6. Females per 100 males by biological age groups	
Tablica 7. Ludność według edukacyjnych grup wieku	31
Table 7. Population by educational age groups	
Tablica 8. Przeciętne dalsze trwanie życia	44
Table 8. Life expectancy	
Tablica 9. Małżeństwa cywilne i wyznaniowe	49
Table 9. Civil and religious marriages	
Tablica 10. Separacje orzeczone według okresu trwania małżeństwa	52
Table 10. Separations by duration of marriage	
Tablica 11. Separacje orzeczone według liczby małoletnich dzieci	54
Table 11. Separations by number of underage children	
Tablica 12. Rozwody według okresu trwania małżeństwa	56
Table 12. Divorces by duration of marriage	
Tablica 13. Rozwody według liczby małoletnich dzieci	57
Table 13. Divorces by number of underage children	
Tablica 14. Mediana wieku osób zmarłych	67
Table 14. Median age of deceased	
Tablica 15. Zgony niemowląt	69
Table 15. Infant deaths	
Tablica 16. Migracje ludności na pobyt stały według kierunków	76
Table 16. Migration of population for permanent residence by directions	
Tablica 17. Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków	78
Table 17. Internal migration of population for permanent residence by directions	

Spis wykresów

List of charts

	Str. Page
Wykres 1. Współczynnik ubytku rzeczywistego ludności Chart 1. Population actual decrease rate	18
Wykres 2. Współczynnik przyrostu/ubytku rzeczywistego ludności w 2019 r. Chart 2. Population actual increase/decrease rate in 2019	18
Wykres 3. Ludność według płci Chart 3. Population by sex	24
Wykres 4. Kobiety na 100 mężczyzn według grup wieku w 2019 r. Chart 4. Females per 100 males by age groups in 2019	26
Wykres 5. Kobiety na 100 mężczyzn według edukacyjnych grup wieku Chart 5. Females per 100 males by educational age groups	28
Wykres 6. Struktura ludności według biologicznych grup wieku Chart 6. Structure of population by biological age groups	29
Wykres 7. Struktura ludności według edukacyjnych grup wieku w 2019 r. Chart 7. Structure of population by educational age groups in 2019	32
Wykres 8. Współczynnik starości demograficznej Chart 8. Rate demographic of ageing	32
Wykres 9. Indeks starości Chart 9. Ageing ratio	34
Wykres 10. Udział ludności w wieku 85 lat i więcej w liczbie ludności w wieku 65 lat i więcej Chart 10. Share of population aged 85 and more in the number of population aged 65 and more	36
Wykres 11. Mediana wieku ludności Chart 11. Median age of population	38
Wykres 12. Ludność według płci i wieku Chart 12. Population by sex and age groups	40
Wykres 13. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w 2019 r. Chart 13. Structure of population by economic age groups in 2019	41
Wykres 14. Współczynnik obciążenia demograficznego Chart 14. Age dependency ratio	42
Wykres 15. Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego Chart 15. Parent support ratio	44
Wykres 16. Małżeństwa zawarte Chart 16. Marriages contracted	47
Wykres 17. Struktura małżeństw według grup wieku nowożeńców Chart 17. Structure of marriages by age groups of bridegrooms and brides	49
Wykres 18. Struktura małżeństw według poziomu wykształcenia nowożeńców Chart 18. Structure of marriages by education level of bridegrooms and brides	50
Wykres 19. Orzeczone separacje Chart 19. Separations	51
Wykres 20. Struktura orzeczonych separacji według płci i grup wieku w momencie wniesienia powództwa Chart 20. Structure of separations by sex and age groups at the moment of filing petition	53

	Str. Page
Wykres 21. Struktura orzeczonych separacji według poziomu wykształcenia separowanych Chart 21. Structure of separations by education level of separated persons	53
Wykres 22. Rozwody Chart 22. Divorces	54
Wykres 23. Struktura rozwodów według płci i grup wieku w momencie wniesienia powództwa Chart 23. Structure of divorces by sex and age groups at the moment of filing petition	56
Wykres 24. Struktura rozwodów według poziomu wykształcenia osób rozwiedzionych Chart 24. Structure of divorces by education level of divorced persons	57
Wykres 25. Urodzenia żywe według płci Chart 25. Live births by sex	58
Wykres 26. Urodzenia żywe Chart 26. Live births	59
Wykres 27. Współczynnik urodzeń żywych Chart 27. Live birth rate	59
Wykres 28. Struktura urodzeń żywych małżeńskich i pozamałżeńskich w 2019 r. Chart 28. Structure of live birth legitimate and illegitimate in 2019	61
Wykres 29. Struktura urodzeń żywych według wieku matki Chart 29. Structure of live births by age of mother	61
Wykres 30. Struktura urodzeń żywych według poziomu wykształcenia matki Chart 30. Structure of live births by education level of mother	62
Wykres 31. Współczynnik płodności według grup wieku kobiet Chart 31. General fertility rate by age groups of woman	63
Wykres 32. Zgony Chart 32. Deaths	65
Wykres 33. Zgony według płci i grup wieku w 2019 r. Chart 33. Deaths by sex and age groups in 2019	67
Wykres 34. Struktura zgonów według wybranych przyczyn Chart 34. Structure of deaths by selected causes	68
Wykres 35. Struktura zgonów według wybranych przyczyn w 2018 r. Chart 35. Structure of deaths by selected causes in 2018	68
Wykres 36. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych Chart 36. Infant deaths per 1000 live births	70
Wykres 37. Struktura zgonów niemowląt według wybranych przyczyn Chart 37. Structure of infants deaths by selected causes	70
Wykres 38. Ruch naturalny ludności Chart 38. Vital statistics of population	71
Wykres 39. Współczynnik przyrostu naturalnego Chart 39. Natural increase rate	72
Wykres 40. Współczynnik dynamiki demograficznej Chart 40. Demographic dynamics rate	74
Wykres 41. Migracje ludności na pobyt stały Chart 41. Migration of population for permanent residence	75
Wykres 42. Saldo migracji ludności na pobyt stały na 1000 ludności Chart 42. Net migration of population for permanent residence per 1000 population	76

	Str. Page
Wykres 43. Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i grup wieku w 2019 r. Chart 43. Net internal migration of population for permanent residence by sex and age groups in 2019	79
Wykres 44. Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i grup wieku w 2019 r. Chart 44. International migration of population for permanent residence by sex and age groups in 2019	80

Spis map List of maps

	Str. Page
Mapa 1. Podział administracyjny województwa opolskiego w 2020 r. Map 1. Administrative division of Opolskie voivodship in 2020	15
Mapa 2. Gęstość zaludnienia w 2019 r. Map 2. Population density in 2019	16
Mapa 3. Zmiana liczby ludności w latach 2010–2019 Map 3. Population changes in the years 2010–2019	19
Mapa 4. Zmiana liczby ludności w latach 2019–2030 Map 4. Population changes in the years 2019–2030	20
Mapa 5. Współczynnik urbanizacji w 2019 r. Map 5. Urbanisation rate in 2019	22
Mapa 6. Współczynnik ruralizacji w 2019 r. Map 6. Ruralisation rate in 2019	23
Mapa 7. Kobiety na 100 mężczyzn w 2019 r. Map 7. Females per 100 males in 2019	25
Mapa 8. Udział ludności w grupie wieku 0–14 lat w liczbie ludności w 2019 r. Map 8. Share of population in the age group 0–14 in the number of population in 2019	30
Mapa 9. Współczynnik starości demograficznej w 2019 r. Map 9. Rate demographic of ageing in 2019	33
Mapa 10. Indeks starości w 2019 r. Map 10. Ageing ratio in 2019	35
Mapa 11. Udział ludności w wieku 85 lat i więcej w liczbie ludności w wieku 65 lat i więcej w 2019 r. Map 11. Share of population aged 85 and more in the number of population aged 65 and more in 2019	37
Mapa 12. Mediana wieku ludności w 2019 r. Map 12. Median age of population in 2019	39
Mapa 13. Współczynnik obciążenia demograficznego w 2019 r. Map 13. Age dependency ratio in 2019	43
Mapa 14. Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego w 2019 r. Map 14. Parent support ratio in 2019	45
Mapa 15. Małżeństwa zawarte w 2019 r. Map 15. Marriages contracted in 2019	48

	Str. Page
Mapa 16. Orzeczone separacje w 2019 r. Map 16. Separations in 2019	52
Mapa 17. Rozwody w 2019 r. Map 17. Divorces in 2019	55
Mapa 18. Współczynnik urodzeń żywych w 2019 r. Map 18. Live birth rate in 2019	60
Mapa 19. Współczynnik płodności w 2019 r. Map 19. General fertility rate in 2019	63
Mapa 20. Współczynnik dzietności w 2019 r. Map 20. Total fertility rate in 2019	64
Mapa 21. Zgony w 2019 r. Map 21. Deaths in 2019	66
Mapa 22. Przyrost naturalny ludności w 2019 r. Map 22. Natural increase in 2019	73
Mapa 23. Współczynnik dynamiki demograficznej w 2019 r. Map 23. Demographic dynamics rate in 2019	74
Mapa 24. Saldo migracji ludności na pobyt stały w 2019 r. Map 24. Net migration of population for permanent residence in 2019	77

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol		Opis Description
Kropka	(.)	oznacza brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe. data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Kreska	(-)	zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Zero:	(0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;
	(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
Znak	Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. categories of applied classification are presented in abbreviated form.
"W tym" "Of which"		oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. indicates that not all elements of the sum are given.

Skróty

Abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning	Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc	r.	rok
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre	dok. cont.	dokończenie continued
nr (Nr) No.	numer number	tj. i.e.	to jest that is

Synteza

Analiza procesów demograficznych województwa opolskiego w latach 2010–2019 pozwoliła wskazać trendy demograficzne, jak i nakreślić przyszłe kierunki rozwoju demograficznego w regionie. Wśród kluczowych wniosków można wymienić:

1. W zakresie zmian stanu i struktury ludności:
 - liczba ludności uległa zmniejszeniu, w tym w większej skali na wsi niż w miastach;
 - zwiększył się współczynnik urbanizacji, natomiast ruralizacji – obniżył się;
 - utrzymała się przewaga liczby kobiet nad mężczyznami, przy czym w większym stopniu w miastach;
 - pogłębił się proces starzenia się społeczeństwa, o czym świadczą m.in. wyższe wartości współczynnika starości demograficznej, indeksu starości oraz wzrostowy trend wieku środkowego (mediany wieku);
 - w strukturze ludności według biologicznych grup wieku zmniejszyła się liczba dzieci i młodzieży, a wzrosła liczba osób starszych;
 - wystąpiły niekorzystne zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku, co przełożyło się na zwiększenie wartości współczynnika obciążenia demograficznego;
 - największy spadek wśród ludności według edukacyjnych grup wieku wystąpił w zbiorowości potencjalnych studentów (19–24 lata), a prognozy demograficzne wskazują, że w 2030 r. największy spadek wśród wszystkich edukacyjnych grup wieku będzie dotyczył dzieci w wieku przedszkolnym;
 - przeciętne trwanie życia ludności wykazywało trend wzrostowy, przy czym zarówno w województwie, jak i w kraju odnotowano zjawisko wysokiej nadumieralności mężczyzn;
 - w województwie opolskim odnotowano starszą strukturę wieku niż przeciętnie w kraju;
 - według prognozy do 2030 r. liczba ludności województwa będzie się zmniejszała, przy czym w większym stopniu w miastach niż na wsi;
2. W zakresie zmian w ruchu naturalnym:
 - liczba zawieranych małżeństw oraz wartość współczynnika małżeństw, podobnie jak w kraju uległy zmniejszeniu;
 - zwiększyła się, jak i w kraju, mediana wieku nowożeńców;
 - liczba prawnie orzeczonych separacji zmniejszyła się, natomiast wzrosła liczba rozwodów;
 - zmniejszyła się liczba urodzonych dzieci, a prognoza do 2030 r. przewiduje dalszy jej spadek;
 - liczba dzieci urodzonych poza związkami małżeńskimi zwiększyła się;
 - wzrosła mediana wieku kobiet rodzących pierwsze dziecko;
 - notowany bardzo niski współczynnik dzietności nie gwarantuje prostej zastępowalności pokoleń;
 - zwiększyła się, podobnie jak w kraju, ogólna liczba zgonów, jak również wzrósł współczynnik umieralności, który był wyższy wśród mężczyzn oraz wśród mieszkańców miast;
 - mediana wieku osób zmarłych zwiększyła się, co wynika m.in. z notowanego wydłużania się przeciętnego trwania życia;
 - znacząco obniżył się zarówno w województwie, jak i w kraju współczynnik zgonów niemowląt;
 - głównymi przyczynami zgonów nadal były choroby układu krążenia oraz choroby nowotworowe;
 - pogłębiła się przewaga liczby zgonów na liczbą urodzeń, skutkująca ujemną wartością przyrostu naturalnego ludności;
 - współczynnik przyrostu naturalnego obniżył się i kształtował na znacznie niższym poziomie niż w kraju;
 - zgodnie z założeniami prognozy ruchu naturalnego do 2030 r. przyrost naturalny na 1000 ludności będzie przyjmował wartości ujemne;
 - podobnie jak w kraju, wartość współczynnika dynamiki demograficznej zmniejszyła się;
3. W zakresie trendów migracyjnych:
 - saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności mimo trendu wzrostowego nadal w województwie było ujemne;
 - najwięcej migracji wewnętrznych dotyczyło przemieszczeń ludności wewnątrz województwa opolskiego, a najczęstszym ich kierunkiem były migracje z miasta na wieś;
 - skala migracji zagranicznych w województwie względem 2010 r. zmniejszyła się;
 - wśród emigrantów przeważały kobiety, natomiast wśród imigrantów mężczyźni;
 - saldo migracji zagranicznych było ujemne, lecz korzystniejsze niż w 2010 r.

Executive summary

The analysis of demographic processes of Opolskie voivodship in the years 2010–2019 has allowed to identify demographic trends as well as to outline future directions of demographic development in the region. Among key conclusions can be mentioned:

1. In terms of changes in the size and structure of population:
 - number of population decreased, including in rural areas on a larger scale than in urban ones;
 - rate of urbanisation increased, while the one of ruralisation – decreased;
 - prevalence of number of women over men remained with a larger proportion in urban areas;
 - ageing process of the society deepened, as evidenced, among others, by higher values of the rate demographic of ageing and the ageing ratio as well as by the upward trend of the middle age (median age);
 - in the population structure by biological age groups, the number of children and young people decreased while the number of older people increased;
 - there were unfavourable changes in the structure of the population by economic age groups, which resulted in an increase in the value of the age dependency ratio;
 - the greatest decline among the population according to educational age groups occurred in the population of potential students (19–24 years), and demographic projections indicate that in 2030 the biggest decrease among all educational age groups will apply to pre-school children;
 - average life expectancy of the population showed an upward trend, while both the voivodship and the country experienced the phenomenon of high male mortality;
 - in Opolskie voivodship an older age structure was recorded than the national average;
 - according to the projection by 2030 the number of the voivodship's population will decrease and to a larger extent in urban areas than in rural ones;
2. In terms of changes in vital statistics:
 - number of marriages contracted and the value of the marriage rate, as in the country decreased;
 - median age of bridegrooms and brides increased, as well as in the country;
 - number of separations decreased, while the number of divorces increased;
 - fewer children were born and the projection for 2030 predicts a further decline;
 - number of children born out of wedlock increased;
 - median age of women giving birth to their first child increased;
 - very low fertility rate recorded does not guarantee a simple replacement of generations;
 - as in the country, the total number of deaths increased, as well as did the mortality rate, which was higher among men and urban residents;
 - median age of deceased persons grew, as a result, among others, of the observed increase in average life expectancy;
 - infant death rate significantly decreased both in the voivodship and in the country;
 - diseases of the circulatory system and neoplasms were still the main causes of death;
 - prevalence of deaths over births rose, resulting in a negative value of natural increase of the population;
 - natural increase rate decreased and shaped at a much lower level than in the country;
 - according to the assumptions of the projection of vital statistics by 2030 the natural increase per 1000 population will be negative;
 - as in the country, the value of demographic dynamics rate decreased;
3. In terms of migration trends:
 - net of internal and international migration for permanent residence per 1000 population, despite the upward trend, was still negative in the voivodship;
 - the largest number of internal migrations concerned movements of people within Opolskie voivodship, and the most common direction were migrations from the urban areas to the rural ones;
 - scale of international migration in the voivodship decreased compared to 2010;
 - women prevailed among emigrants, whereas among immigrants there were men;
 - net of international migration was negative but more favourable than in 2010.

Stan i struktura ludności

Size and structure of population

Powierzchnia i podział terytorialny

Area and territorial division

Województwo opolskie jest w kraju najmniejszym województwem pod względem zajmowanej powierzchni, której wielkość nie zmieniła się w porównaniu z 2010 r.

Województwo opolskie zajmuje powierzchnię 9412 km² (tj. 3,0% powierzchni kraju), a długość jego granic wynosi 760 km. Spośród czterech graniczących z nim województw (dolnośląskiego, wielkopolskiego, łódzkiego i śląskiego) najdłuższa granica (240 km) oddziela województwo śląskie, a najkrótsza – wielkopolskie (50 km). Na południu województwa opolskiego przebiega granica z Czechami, o długości 208 km.

Tablica 1. Powierzchnia i granice województwa opolskiego w 2020 r. stan w dniu 1 stycznia

Table 1. Area and borders of Opolskie voivodship in 2020 as of 1st January

Wyszczególnienie	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	Specification
Powierzchnia w km ²	9412	.	Area in km ²
Długość granicy w km	760	100,0	Length of borders in km
z Czechami	208	27,4	with Czechia
z województwami:			with voivodships:
dolnośląskim	200	26,3	Dolnośląskie
wielkopolskim	50	6,5	Wielkopolskie
łódzkim	62	8,2	Łódzkie
śląskim	240	31,6	Śląskie

Źródło: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.
Source: data of Centre of Geodesy and Cartography Documentation.

W kraju, województwo opolskie jest najmniejsze pod względem powierzchni i zajmuje 16 lokatę. W ramach obowiązującego zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, województwo opolskie obejmuje dwanaście powiatów, w tym jedno miasto na prawach powiatu oraz siedemdziesiąt jeden gmin (trzydzieści pięć wiejskich, trzydzieści trzy miejsko-wiejskie oraz trzy miejskie). W podziale terytorialnym województwa z dniem 1 stycznia 2018 r. wprowadzono zmianę, a mianowicie miejscowości Tułowice nadano status miasta. W rezultacie, w porównaniu z 2010 r. w miejsce jednej gminy wiejskiej przybyła jedna gmina miejsko-wiejska, a liczba miast zwiększyła się z trzydziestu pięciu do trzydziestu sześciu.

Mapa 1. Podział administracyjny województwa opolskiego w 2020 r. stan w dniu 1 stycznia

Map 1. Administrative division of Opolskie voivodship in 2020 as of 1st January

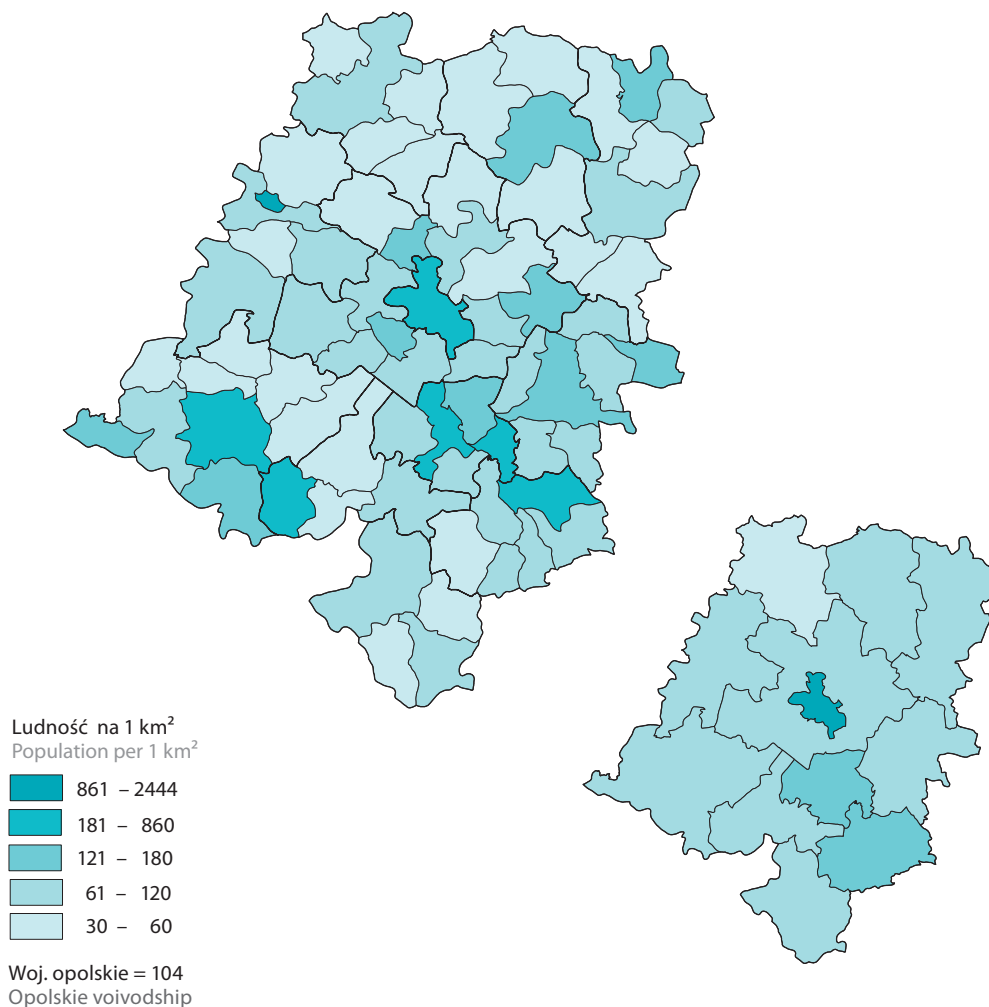

Średnia gęstość zaludnienia, czyli liczba osób przypadająca na 1 km² w województwie opolskim wykazywała tendencję malejącą i w końcu 2019 r. wyniosła 104 wobec 108 w 2010 r. W kraju, wskaźnik ten na poziomie 123 osób w rozpatrywanych latach nie zmienił się. W rankingu województw w 2019 r. największą gęstość zaludnienia odnotowano w województwie śląskim (366 osób), a najmniejszą w podlaskim (58 osób). Województwo opolskie zajmowało w tym rankingu 11 pozycję.

W miastach województwa opolskiego na 1 km² przypadało średnio 617 osób wobec 54 na wsi. Większą zmiennością w odniesieniu do 2010 r. cechował się miernik notowany w miastach, którego poziom obniżył się o 80 osób wobec 4 osób na wsi.

Mapa 2. Gęstość zaludnienia w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Map 2. Population density in 2019 as of 31st December

Omawiany wskaźnik wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa opolskiego. W układzie powiatów ziemskich najwyższą wartość rozpatrywany wskaźnik przyjmował w powiatach: kędzierzyńsko-kozielskim (150), krapkowickim (144) oraz nyskim (111). Najmniejsza gęstość zaludnienia wystąpiła w powiecie namysłowskim (57 osób), oleskim (66) i głubczyckim (68). W skali roku w większości powiatów ziemskich liczba osób na 1 km² nie zmieniła się. Wyjątek stanowiły powiaty: kędzierzyńsko-kozielski, krapkowicki oraz nyski, w których gęstość zaludnienia zmniejszyła się o 1 osobę.

Wśród gmin województwa największą gęstość zaludnienia odnotowano w Brzegu – 2444 osoby, natomiast najmniejszą w gminie Świerczów – 30 osób. Wzrost omawianego wskaźnika (o 1 osobę) odnotowano w sześciu na siedemdziesiąt jeden gmin i były to: Chrząstowice, Dobrzeń Wielki, Gogolin, Komprachcice, Tarnów Opolski oraz Reńska Wieś. Największym spadkiem gęstości zaludnienia w stosunku do 2018 r. w przekroju gminnym charakteryzowała się gmina Brzeg (o 15 osób).

Stan ludności

Size of population

W województwie opolskim w 2019 r. w wyniku utrzymującego się ubytku naturalnego oraz ujemnego ogólnego salda migracji stałej odnotowano spadek liczby ludności, a współczynnik ubytku rzeczywistego ludności osiągnął wartość minus 3,71‰ wobec minus 2,47‰ w 2010 r.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2019 r. ludność województwa opolskiego liczyła 982,6 tys. osób (w tym 507,5 tys. kobiet) i w odniesieniu do 2010 r. uległa zmniejszeniu o 34,6 tys. osób, tj. o 3,4% (w kraju odpowiednio: o 147,3 tys. osób oraz o 0,4%). Populacja województwa stanowiła 2,6% ogólnej liczby ludności kraju. Województwo opolskie pod względem liczby mieszkańców zajmowało 16 lokatę w kraju.

W miastach województwa opolskiego w końcu 2019 r. mieszkało 523,1 tys. osób, natomiast na wsi – 459,5 tys. osób. W stosunku do 2010 r. zmniejszyła się zarówno liczba ludności w miastach, jak i na wsi, ale wyższy spadek liczby mieszkańców odnotowano na wsi (5,1% wobec 1,8%). Względem 2015 r. liczba ludności zamieszkującej miasta nieznacznie wzrosła (o 1,2%), a na wsi uległa zmniejszeniu (o 4,0%).

Tablica 2. Ludność stan w dniu 31 grudnia

Table 2. Population as of 31st December

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2010=100	2015=100
Ogółem Total	1 017 241	996 011	982 626	96,6	98,7
mężczyźni males	491 801	481 948	475 166	96,6	98,6
kobiety females	525 440	514 063	507 460	96,6	98,7
Miasta Urban areas	532 927	517 177	523 148	98,2	101,2
Wieś Rural areas	484 314	478 834	459 478	94,9	96,0

Rozpatrując zróżnicowanie zaludnienia według powiatów ziemskich w województwie opolskim zauważa się, że do największych pod względem liczby mieszkańców w końcu 2019 r. należały powiaty: nyski (135,9 tys. osób) oraz opolski (123,7 tys. osób). Najmniejszą liczbą mieszkańców wyróżniały się natomiast powiaty: namysłowski (42,6 tys. osób) oraz głubczycki (45,6 tys. osób).

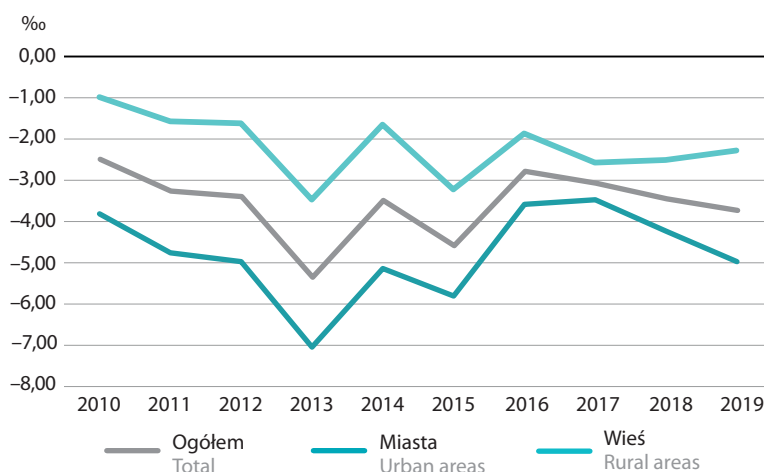
Wśród gmin województwa opolskiego największą liczbę mieszkańców na koniec 2019 r. zanotowano w m. Opolu (128,0 tys. osób), a najmniejszą w gminie Świerczów (3,3 tys. osób).

Współczynnik przyrostu/ubytku rzeczywistego ludności będący wynikiem przyrostu naturalnego oraz salda migracji wyraża faktyczną liczbę mieszkańców danego obszaru. W końcu 2019 r. współczynnik ubytku rzeczywistego ukształtował się w województwie opolskim na poziomie minus 3,71‰ wobec minus 2,47‰ w 2010 r. oraz minus 4,56‰ w 2015 r. (w kraju odpowiednio: minus 0,74‰; 0,85‰ oraz minus 1,08‰). Oznacza to, że w 2019 r. na każdy 1000 osób ubyły w województwie 4 osoby, w 2010 r. – 2 osoby, natomiast w 2015 r. – 5 osób.

W 2019 r. w miastach województwa opolskiego współczynnik ubytku rzeczywistego ludności osiągnął wartość minus 4,97‰ wobec minus 2,28‰ na wsi. W kraju na terenach wiejskich w 2019 r. odnotowano przyrost liczby mieszkańców (współczynnik przyrostu rzeczywistego wyniósł 1,94‰), natomiast w miastach ubytek (współczynnik ubytku rzeczywistego osiągnął poziom minus 2,53‰).

Wykres 1. Współczynnik ubytku rzeczywistego ludności

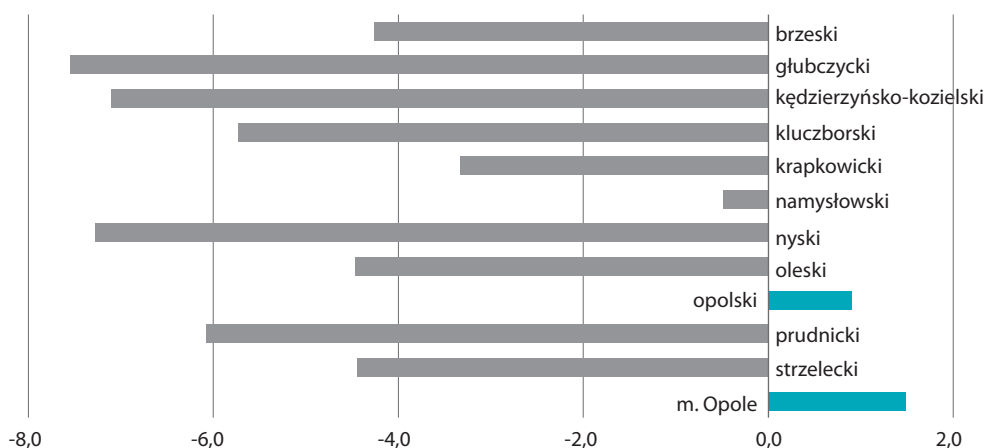
Chart 1. Population actual decrease rate

W 2019 r. przyrost rzeczywisty wystąpił jedynie w czterech województwach, przy czym najwyższą jego wartość notowano w pomorskim (4,25‰). W pozostałych województwach odnotowano ubytek rzeczywisty, z czego największym wyróżniało się świętokrzyskie z wynikiem minus 6,25‰.

Wykres 2. Współczynnik przyrostu/ubytku rzeczywistego ludności w 2019 r.

Chart 2. Population actual increase/decrease rate in 2019

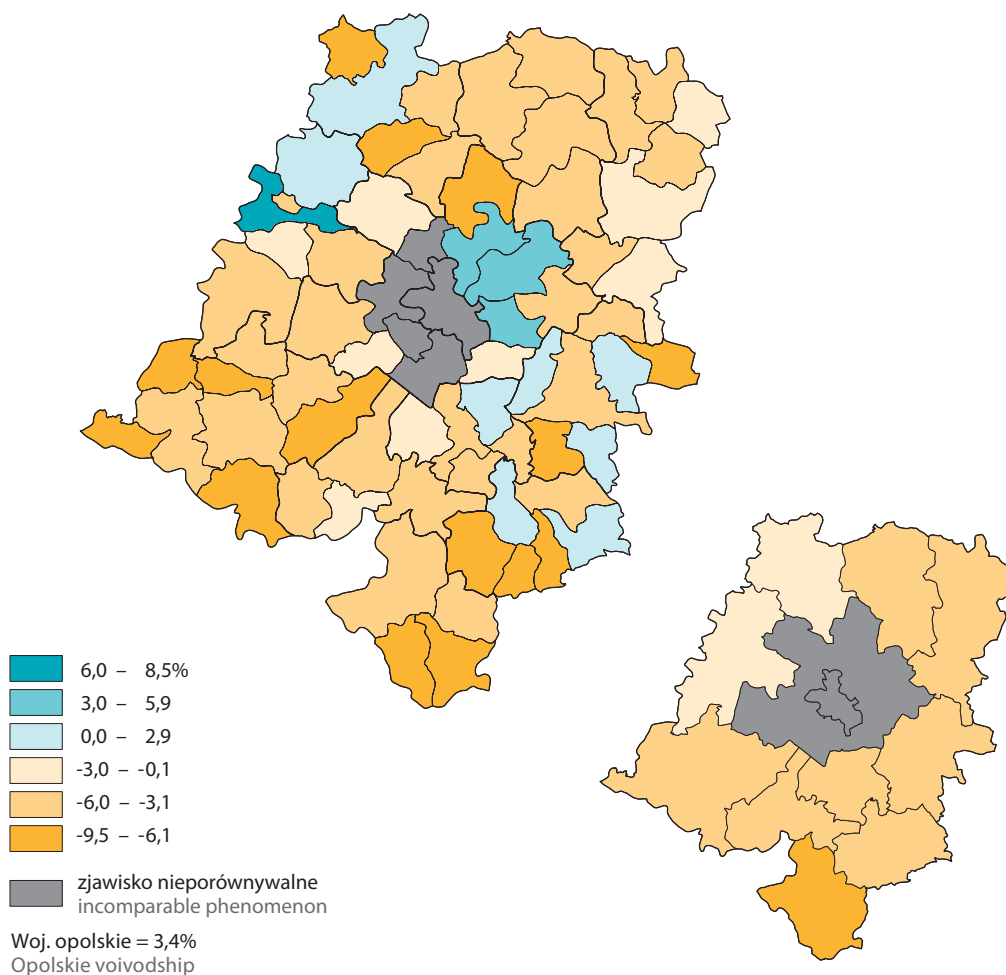
Podobnie jak przed rokiem, w większości powiatów województwa opolskiego notowano ubytek rzeczywisty. Najwyższy współczynnik ubytku naturalnego wynoszący minus 7,55‰ wystąpił w 2019 r. w powiecie głubczyckim, w którym na każdy 1000 osób ubyło 8 osób (przed rokiem – również 8 osób). Dodatnią wartość omawiany współczynnik zanotował tylko w dwóch powiatach: m. Opolu – 1,49‰ (przed rokiem – 2,21‰) oraz opolskim – 0,90‰ (przed rokiem –0,45‰).

W stosunku do 2018 r. spadek liczby ludności odnotowano w prawie wszystkich powiatach ziemskich województwa opolskiego, a największym wyróżniały się powiaty: głubczycki oraz nyski (po 0,7 %). Nieznaczny wzrost liczby ludności wystąpił tylko w powiecie opolskim, w którym liczba mieszkańców w skali roku zwiększyła się o 0,2%.

Stan ludności podobnie jak przed rokiem uległ zmniejszeniu również w większości (77,5%) gmin, a wzrost liczby ludności zanotowano jedynie w szesnastu gminach (22,5%). Najbardziej wyludniła się gmina Pawłowiczki, w której liczba mieszkańców względem 2018 r. zmalała o 1,6%, natomiast największy wzrost liczby ludności wystąpił w gminie Chrzastowice (o 1,0%).

Mapa 3. Zmiana liczby ludności w latach 2010–2019 stan w dniu 31 grudnia

Map 3. Population change in the years 2010–2019 as of 31st December

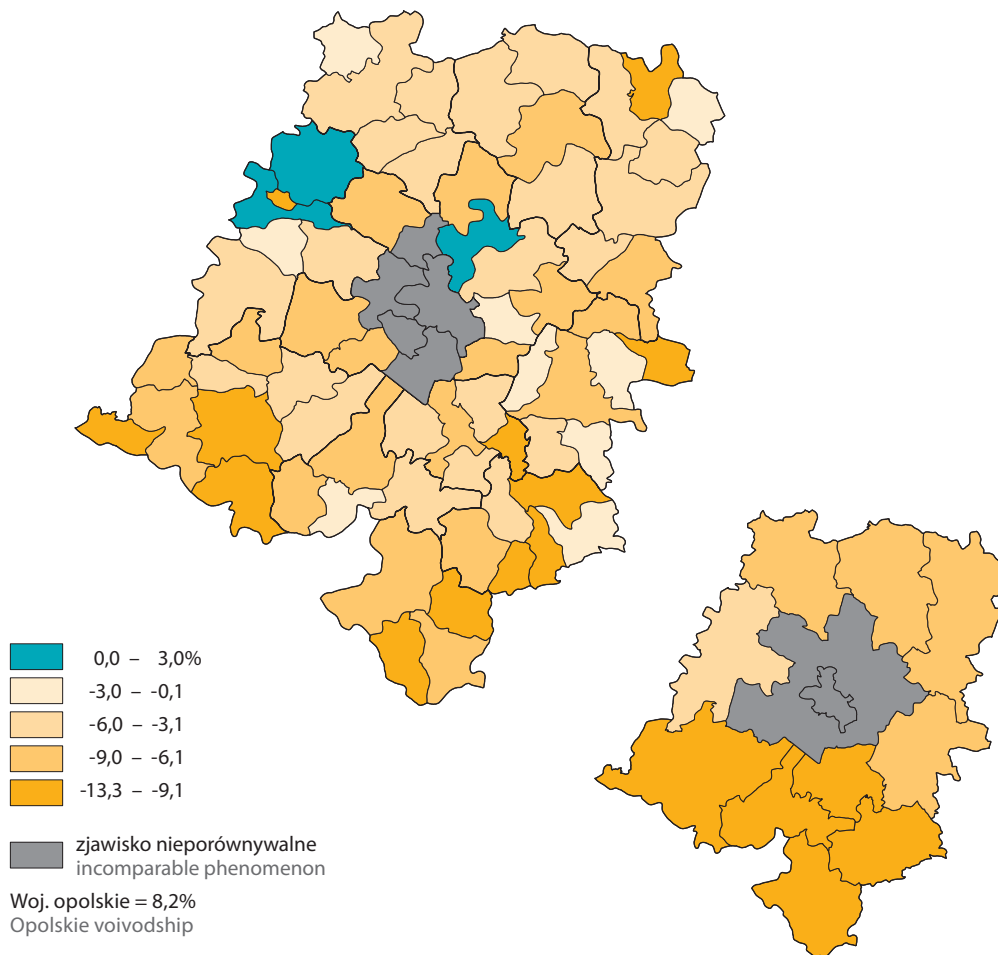

Liczba mieszkańców województwa opolskiego zmniejszała się, a według prognozy GUS nastąpi nasilenie tego zjawiska. W 2030 r. liczba ludności województwa opolskiego wyniesie 902,0 tys. (w tym 464,9 tys. kobiet), co w odniesieniu do 2019 r. oznacza spadek o 8,2% (w tym kobiet o 8,4%) i wśród wszystkich województw będzie to najwyższy szacowany ubytek ludności. Szacuje się, że liczba ludności w kraju w omawianym okresie zmniejszy się o 3,1%. Według prognozy GUS w najmniejszym stopniu depopulacja dotknie województwo mazowieckie, w którym szacuje się, że liczba mieszkańców ulegnie zmniejszeniu o 0,1%.

W większym zakresie zmniejszy się w województwie opolskim liczba mieszkańców miast niż wsi i spadek ten w odniesieniu do 2019 r. wyniesie 12,8% wobec 3,0%. W kraju w omawianym okresie liczba mieszkańców miast ulegnie zmniejszeniu o 6,1%, natomiast mieszkańców wsi wzrośnie o 1,4%. Wyższy będzie także ubytek liczby kobiet niż mężczyzn, który w województwie ukształtuje się na poziomie 8,4% wobec 8,0% (w kraju odpowiednio: 3,2% wobec 3,0%).

Mapa 4. Zmiana liczby ludności w latach 2019–2030 stan w dniu 31 grudnia

Map 4. Population change in the years 2019–2030 as of 31st December

Na koniec 2019 r. w województwie opolskim prawie ¼ ludności miejskiej (24,5%) skupiona była m. Opolu liczącym 100 tys. mieszkańców i więcej (w 2010 r. – 23,0%). Nieco mniejszy udział (tj. 23,7%) w zaludnieniu województwa stanowiły miasta liczące od 20,0 tys. do 49,9 tys. mieszkańców.

Tablica 3. Ludność miejska stan w dniu 31 grudnia

Table 3. Urban population as of 31st December

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2010=100	2015=100
Ogółem Total	532 927	517 177	523 148	98,2	101,2
Poniżej 2000 Below	3652	3622	3530	96,7	97,5
2000–4999	24706	24047	27497	111,3	114,3
5000–9999	94701	91867	91460	96,6	99,6
10000–19999	92334	89663	88126	95,4	98,3
20000–49999	130572	126648	123859	94,9	97,8
50000–99999	64306	62399	60641	94,3	97,2
100000 i więcej and more	122656	118931	128035	104,4	107,7

W stosunku do 2010 r. największy spadek liczby ludności miejskiej odnotowano w Kędzierzynie-Koźlu (mieście o liczbie ludności 50,0–99,9 tys. mieszkańców) i wyniósł on 5,7%. Największy wzrost liczby mieszkańców w odniesieniu do 2010 r. wystąpił natomiast w miastach liczących od 2,0 tys. do 4,9 tys. – o 11,3%.

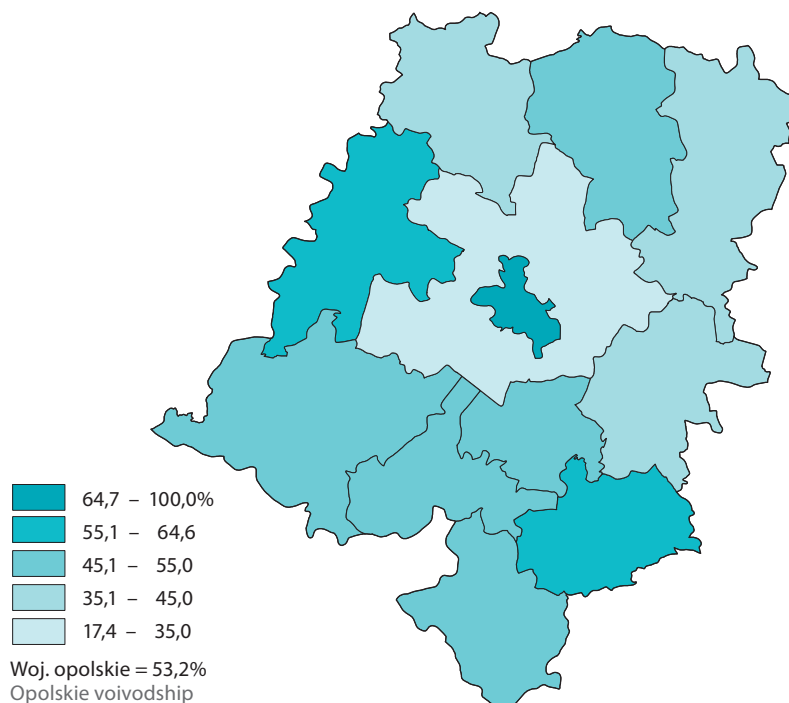
Współczynnik urbanizacji wyrażany liczbą ludności zamieszkałej w miastach w relacji do ogólnej liczby ludności na koniec 2019 r. ukształtował się w województwie opolskim na poziomie 53,2% (w kraju – 60,0%) i względem 2010 r. uległ zwiększeniu o 0,8 p. proc. (w kraju zmniejszył się o 0,8 p. proc.).

W skali kraju w końcu 2019 r. najbardziej zurbanizowanym województwem było śląskie (76,6%), natomiast najmniej podkarpackie (41,4%). Województwo opolskie pod względem wartości omawianego współczynnika uplasowało się na 11 pozycji w kraju.

Spośród powiatów ziemskich województwa opolskiego na koniec 2019 r. najwyższym poziomem współczynnika urbanizacji wyróżniał się powiat kędzierzyńsko-kozielski, w którym mieszkańcy miast stanowili 64,6% ogólnej liczby ludności powiatu, natomiast najmniejszy udział odnotowano w powiecie opolskim (17,4%).

W odniesieniu do 2018 r. współczynnik urbanizacji obniżył się w pięciu powiatach (przy czym w największym stopniu w powiatach: kluczborskim, opolskim oraz strzeleckim po 0,2 p. proc.), zwiększył się jedynie w powiecie namysłowskim (o 0,3 p. proc.), natomiast w pozostałych powiatach nie uległ zmianie.

**Mapa 5 Współczynnik urbanizacji w 2019 r.
stan w dniu 31 grudnia**

 Map 5. Urbanisation rate in 2019
as of 31st December

W końcu 2019 r. w województwie opolskim 41,5% ludności wiejskiej skoncentrowanych było w gminach liczących od 7,0 tys. do 9,9 tys. mieszkańców. Gminy liczące od 5,0 tys. do 6,9 tys. mieszkańców skupiały natomiast ¼ populacji wiejskiej.

**Tablica 4. Ludność wiejska^a
stan w dniu 31 grudnia**

 Table 4. Rural^a population
as of 31st December

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2010=100	2015=100
Ogółem Total	484314	478834	459478	94,9	96,0
Poniżej 2000 Below	–	–	1178	.	.
2000–4999	60501	63933	72688	120,1	113,7
5000–6999	110967	118363	114816	103,5	97,0
7000–9999	206633	200812	190773	92,3	95,0
10000 i więcej and more	106213	95726	80023	75,3	83,6

a W gminach wiejskich oraz miejsko-wiejskich.
a In rural and urban-rural gminas.

Najwyższym ubytkiem liczby ludności wiejskiej wyróżniały się gminy liczące 10 tys. i więcej mieszkańców. Populacja ludności wiejskiej w tych gminach w porównaniu z 2010 r. uległa zmniejszeniu o 24,7%. Największy wzrost liczby ludności wiejskiej wystąpił w gminach liczących od 2,0 tys. do 4,9 tys. i względem 2010 r. ukształtował się na poziomie 20,1%.

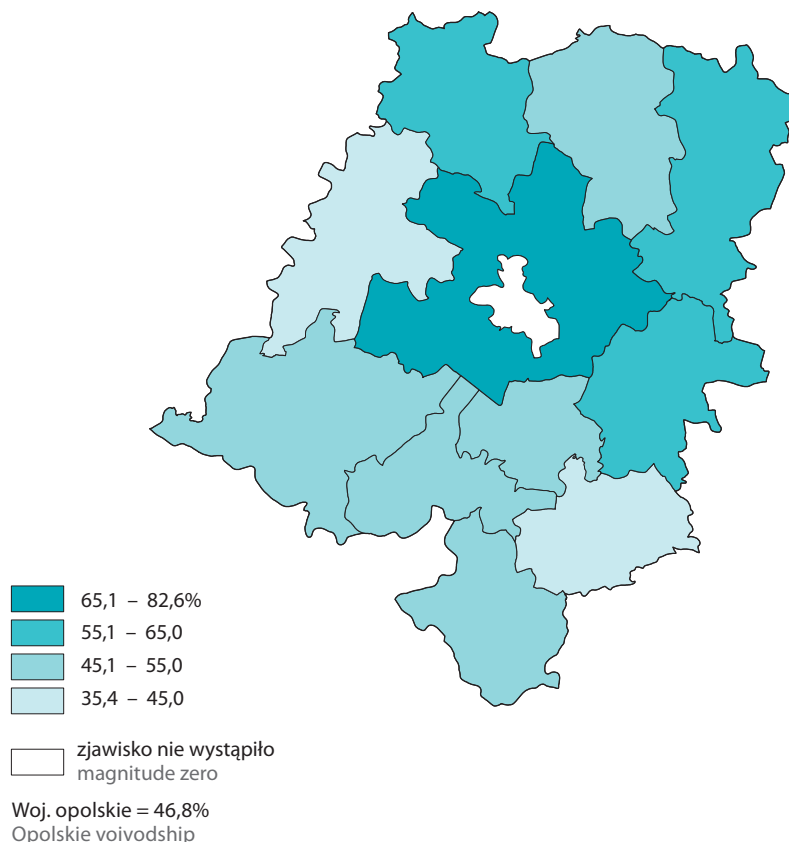
Na koniec 2019 r. współczynnik ruralizacji wyrażany liczbą ludności zamieszkałej na wsi do ogólnej liczby ludności wyniósł w województwie opolskim 46,8% (w kraju – 40,0%) i w porównaniu z 2010 r. uległ zmniejszeniu o 0,8 p. proc. (w kraju wzrósł o 0,8 p. proc.).

W ujęciu międzywojewódzkim w końcu 2019 r. najwyższym poziomem omawianego współczynnika charakteryzowało się podkarpackie z wynikiem 58,6%, a najniższym śląskie – 23,4%, natomiast opolskie zajmowało 5 miejsce.

W układzie powiatów ziemskich województwa opolskiego na koniec 2019 r. najwyższą wartość współczynnika ruralizacji zaobserwowano w powiecie opolskim (82,6%), natomiast najniższą w kędzierzyńsko-kozielskim (35,4%). Względem 2018 r. wzrost współczynnika odnotowano w pięciu powiatach, z czego najwyższy wystąpił w powiatach: kluczborskim, opolskim i strzeleckim (po 0,2 p. proc.), spadek zanotowano w powiecie namysłowskim (o 0,3 p. proc.), a w pozostałych powiatach utrzymał się na tym samym poziomie.

Mapa 6. Współczynnik ruralizacji w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Map 6. Ruralisation rate in 2019
as of 31st December

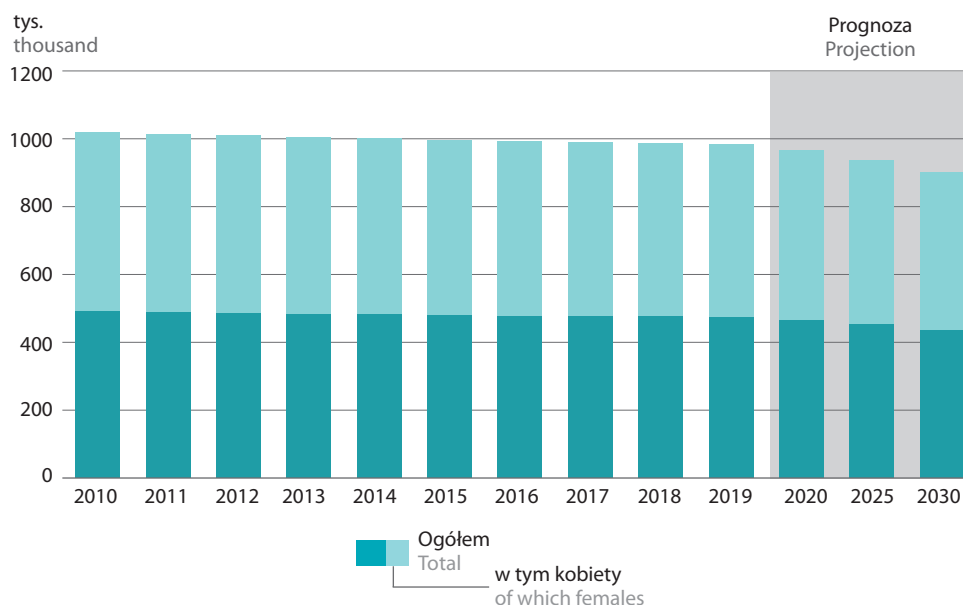
Ludność według płci Population by sex

W województwie opolskim utrzymała się przewaga liczebna kobiet nad mężczyznami, przy czym większą wyróżniały się miasta.

Struktura ludności według płci w województwie opolskim w ostatnich latach nie ulegała większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważały kobiety, których odsetek w końcu grudnia 2019 r. podobnie jak w kraju wyniósł 51,6% i względem 2010 r. obniżył się w województwie o 0,1 p. proc. (w kraju nie zanotował zmiany). Prognozuje się, że w 2030 r. w województwie opolskim, podobnie jak w kraju, nadal ponad połowę ludności (51,5%, w kraju – 51,6%) będą stanowiły kobiety.

Wykres 3. Ludność według płci stan w dniu 31 grudnia

Chart 3. Population by sex as of 31st December

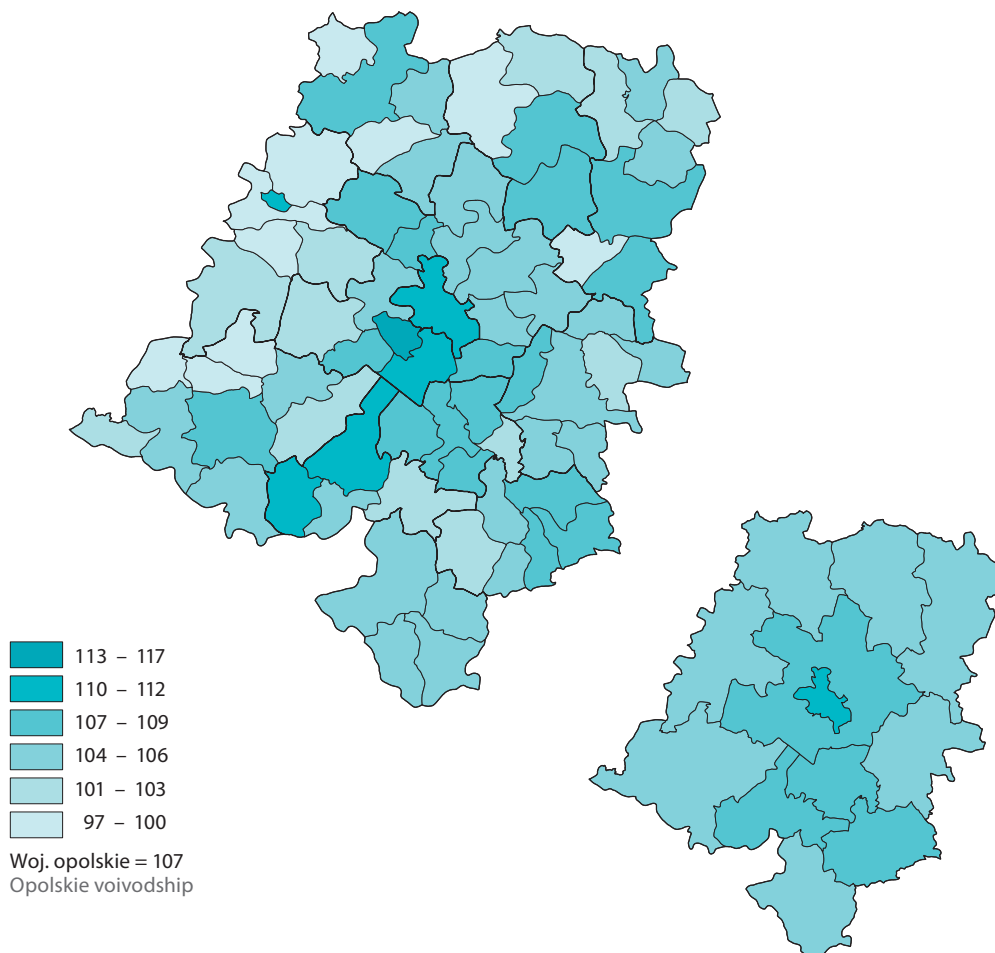
Współczynnik feminizacji, mierzony liczbą kobiet przypadających na 100 mężczyzn na koniec 2019 r. zarówno w województwie opolskim jak i w kraju, ukształtował się na analogicznym poziomie jak w 2010 r. i wyniósł po 107. W miastach przewaga liczebna kobiet, była większa niż na wsi i pod koniec 2019 r. na 100 mężczyzn przypadało 110 kobiet wobec 103 na terenach wiejskich (110 i 104 w 2010 r.), natomiast w kraju 111 oraz 101.

Województwo opolskie wyróżnia się na tle innych regionów wysoką wartością wskaźnika feminizacji, plasując się wraz z województwem śląskim na 4 pozycji. Największą przewagą kobiet nad mężczyznami cechowało się województwo łódzkie, w którym omawiany współczynnik wyniósł 110, a najmniejszą podkarpackie oraz warmińsko-mazurskie, w których na 100 mężczyzn przypadały po 104 kobiety.

W podziale terytorialnym województwa opolskiego odnotowano znaczne zróżnicowanie omawianego współczynnika. Wśród powiatów ziemskich województwa w końcu 2019 r., podobnie jak przed rokiem omawiany wskaźnik wahał się od 105 (w powiatach: brzeskim, głubczyckim, kluczborskim, namysłowskim, oleskim oraz strzeleckim) do 108 (w powiecie prudnickim).

**Mapa 7. Kobiety na 100 mężczyzn w 2019 r.
stan w dniu 31 grudnia**

Map 7. Females per 100 males in 2019
as of 31st December

Jeszcze większe zróżnicowanie przestrzenne wskaźnika feminizacji odnotowano w gminach województwa opolskiego. Najwięcej kobiet na 100 mężczyzn w końcu 2019 r. przypadało w gminie Komprachcice (117). Przewaga liczby mężczyzn nad liczbą kobiet wystąpiła w sześciu gminach, a największą odnotowano w gminach: Wilków oraz Zębowice (po 103). Na terenie czterech gmin: Lubszy, Kamiennika, Skoroszyc oraz Wołczyzna liczba kobiet była równa liczbie mężczyzn, co oznacza, że na 100 mężczyzn przypadało dokładnie 100 kobiet.

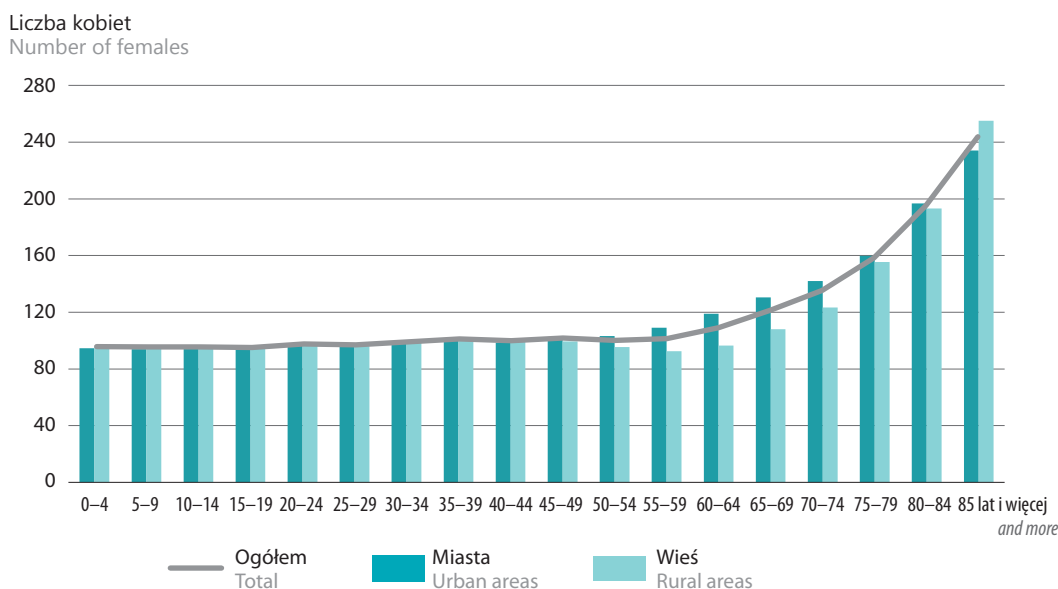
W skali roku we wszystkich powiatach ziemskich województwa opolskiego poziom omawianego współczynnika nie uległ zmianie. Wśród wszystkich gmin województwa wzrost miernika (o 1 osobę) odnotowano w trzynastu tj.: Baborów, Bierawa, Branice, Byczyna, Dąbrowa, Dobrodzień, Lubsza, Łubniani, Otmuchów, Pakosławice, Pokój, Praszka oraz Tarnów Opolski. Spadek natomiast wystąpił

w czternastu gminach, przy czym największym w stosunku do 2018 r. charakteryzowała się gmina Kamiennik (o 2 osoby).

W województwie opolskim wartość współczynnika feminizacji zmieniała się w zależności od wieku. Z analizy danych według pięcioletnich grup wieku wynika, że na koniec 2019 r. przewaga liczby mężczyzn nad liczbą kobiet utrzymywała się do grupy wieku 40–44 lata (za wyjątkiem grupy wieku 35–39 lat). Począwszy od grupy wieku 45–49 lat (za wyjątkiem grupy wieku 50–54 lata) odnotowano już przewagę liczebną kobiet nad mężczyznami, która systematycznie wzrastała i w najstarszej grupie wieku, tj. 85 lat i więcej wyniosła 244 kobiety na 100 mężczyzn, co wynika m.in. z obserwowanej nadumieralności mężczyzn w tych grupach wieku oraz krótszego przeciętnego dalszego trwania życia u mężczyzn niż u kobiet.

Wykres 4. Kobiety na 100 mężczyzn według grup wieku w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Chart 4. Females per 100 males by age groups in 2019 as of 31st December

W miastach województwa opolskiego dominacja liczebna kobiet również była zauważalna poczynając od grupy wieku 45–49 lat i sukcesywnie zwiększała się osiągając w końcu 2019 r. w grupie wieku 85 lat i więcej poziom 234 kobiet na 100 mężczyzn. Na wsi natomiast przewaga liczebna kobiet była obserwowana dopiero od 65 roku życia (do 64 lat utrzymywała się przewaga liczby mężczyzn) i w najstarszej grupie wieku osiągnęła wartość 255 kobiet na 100 mężczyzn.

Na obserwowaną w najmłodszych grupach wieku liczebną przewagę mężczyzn w stosunku do kobiet wpływ miała nadal notowana w województwie opolskim nadwyżka liczby urodzeń męskich nad żeńskimi. Tendencję tę potwierdza m.in. analiza współczynnika feminizacji według ekonomicznych grup wieku.

W województwie opolskim wśród ludności w wieku przedprodukcyjnym (tj. w wieku do 17 lat) oraz produkcyjnym (tj. w grupie wieku: dla mężczyzn 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat) niezmiennie obserwowano liczebną przewagę mężczyzn nad kobietami. Na koniec 2019 r. współczynnik feminizacji w omawianych grupach wieku wyniósł odpowiednio: 95 (w miastach – 94) oraz 88 (w miastach – 89). W wieku poprodukcyjnym (tj. dla mężczyzn 65 lat i więcej, dla kobiet 60 lat i więcej) natomiast występowała dominacja liczebna kobiet, która na koniec 2019 r. osiągnęła poziom 201 kobiet na 100 mężczyzn (w miastach – 206).

Tablica 5. Kobiety na 100 mężczyzn według ekonomicznych grup wieku stan w dniu 31 grudnia

Table 5. Females per 100 males by economical age groups as of 31st December

Wyszczególnienie Specification	2010		2015		2019	
	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas
Ogółem Total	107	110	107	110	107	110
w wieku: of age:						
Przedprodukcyjnym Pre-working	95	95	94	94	95	94
Produkcyjnym Working	92	94	89	91	88	89
Poprodukcyjnym Post-working	222	235	214	220	201	206

Analiza współczynnika feminizacji według biologicznych grup wieku również wykazała, że w województwie opolskim przewaga mężczyzn nad liczbą kobiet była zauważalna w najmłodszych rocznikach (tj. w grupie wieku 0–14 lat), przy czym na wsi nadwyżka ta utrzymała się aż do grupy wieku 15–64 lata i na koniec 2019 r. wyniosła 97.

Tablica 6. Kobiety na 100 mężczyzn według biologicznych grup wieku stan w dniu 31 grudnia

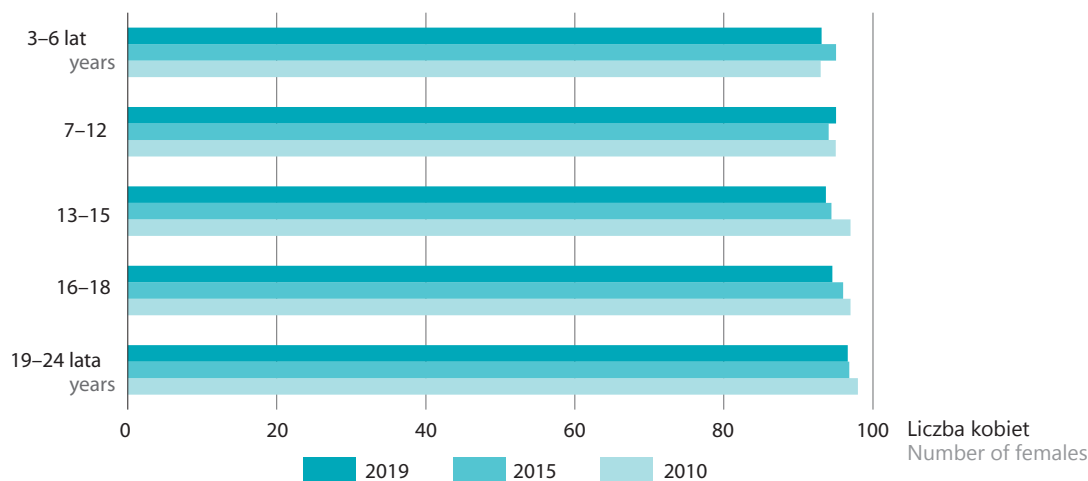
Table 6. Females per 100 males by biological age groups as of 31st December

Wyszczególnienie Specification	2010		2015		2019	
	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas
Ogółem Total	107	110	107	110	107	110
0–14 lat years	95	94	94	94	95	95
15–64	101	104	100	103	100	102
65 lat i więcej years and more	164	165	156	158	150	154

Dominację liczby mężczyzn nad liczbą kobiet wśród ludności w młodszych rocznikach jeszcze bardziej uwypukla analiza współczynnika feminizacji według edukacyjnych grup wieku. Na koniec 2019 r. omawiany miernik przyjmował w województwie wartości od 93 w grupie wieku 3–6 lat do 97 w grupie wieku 19–24 lata. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, większą przewagą liczebną mężczyzn za wyjątkiem grupy wieku 13–15 lat charakteryzowały się miasta.

Wykres 5. Kobiety na 100 mężczyzn według edukacyjnych grup wieku stan w dniu 31 grudnia

Chart 5. Females per 100 males by educational age groups as of 31st December

Ludność według wieku Population by age

W województwie opolskim pogłębił się proces starzenia się społeczeństwa, na co wskazują m.in.: rosnący poziom współczynnika starości demograficznej, indeksu starości oraz zwiększająca się wartość mediany wieku ludności.

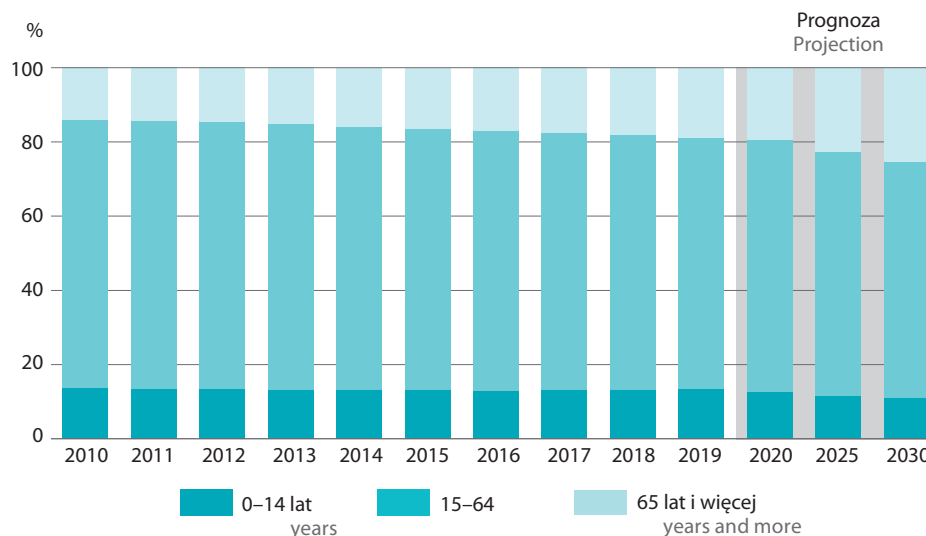
Struktura ludności według różnych przekrojów wieku w województwie opolskim zmienia się z roku na rok, co istotnie wpływa m.in. na sytuację rodzin, system oświaty, rynek pracy oraz finanse publiczne.

Analiza struktury ludności według biologicznych grup wieku wykazała, że w województwie opolskim systematycznie maleje liczba dzieci i młodzieży, a równocześnie wzrasta liczba ludności w starszych rocznikach.

Na koniec 2019 r. w województwie było 132,2 tys. dzieci (0–14 lat), czyli o 4,9% mniej w porównaniu z 2010 r. (w kraju wzrost o 0,6%), a o 1,0% więcej w stosunku do 2015 r. (w kraju o 2,3%). Liczba ludności w wieku 65 lat i więcej wyniosła 185,2 tys. i zwiększyła się w stosunku do 2010 r. o 28,5% (w kraju o 33,8%). Prognozuje się, że w 2030 r. w województwie opolskim liczba dzieci wyniesie 98,8 tys., co w relacji do 2019 r. oznacza spadek o 25,3% (w kraju o 17,5%), natomiast liczba osób starszych osiągnie poziom 228,2 tys. i względem 2019 r. wzrośnie o 23,2% (w kraju o 24,5%).

Wykres 6. Struktura ludności według biologicznych grup wieku stan w dniu 31 grudnia

Chart 6. Structure of population by biological age groups as of 31st December

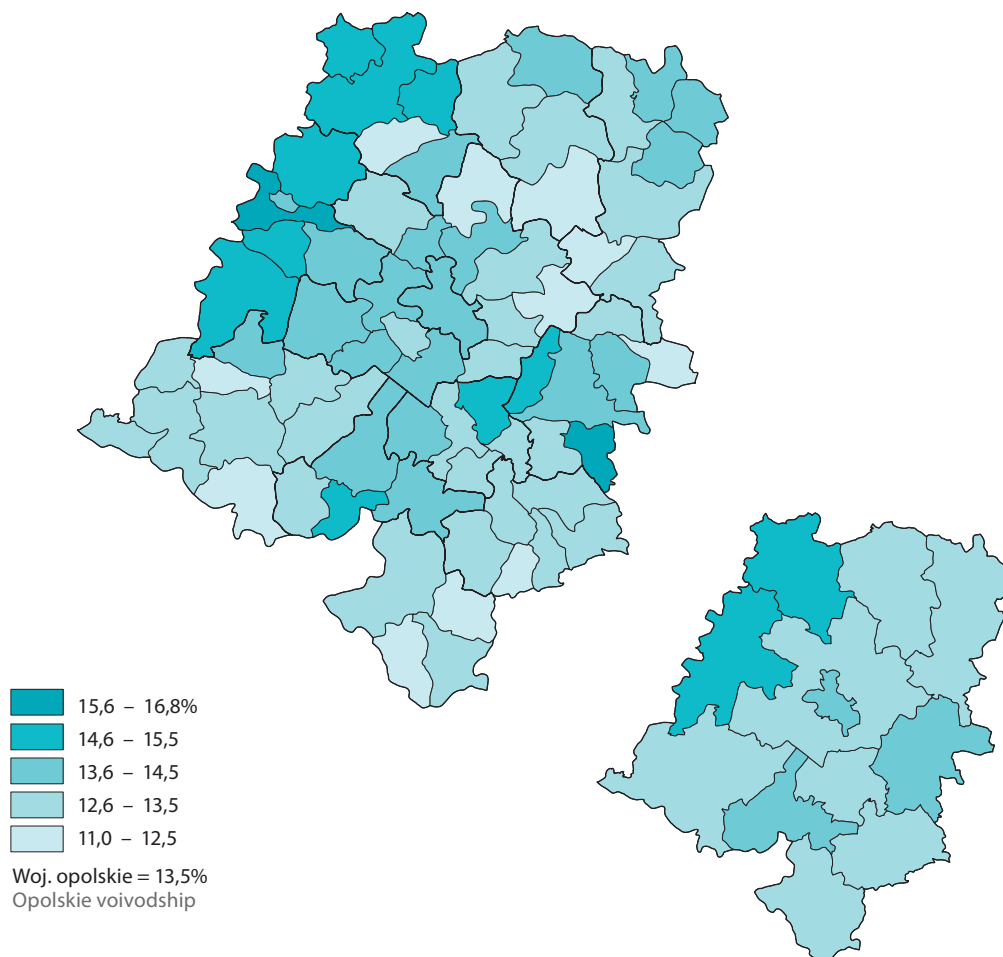
Województwo opolskie w porównaniu z danymi dla kraju charakteryzowało się starszą strukturą wieku ludności. W 2019 r. udział dzieci w ogólnej liczbie ludności ukształtował się na poziomie 13,5% wobec 15,3% w kraju, a osób starszych odpowiednio: 18,8% wobec 18,1%.

Analiza struktury ludności w powiatach ziemskich województwa opolskiego według omawianego kryterium wykazała, że w końcu 2019 r. najwyższym odsetkiem osób w wieku 0–14 lat w ogólnej liczbie mieszkańców wyróżniał się powiat namysłowski (dzieci stanowiły 14,8% ogółu populacji powiatu), a najniższym powiat kędzierzyńsko-kozielski (12,7%). W przekroju gminnym w 2019 r. największym udziałem dzieci wśród ogólnej liczby mieszkańców charakteryzowała się gmina Ujazd (16,8%), natomiast najmniejszym gmina Zawadzkie (11,0%). Opis kształtowania się zjawiska dla grupy wieku 65 lat i więcej zostanie zaprezentowany w dalszej części analizy współczynnika starości demograficznej.

W skali roku spośród jedenastu powiatów ziemskich wzrost poziomu odsetka osób najmłodszych odnotowano w siedmiu, z czego najwyższym cechowały się powiaty: krapkowicki, oleski oraz strzelecki (po 0,2 p. proc.). Wśród siedemdziesięciu jeden gmin województwa zwiększenie udziału dzieci w odniesieniu do 2018 r. miało miejsce w trzydziestu sześciu gminach, a największym (po 0,4 p. proc.) wyróżniały się gminy: Biała, Cisek, Jemielnica, Olszanka oraz Strzeleczy. W piętnastu gminach omawiany odsetek nie uległ zmianie, natomiast w dwudziestu uległ zmniejszeniu, przy czym najbardziej w gminie Kamiennik (o 0,7 p. proc.).

Mapa 8. Udział ludności w grupie wieku 0–14 lat w liczbie ludności w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Mapa 8. Share of population aged 0–14 in the number of population in 2019 as of 31st December

Struktura ludności według biologicznych grup wieku jest zróżnicowana pod względem płci i miejsca zamieszkania. W grupie osób do 14 roku życia (podobnie jak w kraju) na koniec 2019 r. wyższe odsetki zanotowano wśród mężczyzn zarówno dla ogółem, jak i w przekroju miast i wsi (odpowiednio: 51,3%, 51,4% oraz 51,3%; w kraju po 51,3%). Wśród osób najstarszych (tj. w grupie wieku 65 lat i więcej) we wszystkich przekrojach, zarówno w województwie jak i w kraju, zdecydowanie przeważały kobiety (analogicznie: 59,9%, 60,6% oraz 58,9%; w kraju odpowiednio: 60,1%, 60,9% oraz 58,6%).

Zmiany w strukturze ludności według wieku zaobserwowano również w edukacyjnych grupach wieku (tj. grupach prezentujących liczbę mieszkańców według etapów kształcenia).

Na koniec 2019 r. liczba dzieci w wieku przedszkolnym (tj. 3–6 lat) wyniosła 33,9 tys. osób i stanowiła 17,0% całej omawianej zbiorowości (w kraju – 17,6%). W stosunku do 2010 r. (podobnie jak w kraju) ich liczba zmniejszyła się w województwie o 2,4% (w kraju o 0,6%), natomiast udział w strukturze wzrósł o 3,1 p. proc. (w kraju o 2,2 p. proc.). Dzieci w wieku szkolnym (tj. 7–12 lat) na koniec 2019 r. stanowiły 27,6% całej zbiorowości edukacyjnej (w kraju – 28,9%), co względem 2010 r. oznacza wzrost udziału o 5,8 p. proc., a liczebności o 1,2% (w kraju analogicznie: o 6,3 p. proc. oraz o 10,9%).

Tablica 7. Ludność według edukacyjnych grup wieku stan w dniu 31 grudnia

Table 7. Population by educational age groups as of 31st December

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2010=100	2015=100
Ogółem Total	250081	216565	199367	79,7	92,1
3–6 lat years	34724	36514	33884	97,6	92,8
7–12	54416	52250	55068	101,2	105,4
13–15	32287	26450	25452	78,8	96,2
16–18	37061	29620	25309	68,3	85,4
19–24 lata years	91593	71731	59654	65,1	83,2

W grupach wieku: 13–15 lat, 16–18 lat oraz 19–24 lata zarówno w województwie, jak i w kraju odnotowano spadek liczby ludności oraz ich udziału w strukturze. W stosunku do 2010 r. w województwie największy spadek liczby ludności zarejestrowano w zbiorowości potencjalnych studentów (19–24 lata) i wyniósł on 34,9%, a udział w strukturze obniżył się o 6,7 p. proc. W kraju wystąpiła analogiczna sytuacja w tej grupie wieku, a jej liczebność zmniejszyła się o 28,9%, natomiast udział w strukturze o 6,2 p. proc.

Szacuje się, że w 2030 r. liczba dzieci w wieku przedszkolnym ukształtuje się w województwie na poziomie 25,1 tys. osób i w relacji do 2019 r. ulegnie zmniejszeniu o 25,9% (w kraju o 17,1%), co będzie największym notowanym spadkiem wśród wszystkich edukacyjnych grup wieku.

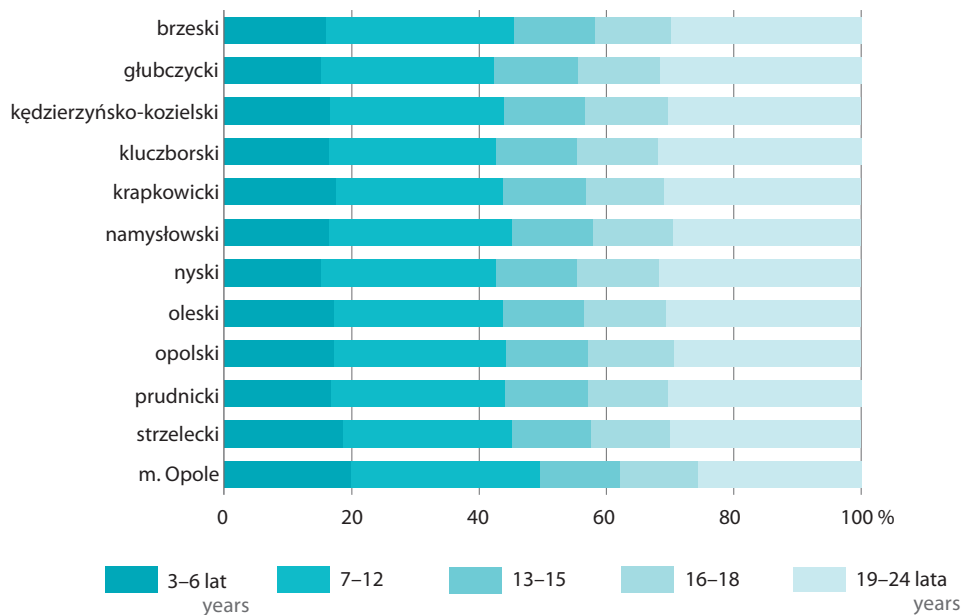
Zróżnicowanie struktury ludności według edukacyjnych grup wieku w województwie opolskim obserwowano również w wymiarze powiatowym.

W końcu 2019 r. wśród powiatów ziemskich w grupie wieku 3–6 lat najwyższy odsetek wystąpił w powiecie strzeleckim (18,7% ogółu zbiorowości edukacyjnej w powiecie), natomiast najniższy w powiatach: głubczyckim oraz nyskim (po 15,1%). W grupie wieku 7–12 lat wyróżniał się powiat brzeski z udziałem wynoszącym 29,6%, natomiast najmniejszy odnotowano w powiatach: kluczborskim oraz krapkowickim (po 26,2%). Biorąc pod uwagę grupę wieku 13–15 lat najwyższym odsetkiem charakteryzowały się powiaty: głubczycki, krapkowicki oraz prudnicki (po 13,1%), a najniższym powiat strzelecki (12,4%). W grupie wieku 16–18 lat pod względem wysokości odsetka dominował powiat opolski (13,6%), a najniższą wartość przyjmował w powiecie brzeskim (11,9%). W najstarszej z grup edukacyjnych, tj. w grupie wieku 19–24 lata udział ludności wahał się od 29,3% w powiecie opolskim do 31,9% w powiecie kluczborskim.

W województwie opolskim w końcu 2019 r. w strukturze ludności według edukacyjnych grup wieku (podobnie jak w kraju) nie odnotowano zależności pomiędzy płcią oraz miejscem zamieszkania i tak jak przed rokiem mężczyźni stanowili ponad połowę ludności we wszystkich przekrojach (ogółem/miasta/wieś).

Wykres 7. Struktura ludności według edukacyjnych grup wieku w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

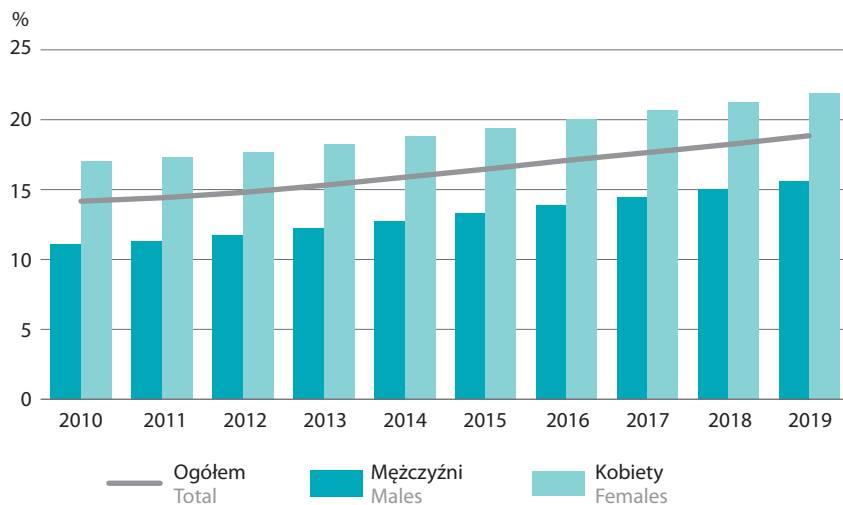
Chart 7. Structure of population by educational age groups in 2019 as of 31st December

Wyznacznikiem starzenia się ludności jest współczynnik starości demograficznej wyrażany relacją liczby osób w wieku 65 lat i więcej do ogólnej liczby ludności, który w końcu 2019 r. w województwie opolskim ukształtował się na poziomie 18,8% (w kraju – 18,1%) i względem notowanego w 2010 r. (podobnie jak w kraju) uległ zwiększeniu o 4,6 p. proc.

Wykres 8. Współczynnik starości demograficznej stan w dniu 31 grudnia

Chart 8. Rate demographic of ageing as of 31st December

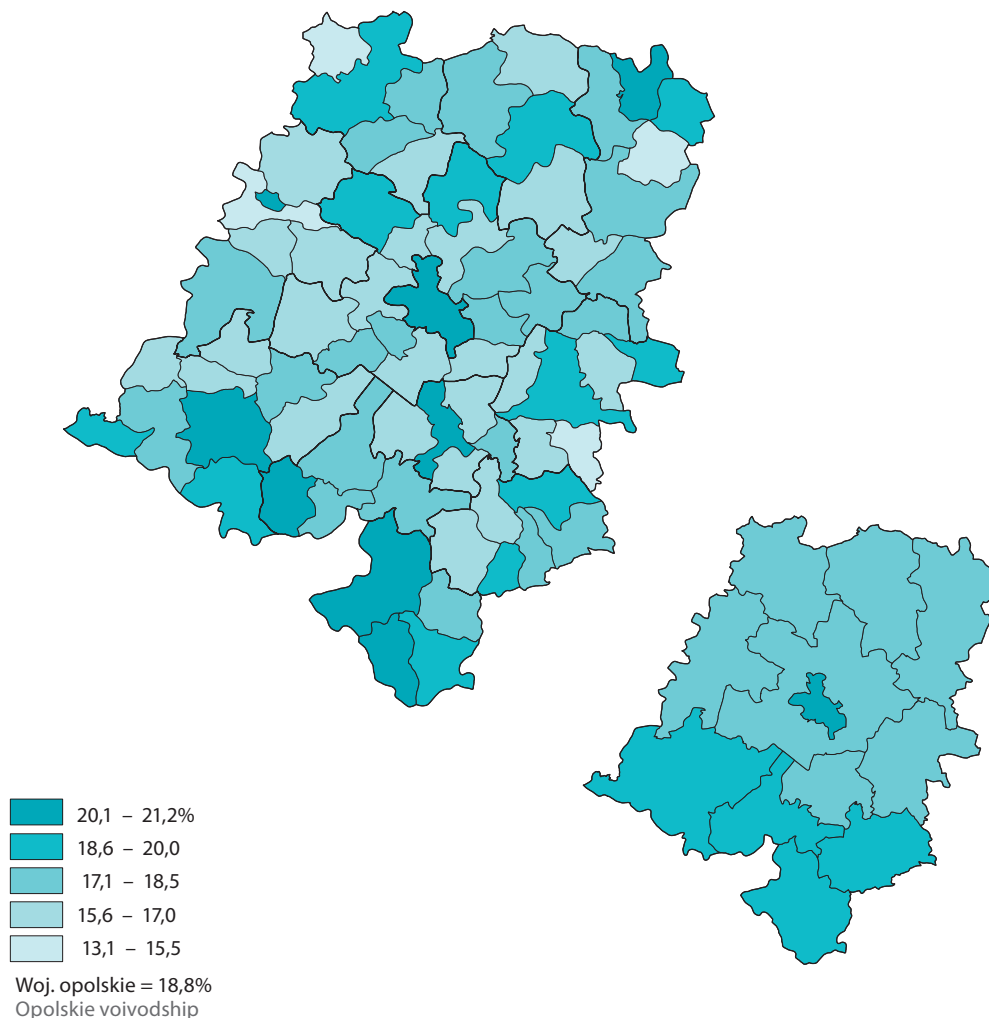
W końcu 2019 r. wyższy udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności zaobserwowano wśród kobiet niż mężczyzn (21,9% wobec 15,6%). Analogiczna sytuacja wystąpiła w kraju, gdzie również najwyższy udział osób w wieku 65 lat i więcej zanotowano dla kobiet (21,1% wobec 14,9%). Współczynnik starości demograficznej zarówno w województwie, jak i w kraju na koniec 2019 r. był wyższy w miastach niż na wsi (20,6% wobec 16,8%; w kraju odpowiednio: 19,9% oraz 15,5%).

W ujęciu międzywojewódzkim w końcu 2019 r. najwyższą wartością omawianego miernika wyróżniało się województwo łódzkie (20,1%), natomiast najniższą warmińsko-mazurskie (16,6%), a opolskie uplasowało się na 5 lokacie.

Biorąc pod uwagę powiaty ziemskie województwa opolskiego na koniec 2019 r. współczynnik starości demograficznej kształtował się na poziomie od 17,3% w powiecie opolskim do 19,8% w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim. Wśród gmin województwa opolskiego wartość omawianego współczynnika wahała się od 13,1% w gminie Skarbimierz do 21,2% w m. Opolu.

Mapa 9. Współczynnik starości demograficznej w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Mapa 9. Rate demographic of ageing in 2019 as of 31st December

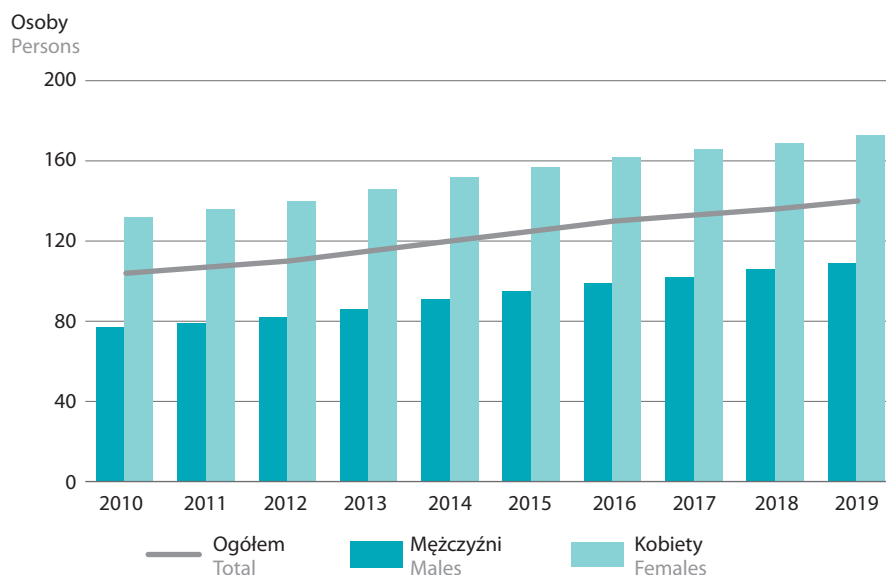

W skali roku wzrost poziomu współczynnika starości demograficznej odnotowano zarówno we wszystkich powiatach ziemskich, jak i gminach województwa opolskiego. Wśród powiatów ziemskich najwyższy wystąpił w powiecie nyskim (o 0,8 p. proc.), natomiast spośród gmin w gminach: Domaszowice oraz Praszka (po 1,1 p. proc.).

Miernikiem, którego poziom również określa skalę starzenia się społeczeństwa jest indeks starości, określanej jako relacja liczby osób w wieku 65 lat i więcej do liczby osób w wieku 0–14 lat. W województwie opolskim w ostatnich latach jego wartość systematycznie wzrasta. W końcu 2019 r. indeks starości wyniósł w województwie 140 osób (w kraju – 118 osób) wobec 104 osób w 2010 r. (w kraju – 89 osób), co oznacza, że w 2019 r. na 100 wnuków przypadało średnio więcej dziadków lub babć niż w 2010 r.

Wykres 9. Indeks starości stan w dniu 31 grudnia

Chart 9. Ageing ratio as of 31st December

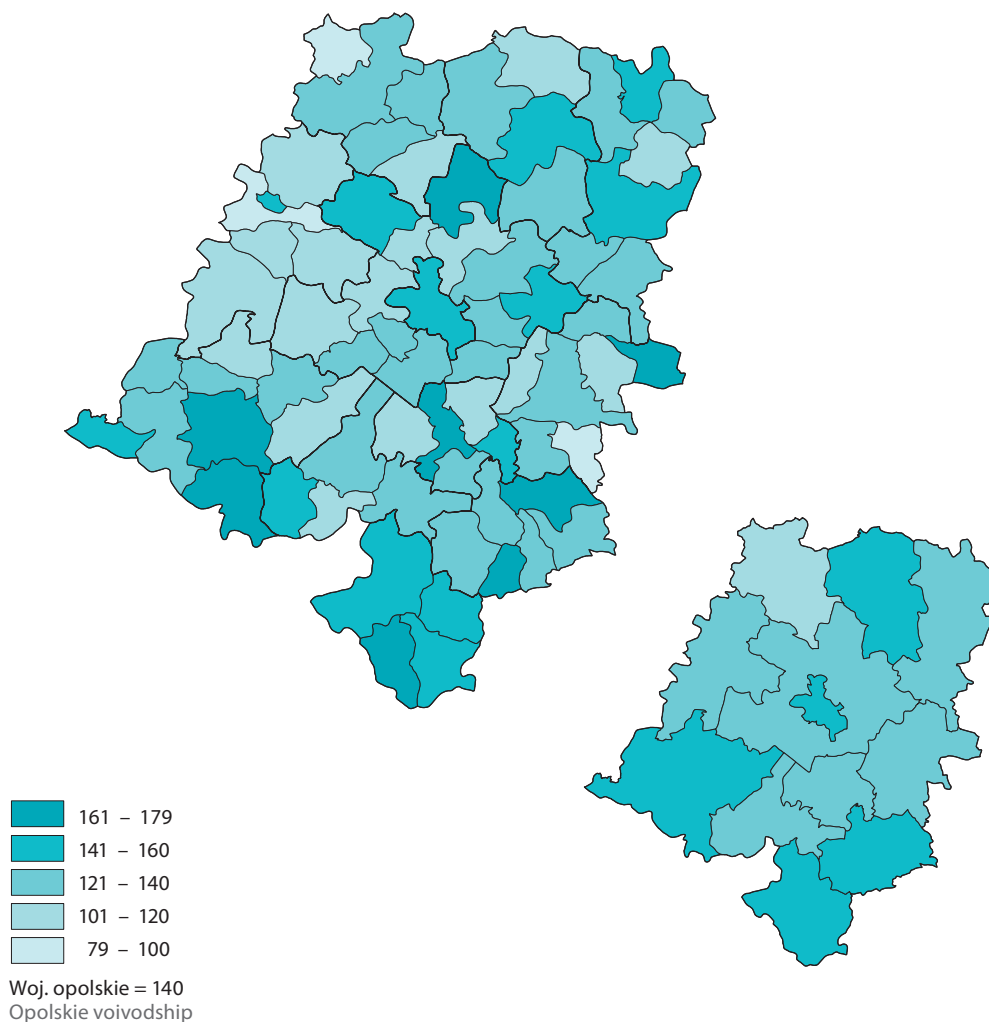
Wyższą wartość indeksu w końcu 2019 r., podobnie jak w kraju zanotowano wśród kobiet – 173 osoby (w kraju – 146 osób) niż mężczyzn – 109 osób (w kraju – 92 osoby). W miastach województwa opolskiego na koniec 2019 r. indeks wyniósł 156 osób wobec 123 osób na wsi (w kraju odpowiednio: 136 osób oraz 94 osoby).

Najwyższą wartość indeksu starości w końcu 2019 r. odnotowano w województwie świętokrzyskim, w którym na 100 wnuków przypadało średnio 143 dziadków lub babć. Najniższym poziomem omawianej relacji cechowało się pomorskie z wynikiem 101 osób.

W przekroju powiatów ziemskich województwa opolskiego na koniec 2019 r. wartość omawianego wskaźnika wykazywała znaczne zróżnicowanie i wahała się od 119 w powiecie namysłowskim do 155 w kędzierzyńsko-kozielskim. Analiza indeksu starości wśród gmin województwa opolskiego wykazała, że w końcu 2019 r. najwięcej dziadków lub babć na 100 wnuków przypadało w gminie Branice (179), natomiast najmniej w gminie Skarbimierz (79).

**Mapa 10. Indeks starości w 2019 r.
stan w dniu 31 grudnia**

Map 10. Ageing ratio in 2019
as of 31st December

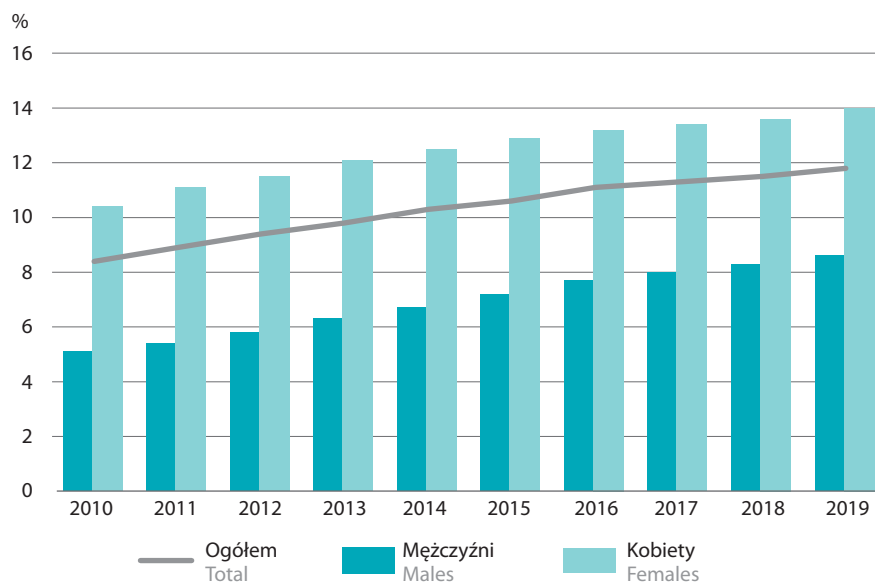

Względem 2018 r. w województwie opolskim indeks starości uległ zwiększeniu we wszystkich powiatach ziemskich, przy czym najbardziej w powiecie głubczyckim (o 7 osób). W ujęciu gminnym wzrost wartości omawianego miernika odnotowano w pięćdziesięciu ośmiu spośród siedemdziesięciu jeden gmin, przy czym najwyższym wyróżniała się gmina Branice (o 11 osób). W gminach: Dobrodzień, Gogolin, Izbicko, Jemielnica, Olszanka, Pawłowiczki oraz Tarnów Opolski poziom indeksu starości nie uległ zmianie. Jedynie w sześciu gminach wartość omawianego miernika obniżyła się, z czego w największym stopniu w gminach: Biała, Strzeleczyki oraz Walce (o 2 osoby).

Miernikiem obrazującym skalę starzenia się społeczeństwa jest tzw. zjawisko „podwójnego starzenia się”, wyrażanego relacją liczby osób w wieku 85 lat i więcej do liczby ludności w wieku 65 lat i więcej. Poziom omawianego miernika w województwie opolskim wzrasta z roku na rok.

Wykres 10. Udział ludności w wieku 85 lat i więcej w liczbie ludności w wieku 65 lat i więcej stan w dniu 31 grudnia

Chart 10. Share of population aged 85 and more in the number of population aged 65 and more as of 31st December

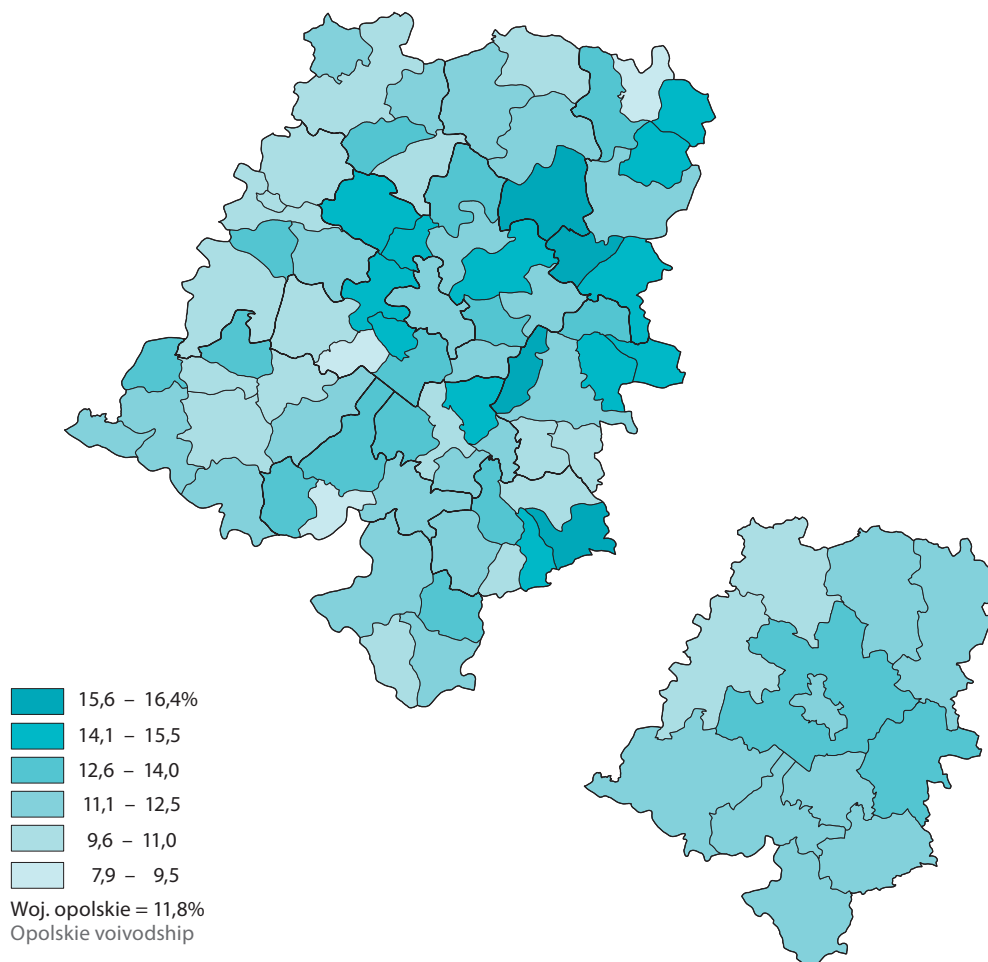
Na koniec 2019 r. w województwie opolskim osoby w wieku 85 lat i więcej stanowiły 11,8% osób w wieku 65 lat i więcej (w kraju – 11,7%). W odniesieniu do 2010 r. udział ten, podobnie jak w kraju uległ zwiększeniu (odpowiednio: o 3,4 p. proc. oraz o 1,7 p. proc.). Analizowany udział wykazywał znaczne zróżnicowanie w przekroju płci i w końcu 2019 r. wśród kobiet był blisko 2-krotnie wyższy niż wśród mężczyzn (14,0% wobec 8,6%). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, był wyższy na wsi i w 2019 r. ukształtował się na poziomie 13,2% wobec 10,8% w miastach. Analogiczna sytuacja dotyczyła kraju, gdzie na obszarach wiejskich udział osób w wieku 85 lat i więcej wśród osób w wieku 65 lat i więcej wyniósł 12,5%, a na obszarach miejskich osiągnął wartość 11,3%.

W układzie województw w 2019 r. najwyższy poziom relacji wyrażanej liczbą osób w wieku 85 lat i więcej do liczby osób w wieku 65 lat i więcej wystąpił w województwie podlaskim (14,1%), natomiast najniższy w lubuskim (10,3%). Województwo opolskie natomiast uplasowało się na 5 miejscu.

Spośród powiatów ziemskich województwa opolskiego w 2019 r. zjawisko „podwójnego starzenia się” najsilniej występowało w powiecie opolskim, w którym udział osób w wieku 85 lat i więcej w liczbie osób w wieku 65 lat i więcej osiągnął wartość 12,9%. Najmniejszym udziałem cechował się powiat namysłowski z wynikiem na poziomie 10,7%. Analiza omawianego miernika na poziomie gmin województwa opolskiego wykazała jego duże zróżnicowanie. Odsetek najstarszej ludności w liczbie osób starszych przyjmował wartości od 7,9% w gminie Praszka do 16,4% w gminach: Izbicko i Zębowice.

Mapa 11. Udział ludności w wieku 85 lat i więcej w liczbie ludności w wieku 65 lat i więcej w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Map 11. Share of population aged 85 and more in the number of population aged 65 and more in 2019 as of 31st December

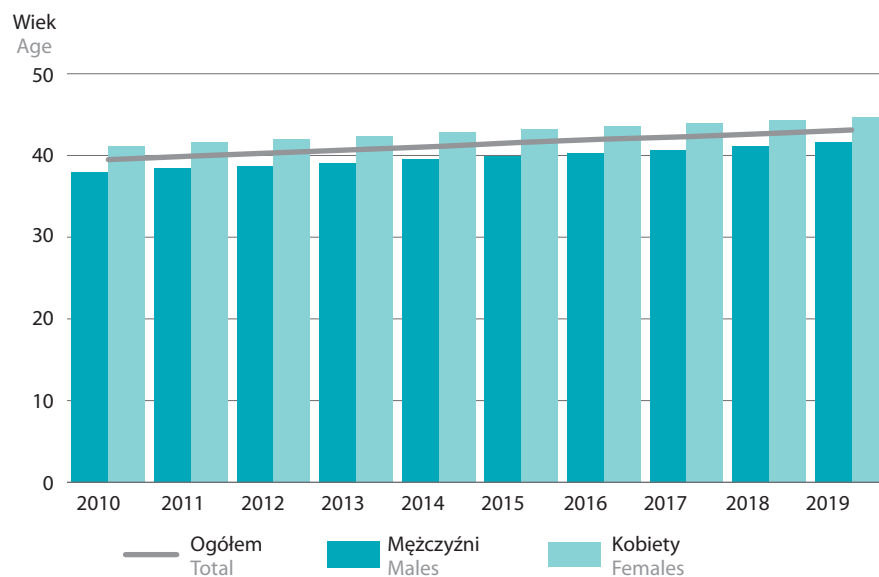
W stosunku do 2018 r. wzrost omawianego udziału odnotowano niemal we wszystkich powiatach ziemskich (w tym najwyższy w strzeleckim o 0,8 p. proc.). Jedyнным powiatem, w którym wystąpił spadek udziału osób najstarszych wśród ludności starszej (o 0,2 p. proc.) był brzeski. Wśród gmin województwa opolskiego względem ub. roku jego poziom zwiększył się w blisko połowie (45) gmin, z czego w największym stopniu w gminach: Dobrzeń Wielki oraz Gogolin (po 1,8 p. proc.). W gminach: Brzeg, Głubczyce, Ozimek, Prószków oraz Zdzeszowice wartość udziału utrzymała się na poziomie z ub. roku. W pozostałych dwudziestu jeden gminach odsetek najstarszej ludności w liczbie osób starszych obniżył się, w tym najbardziej w gminie Korfantów o 1,5 p. proc.

Zjawisko starzenia się społeczeństwa województwa opolskiego ilustruje również wzrostowy trend wieku środkowego (mediana wieku), mówiący o tym, że połowa ludności już przekroczyła dany wiek, a druga połowa jeszcze go nie osiągnęła. W końcu 2019 r. wyniósł on w województwie opolskim 43,1 lat (w kraju – 41,3 lata) i był wyższy o 3,6 lat niż w 2010 r. (w kraju o 3,3 lata). Wzrost mediana wieku ludności jest skutkiem wydłużania się przeciętnego trwania życia oraz niskiej liczby urodzeń.

Mediana wieku kobiet w 2019 r. ukształtowała się w województwie na poziomie 44,7 lat (w 2010 r. – 41,1 lat), tj. wyższym niż dla mężczyzn (odpowiednio: 41,6 lat oraz 38,0 lat). W kraju w końcu 2019 r. wiek środkowy wyniósł dla kobiet 43,0 lata wobec 39,7 lat dla mężczyzn i w stosunku do 2010 r. w większym stopniu zwiększył się wśród mężczyzn (o 3,4 lata).

Wykres 11. Mediana wieku ludności stan w dniu 31 grudnia

Chart 11. Median age of population as of 31st December

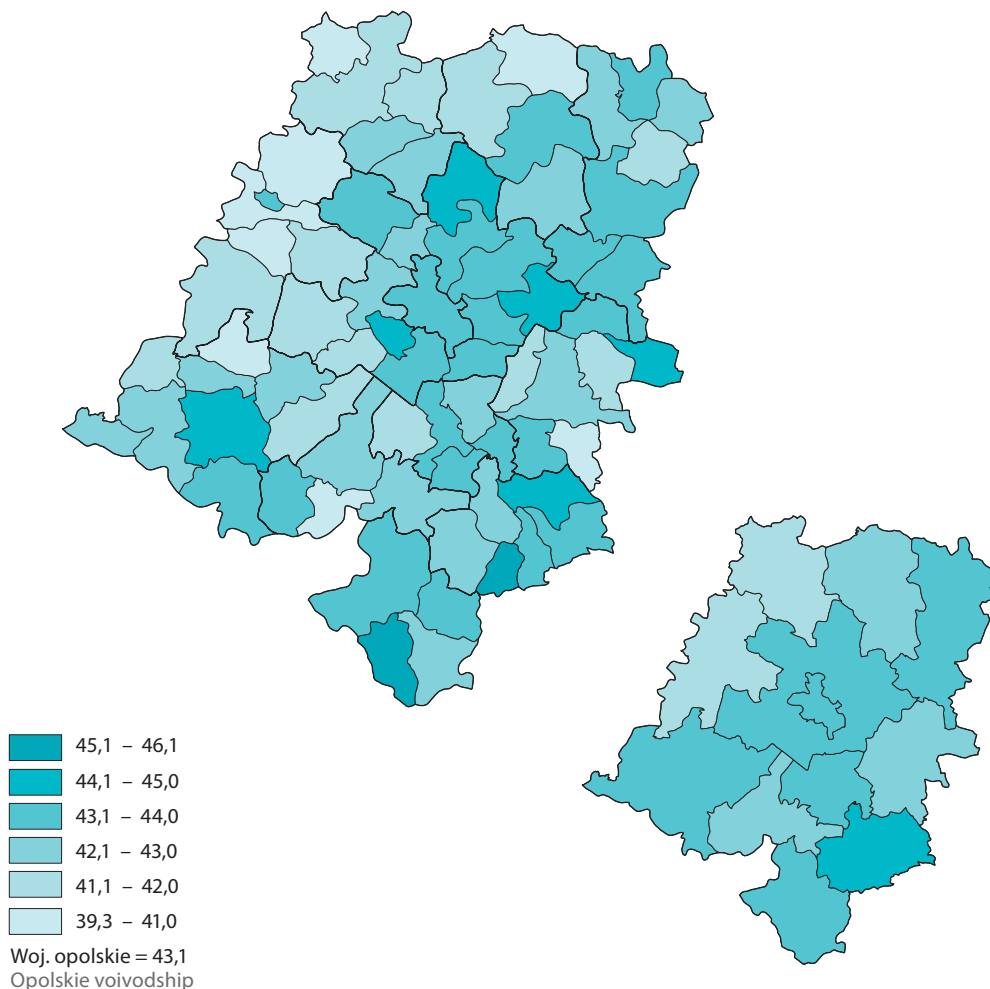

Podobnie jak w kraju, mieszkańcy miast w województwie opolskim byli starsi niż mieszkańcy wsi, a ich wiek środkowy na koniec 2019 r. wyniósł 43,9 lat, podczas gdy na wsi – 42,2 lata (w kraju analogicznie: 42,5 lat oraz 39,5 lat).

Wśród powiatów ziemskich województwa opolskiego w końcu 2019 r. najstarsi byli mieszkańcy powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego, w którym mediana wieku ukształtowała się na poziomie 44,3 lat, natomiast najmłodszy zamieszkiwali powiat namysłowski (mediana wieku osiągnęła poziom 41,4 lat). W ujęciu gmin wiek środkowy ludności wykazywał bardzo duże zróżnicowanie, przyjmując wartości od 39,3 lat w gminie Ujazd do 46,1 lat w gminie Branice.

Mapa 12. Mediana wieku ludności w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Map 12. Median age of population in 2019 as of 31st December

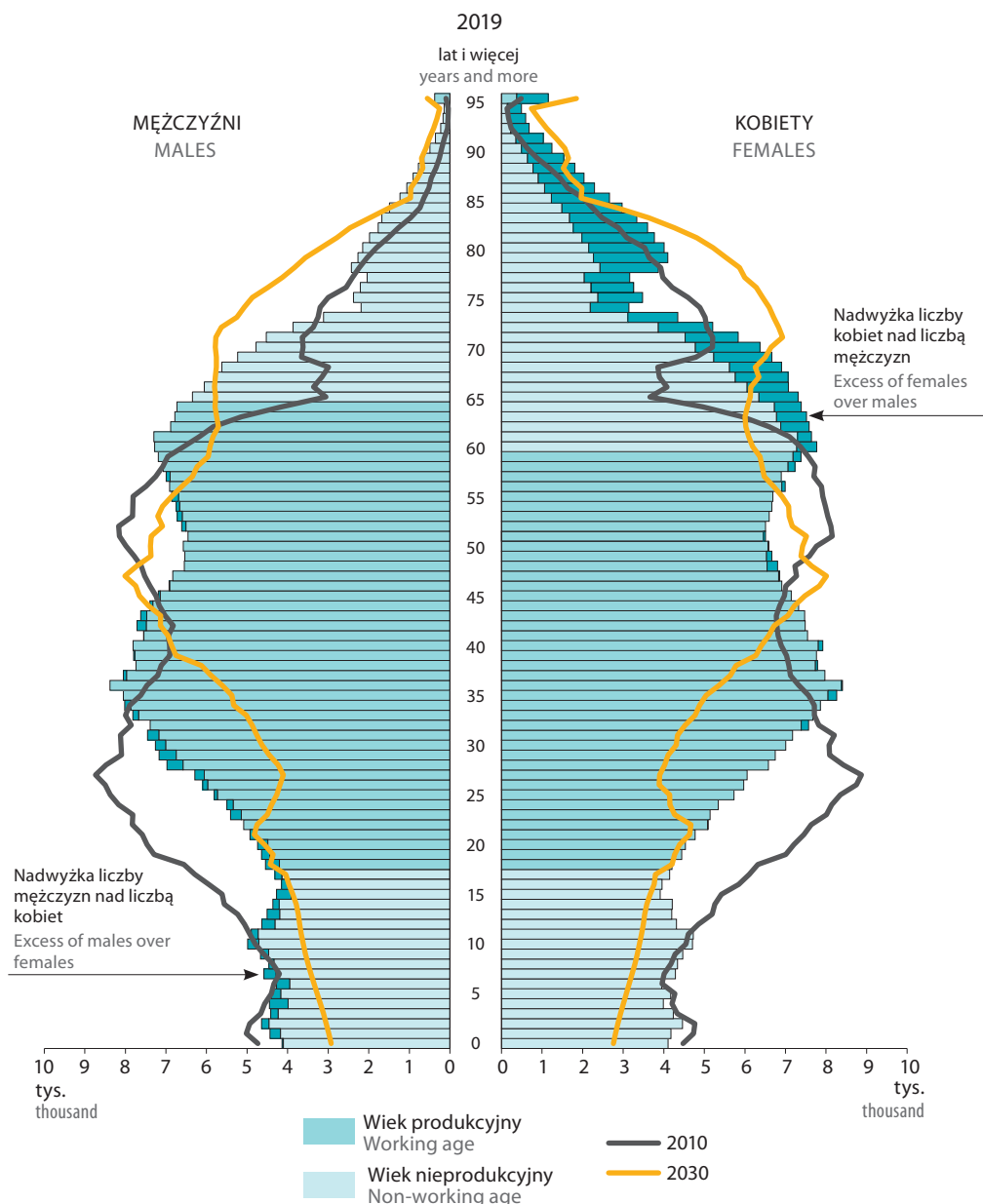
Niekorzystne zmiany demograficzne (m.in. systematyczny ubytek ludności oraz postępujący proces starzenia się) wpływają na stan i strukturę ludności według ekonomicznych grup wieku.

W końcu 2019 r. liczebność mieszkańców województwa opolskiego w wieku przedprodukcyjnym (tj. w wieku do 17 roku życia) wyniosła 156,9 tys. (w tym 81,8 tys. w miastach) i w porównaniu z 2010 r. uległa zmniejszeniu o 9,9% (w kraju o 4,1%). Prognozuje się, że w 2030 r. ich liczba ukształtuje się na poziomie 121,9 tys. i względem 2019 r. ulegnie zmniejszeniu o 22,3% (w kraju o 14,6%).

Udział ludności tej grupy wieku w liczbie ludności ogółem na koniec 2019 r. w województwie ukształtował się na poziomie 16,0% (w kraju – 18,1%) i był niższy niż notowany w 2010 r. o 1,1 p. proc. (w kraju o 0,7 p. proc.). W miastach województwa opolskiego w końcu 2019 r. wyniósł 15,6% wobec 16,3% dla wsi (w kraju analogicznie: 17,2% oraz 19,5%).

Wykres 12. Ludność według płci i wieku stan w dniu 31 grudnia

Chart 12. Population by sex and age groups as of 31st December

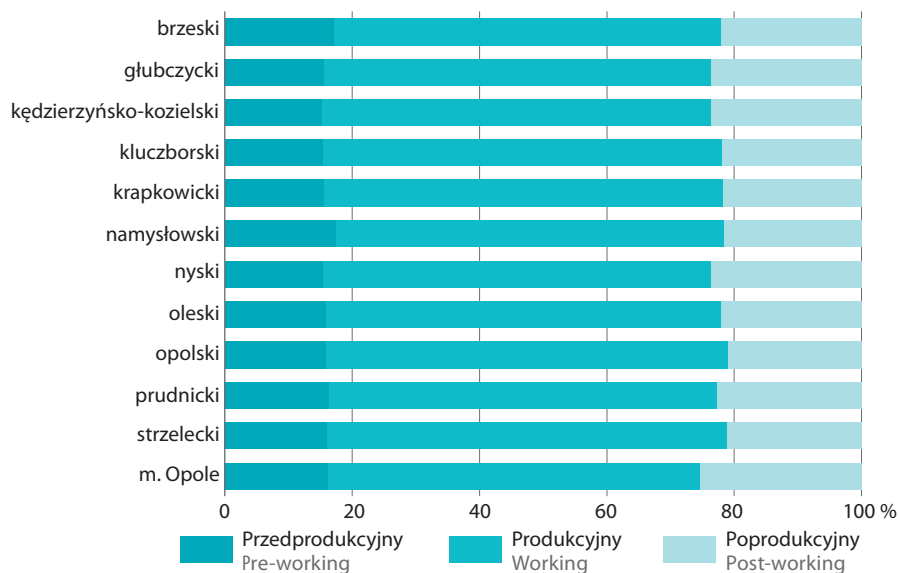

Ludność w wieku produkcyjnym (tj. w wieku 18–64 lata dla mężczyzn i 18–59 lat dla kobiet) liczyła w województwie 602,6 tys. osób (w tym 311,4 tys. w miastach), tj. o 9,6% mniej niż w 2010 r. (w kraju o 7,3%), a jej udział ukształtował się na poziomie 61,3% (w kraju – 60,0%) i wyższy notowano na wsi niż w miastach (o 3,9 p. proc.; w kraju o 3,0 p. proc.). Według prognoz przewiduje się, że w 2030 r. populacja tej grupy wieku będzie liczyć 560,5 tys. osób i w stosunku do 2019 r. zanotuje spadek o 7,0% (w kraju o 0,6%).

W województwie opolskim odnotowano na koniec 2019 r. 223,1 tys. osób w wieku poprodukcyjnym (tj. w wieku 65 lat i więcej dla mężczyzn i 60 lat i więcej dla kobiet), w tym 129,9 tys. w miastach. Udział ludności tej grupy wieku w odniesieniu do 2010 r. zwiększył się w województwie o 5,4 p. proc. (w kraju o 5,1 p. proc.), a jej liczebność wzrosła o 26,7% (w kraju o 30,2%). Podobnie jak w kraju wyższym odsetkiem liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców w końcu 2019 r. cechowały się miasta niż obszary wiejskie (24,8% wobec 20,3%; w kraju odpowiednio: 24,0% wobec 18,7%). Zgodnie z przewidywaniami zbiorowość osób w wieku poprodukcyjnym w 2030 r. będzie wynosić 219,6 tys. i w relacji do 2019 r. obniży się o 1,5% (w kraju o 0,6%).

Wykres 13. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Chart 13. Structure of population by economic age groups in 2019 as of 31st December

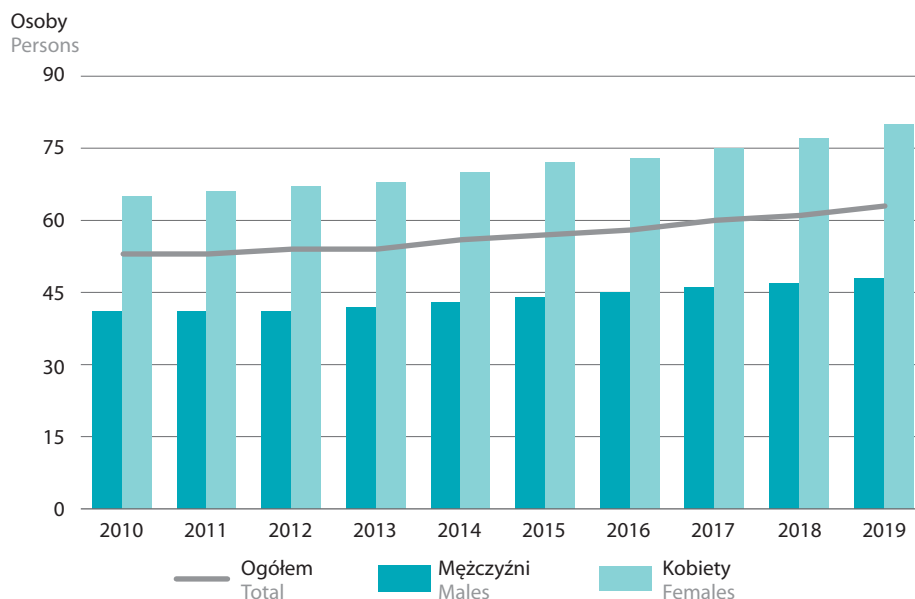

Wśród powiatów ziemskich województwa opolskiego na koniec 2019 r. najwyższy udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności danego powiatu, wystąpił w powiecie namysłowskim i wyniósł 17,5%, natomiast najniższy w kędzierzyńsko-kozielskim (15,2%). W grupie wieku produkcyjnego największym udziałem wśród mieszkańców danego powiatu charakteryzował się powiat opolski (63,1%), natomiast najmniejszym brzeski (60,7%). Najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności danego powiatu zaobserwowano w powiatach: głubczyckim, kędzierzyńsko-kozielskim oraz nyskim (po 23,6%), a najniższy wystąpił w powiecie opolskim (20,9%). W ujęciu gminnym odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym wahał się od 13,2% w gminie Zawadzkie do 19,6% w gminie Skarbimierz. Pod względem udziału ludności w wieku produkcyjnym najwyższą wartością cechowała się gmina Zębówice z wynikiem 67,0%, natomiast najniższym gmina Praszka (58,2%). Gmina Praszka jednocześnie wyróżniała się najwyższym udziałem zbiorowości osób w wieku poprodukcyjnym (25,5%). Najmniejszy udział wśród mieszkańców w wieku poprodukcyjnym zarejestrowano w gminie Skarbimierz (16,2%).

Zmiany w ekonomicznych grupach wieku znalazły odzwierciedlenie w wartości współczynnika obciążenia demograficznego, wyrażanego relacją liczby osób w wieku nieprodukcyjnym (tj. przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) do liczby osób w wieku produkcyjnym. W końcu 2019 r. w województwie opolskim omawiany współczynnik osiągnął wartość 63 i zwiększył się w stosunku do 2010 r. o 10 osób (w kraju analogicznie: 67 oraz o 12 osób). Biorąc pod uwagę współczynniki cząstkowe, które najlepiej obrazują obciążenie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało w województwie 26 osób w wieku przedprodukcyjnym (w kraju – 30 osób) i 37 osób w wieku poprodukcyjnym (w kraju również 37 osób).

Wykres 14. Współczynnik obciążenia demograficznego stan w dniu 31 grudnia

Chart 14. Age dependency ratio as of 31st December

Omawiany współczynnik wykazywał duże zróżnicowanie pod względem płci oraz miejsca zamieszkania. Na koniec 2019 r. w województwie opolskim na 100 kobiet w wieku produkcyjnym przypadało 80 kobiet w wieku nieprodukcyjnym (w kraju – 84), a wśród mężczyzn analogicznie 48 osób (w kraju – 52). W miastach województwa współczynnik obciążenia demograficznego wyniósł 68 osób i był wyższy o 10 osób niż na wsi (w kraju o 8 osób).

Wśród województw najwięcej osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym na koniec 2019 r. odnotowano w województwach: łódzkim oraz mazowieckim (po 70), natomiast najmniej w województwach: opolskim, podkarpackim oraz warmińsko-mazurskim (po 63).

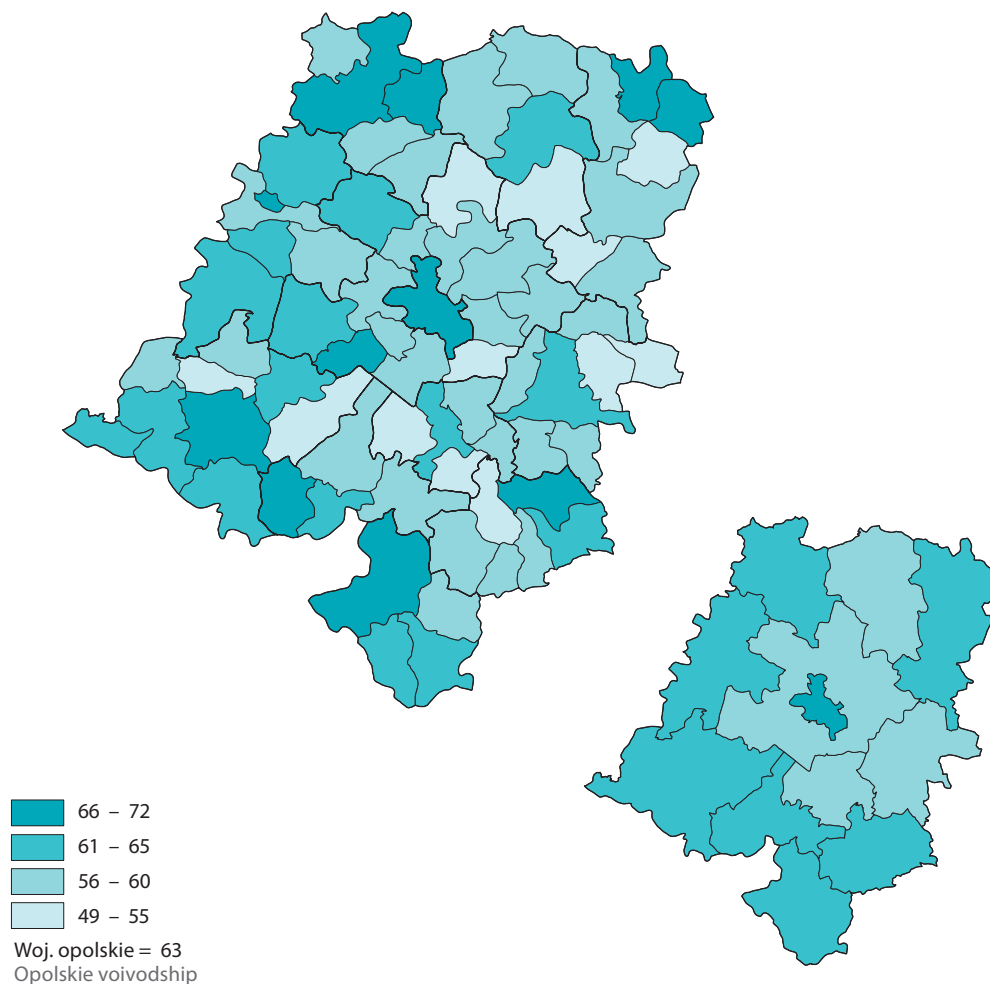
W ujęciu powiatów ziemskich województwa opolskiego wartość tego współczynnika była zróżnicowana i na koniec 2019 r. wahała się od 58 osób w powiecie opolskim do 65 osób w powiecie brzeskim.

Jeszcze większe dysproporcje w poziomie omawianego współczynnika zaobserwowano w przekroju gmin województwa. Różnica między najwyższą wartością notowaną w gminie Praszka (72 osoby), a najniższą w gminie Zębowice (49 osób) wyniosła w końcu 2019 r. 23 osoby.

Względem 2018 r. współczynnik obciążenia demograficznego zwiększył się we wszystkich powiatach ziemskich województwa, przy czym najbardziej (o 2 osoby) w brzeskim, kluczborskim, krapkowickim, namysłowskim, nyskim oraz prudnickim. W ujęciu gmin zwiększenie wartości analizowanego współczynnika w stosunku do 2018 r. odnotowano w sześćdziesięciu pięciu gminach województwa opolskiego, a największym wyróżniała się gmina Tułowice (o 4 osoby). W gminach: Dobrodzień, Kamiennik, Lasowice Wielkie, Pawłowiczki, Pokój oraz Walce miernik pozostał na poziomie z ub. roku.

Mapa 13. Współczynnik obciążenia demograficznego w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Map 13. Age dependency ratio in 2019 as of 31st December

Obserwowanym zmianom towarzyszyło również stopniowe wydłużanie się przeciętnego trwania życia. W 2019 r. w województwie opolskim przeciętne trwanie życia kobiet wynosiło 82,0 lata, a mężczyzn – 74,5 lat (w kraju odpowiednio: 81,8 lat oraz 74,1 lat). W porównaniu z 2010 r. kobiety i mężczyźni żyli dłużej o 1,6 roku. Zarówno w województwie, jak i w kraju występuje zjawisko wysokiej nadumieralności mężczyzn. Różnica między przeciętnym trwaniem życia kobiet i mężczyzn w województwie w 2019 r. wynosiła 7,5 lat (w kraju – 7,7 lat).

Pod względem przeciętnego dalszego trwania życia zarówno dziewcząt, jak i chłopców urodzonych w 2019 r., na 1 miejscu uplasowało się województwo podkarpackie (odpowiednio: 83,2 lata oraz 75,4 lat), a na ostatnim wśród dziewcząt śląskie (80,8 lat), natomiast wśród chłopców łódzkie (72,5 lat). Województwo opolskie pod względem trwania życia kobiet zajmowało 4, a mężczyzn 8 miejsce w kraju.

Tablica 8. Przeciętne dalsze trwanie życia

Table 8. Life expectancy

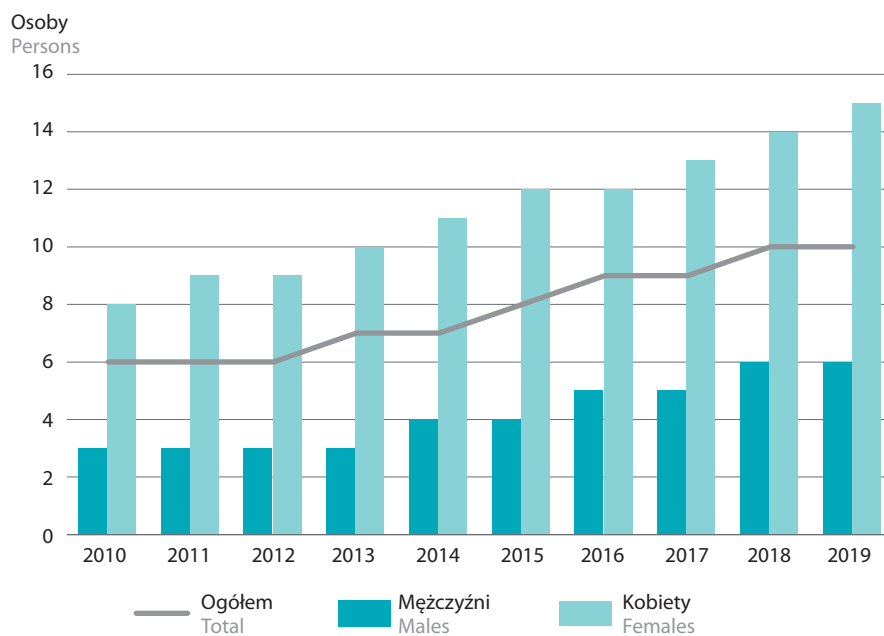
Wyszczególnienie Specification	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku Life expectancy at age specified				
	0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES					
2010	72,9	58,4	44,1	30,1	18,1
2015	73,8	59,4	45,0	31,0	18,7
2019	74,5	60,0	45,7	31,8	19,3
KOBIETY FEMALES					
2010	80,4	66,0	51,1	36,5	23,1
2015	81,4	66,8	52,1	37,5	23,9
2019	82,0	67,4	52,6	38,0	24,2

Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, w województwie opolskim mężczyźni mieszkający w miastach będą żyli przeciętnie o 1,4 lat dłużej niż mężczyźni mieszkający na terenach wiejskich, a kobiety w miastach o 0,3 lata dłużej niż kobiety na wsi.

Postępujący proces starzenia się ludności przejawiający się m.in. bardziej niekorzystnymi poziomami wskaźników go charakteryzujących oraz wydłużaniem się przeciętnego dalszego trwania życia powodują, że na znaczeniu zyskuje wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego, wyrażany liczbą osób w wieku 85 lat i więcej przypadających na 100 osób w wieku 50–64 lata.

Wykres 15. Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego stan w dniu 31 grudnia

Chart 15. Parent support ratio as of 31st December

Na koniec 2019 r. omawiany wskaźnik wyniósł w województwie opolskim 10 osób (w kraju – 11) wobec 6 osób w 2010 r. (w kraju również 6 osób). Wśród kobiet zarówno w województwie, jak i w kraju, w końcu 2019 r. osiągnął wartość 3-krotnie wyższą niż notowaną dla mężczyzn (15 wobec 6), natomiast w miastach był nieco wyższy i wyniósł , tak jak i w kraju 11 wobec 10 dla wsi.

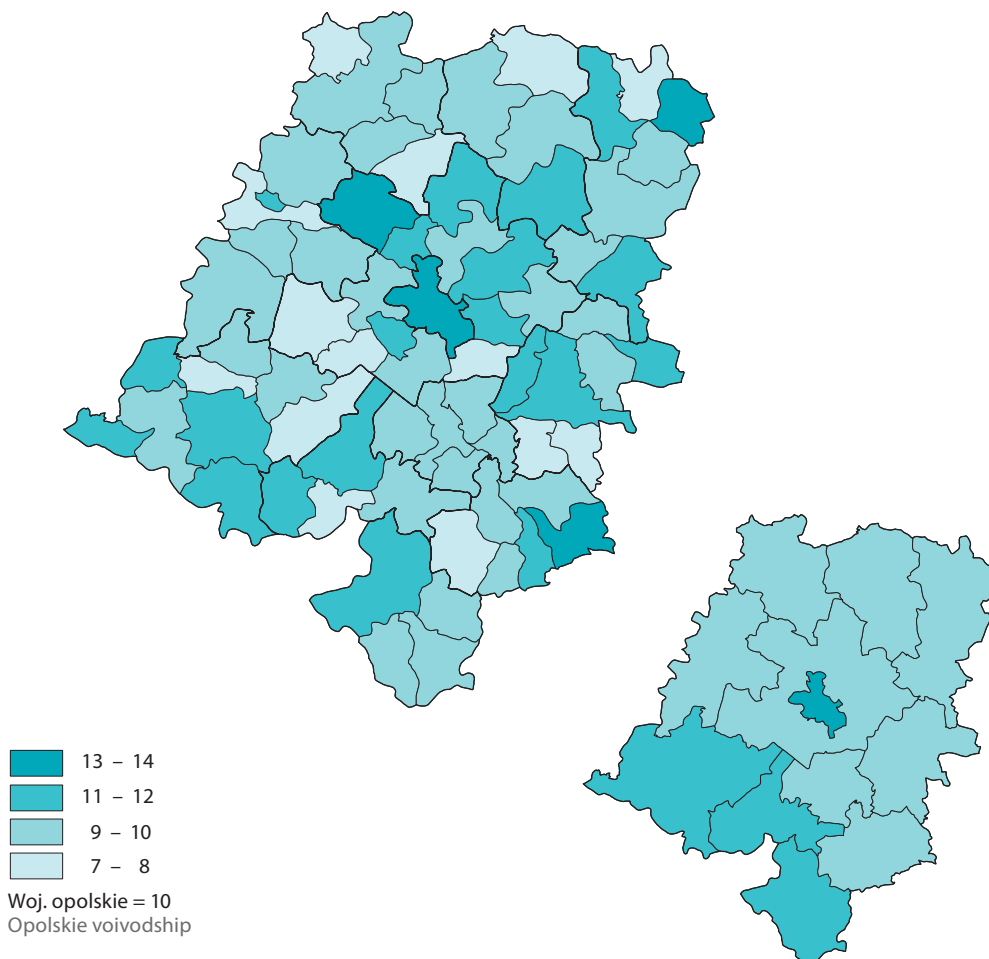
Wśród województw na koniec 2019 r. najwięcej osób w wieku 85 lat i więcej w przeliczeniu na 100 osób w grupie wieku 50–64 lata odnotowano w województwie mazowieckim (13 osób), natomiast najmniej w województwach: lubuskim, warmińsko-mazurskim oraz wielkopolskim (po 9 osób).

W przekroju powiatów ziemskich województwa opolskiego w końcu 2019 r. omawiany wskaźnik nie był zróżnicowany terytorialnie i przyjmował wartości w przedziale od 9 osób do 11 osób. Większym zróżnicowaniem cechował się natomiast wśród gmin województwa opolskiego, w których najwięcej osób w wieku 85 lat i więcej na 100 osób w wieku 50-64 lat przypadało w gminie Rudniki (14 osób), natomiast najmniej w gminach: Leśnica, Pakosławice, Pokój oraz Skarbimierz (po 7 osób).

W skali roku w sześciu powiatach ziemskich miernik utrzymał poziom notowany przed rokiem, a w powiatach: głubczyckim, kluczborskim, nyskim, opolskim oraz strzeleckim zwiększył się o 1 osobę.

Mapa 14. Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Map 14. Parent support ratio in 2019 as of 31st December

Wśród gmin województwa opolskiego zwiększenie poziomu wskaźnika wsparcia międzypokoleniowego w relacji do 2018 r. miało miejsce w czterdziestu jeden gminach, a największy (o 2 osoby) wystąpił w gminach: Chrzastowice, Dobrzeń Wielki, Jemielnica, Strzelce Opolskie oraz Turawa. W dwudziestu sześciu gminach miernik nie uległ zmianie, natomiast w gminach: Korfantów, Leśnica, Niemodlin oraz Pawłowiczki obniżył się (o 1 osobę).

Ruch naturalny ludności

Vital statistics of population

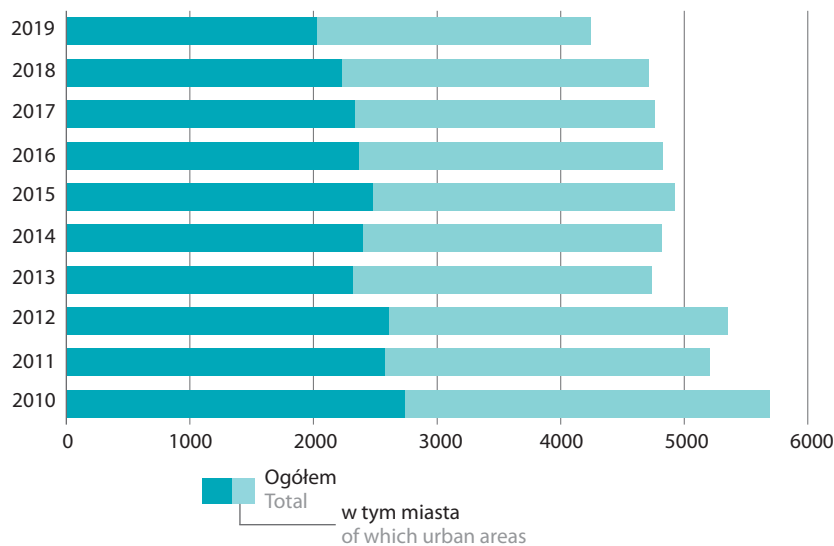
Małżeństwa

Marriages

W województwie opolskim utrzymały się negatywne trendy związane z procesem tworzenia rodzin, o czym świadczy m.in. spadek liczby zawieranych małżeństw oraz rosnąca wartość mediany wieku osób zawierających związki małżeńskie.

W województwie opolskim obserwuje się systematyczny spadek liczby zawieranych małżeństw. W 2019 r. zawarto 4,2 tys. małżeństw (w tym 2,2 tys. w miastach), tj. mniej o 25,4% niż w 2010 r. (w kraju o 19,7%).

Wykres 16. Małżeństwa zawarte
Chart 16. Marriages contracted

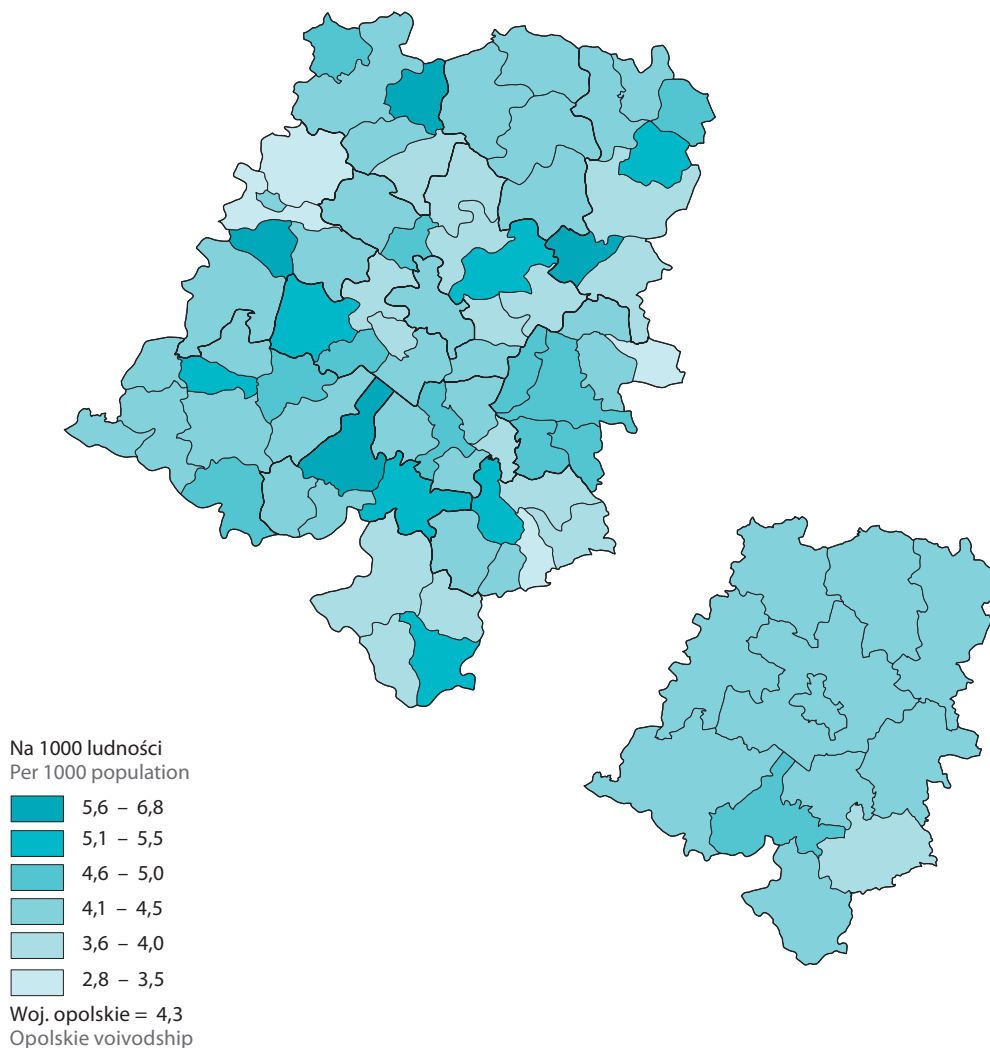
Współczynnik małżeństw, wyrażany liczbą małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności ukształtował się w województwie na poziomie 4,3 (w kraju – 4,8) i względem notowanego w 2010 r. obniżył się o 1,3 pkt (w kraju o 1,1 pkt). Na terenach wiejskich województwa opolskiego omawiany współczynnik przyjmował nieco wyższe wartości niż w miastach: 4,4‰ wobec 4,2‰ (w kraju był równy i wynosił po 4,8‰).

Pod względem wartości współczynnika małżeństw, w 2019 r., województwo opolskie wraz ze świętokrzyskim uplasowało się na ostatniej pozycji, a najwięcej małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności zawarto w województwie małopolskim (5,3).

Wśród powiatów ziemskich województwa opolskiego w 2019 r. współczynnik małżeństw przyjmował wartości od 4,0‰ w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim do 4,9‰ w prudnickim. W ujęciu gmin najwięcej małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w gminie Zębówice (6,8), natomiast najmniej w Lubszy (2,8).

Mapa 15. Małżeństwa zawarte w 2019 r.

Mapa 15. Marriages contracted in 2019

W skali roku liczba małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności uległa zmniejszeniu we wszystkich powiatach ziemskich, przy czym w największym stopniu w strzeleckim (o 0,9 pkt). Wśród gmin względem 2018 r. spadek poziomu analizowanego współczynnika odnotowano w czterdziestu siedmiu spośród siedemdziesięciu jeden gmin województwa opolskiego, a największym wyróżniała się gmina Skarbimierz (o 2,7 pkt). W dziewiętnastu gminach współczynnik zwiększył się (w gminie Zębowice najbardziej o 3,6 pkt), a w pięciu pozostał na tym samym poziomie.

W 2019 r. spośród ogólnej liczby zawieranych małżeństw 76,8% (72,4% w miastach) stanowiły tzw. „małżeństwa pierwsze” tj. kawalerów z pannami, a ich udział w ogólnej liczbie małżeństw zmniejszył się o 7,0 p. proc. w odniesieniu do 2010 r. (w kraju o 6,8 p. proc.). Więcej związków małżeńskich kawalerów z pannami w 2019 r. odnotowano na wsi niż w miastach: 81,5% wobec 72,4% (w kraju analogicznie: 83,4% oraz 74,3%).

W ujęciu wojewódzkim największy odsetek „małżeństw pierwszych” w 2019 r. zarejestrowano w województwie podkarpackim (86,9%), natomiast najniższy w zachodniopomorskim (70,4%). Województwo opolskie pod względem jego poziomu zajmowało 9 lokatę.

Ponad połowę (55,9%) zawartych w 2019 r. związków małżeńskich stanowiły małżeństwa wyznaniowe (zawarte w kościołach i jednocześnie zarejestrowane w urzędach stanu cywilnego), a ich odsetek w porównaniu z 2010 r. uległ zmniejszeniu o 7,2 p. proc. (w kraju odpowiednio: 59,6% oraz o 8,5 p. proc.). W 2019 r. wyższy udział tych małżeństw odnotowano na wsi (62,9% ogólnej liczby zawartych małżeństw na wsi) niż w miastach (49,3%). W kraju relacja kształtowała się następująco: 68,4% wobec 53,7%.

Tablica 9. Małżeństwa cywilne i wyznaniowe

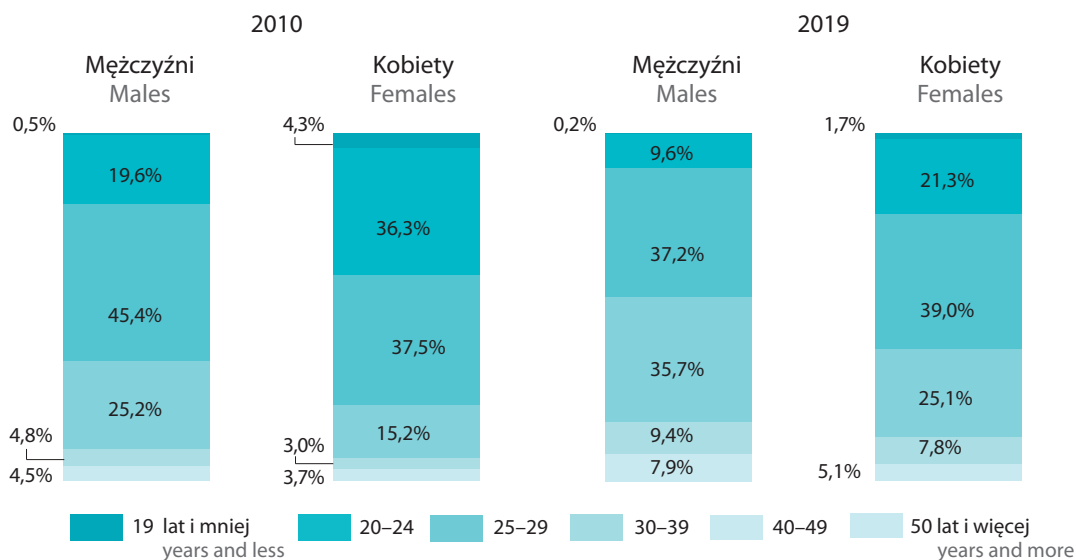
Table 9. Civil and religious marriages

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2019		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2010=100	2015=100
Ogółem Total	5693	4920	4246	74,6	86,3
Cywilne Civil	2102	1967	1874	89,2	95,3
w tym w miastach of which in urban areas	1247	1124	1120	89,8	99,6
Wyznaniowe Religious	3591	2953	2372	66,1	80,3
w tym w miastach of which in urban areas	1700	1316	1091	64,2	82,9

Spośród województw w 2019 r. najwięcej małżeństw wyznaniowych zawarto w województwie podkarpackim (73,2% ogólnej liczby zawartych małżeństw), a najmniej w zachodniopomorskim (44,3%), natomiast opolskie uplasowało się na 9 miejscu.

Wykres 17. Struktura małżeństw według grup wieku nowożeńców

Chart 17. Structure of marriages by age groups of bridegrooms and brides

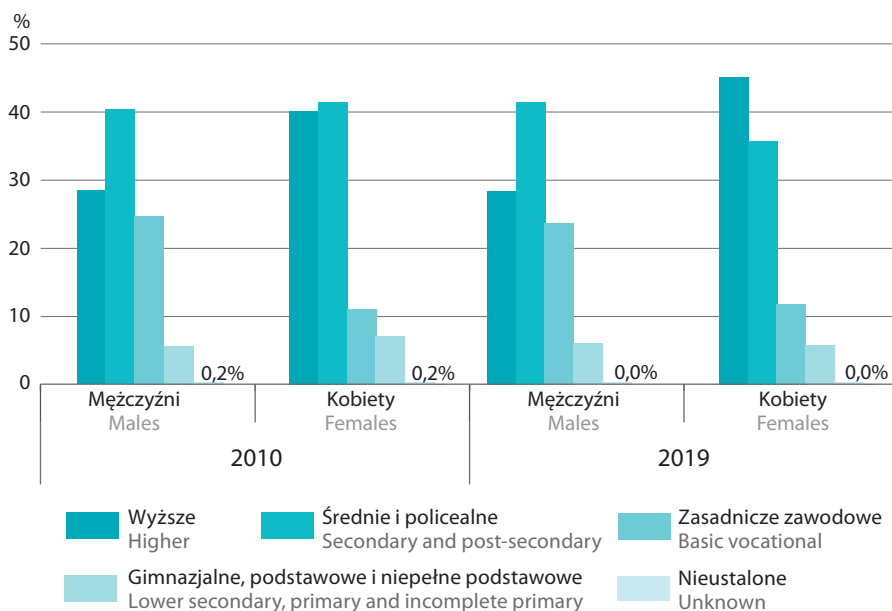
Struktura wieku nowożeńców w województwie opolskim nie uległa zmianie. W 2019 r., podobnie jak w 2010 r. mężczyźni najczęściej zawierali związki małżeńskie w wieku 25–29 lat, co stanowiło 37,2% ogółu zawartych małżeństw (w 2010 r. – 45,4%). Kobiety w 2019 r. również najczęściej wychodziły za mąż w wieku 25–29 lat, a ich udział ukształtował się na poziomie 39,0% wobec 37,5% w 2010 r. W kraju w 2019 r. także największą grupę nowożeńców stanowili mężczyźni oraz kobiety w grupie wieku 25–29 lat, a ich udziały wynosiły odpowiednio: 37,9% oraz 39,6%.

W wyniku zachodzących zmian w strukturze wieku nowożeńców z roku na rok zwiększa się również mediana wieku osób zawierających związki małżeńskie. Średni wiek kobiet zawierających związek małżeński (mediana wieku nowożeńców) w 2019 r. wynosił w województwie opolskim 28,2 lata (w kraju również 28,2 lata), a średni wiek mężczyzn – 30,4 lat (w kraju – 30,3 lat). W relacji do 2010 r. zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn granica wieku uległa przesunięciu przy czym w nieco większym stopniu dotyczyła mężczyzn – o 2,4 lata (w kraju o 2,3 lata). Mieszkancki miast w województwie w 2019 r. zawierały małżeństwo w wieku 29,3 lat i były starsze o 2,1 roku niż zamieszkałe na wsi (w kraju odpowiednio: 29,1 lat oraz o 2,3 lata). Mężczyźni zamieszkali w miastach w momencie zawierania małżeństwa byli o 2,2 lata starsi niż na wsi (w kraju – o 2,3 lata).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia nowożeńców, w 2019 r. pan młody podobnie jak w 2010 r. najczęściej posiadał wykształcenie średnie i policealne (odpowiednio: 41,5% oraz 40,6%). Najwięcej panien młodych w 2019 r. legitymowało się wykształceniem wyższym (45,2% ogółu panien młodych), natomiast w 2010 r. średnim i policealnym (41,4%).

Wykres 18. Struktura małżeństw według poziomu wykształcenia nowożeńców

Chart 18. Structure of marriages by education level of bridegrooms and brides

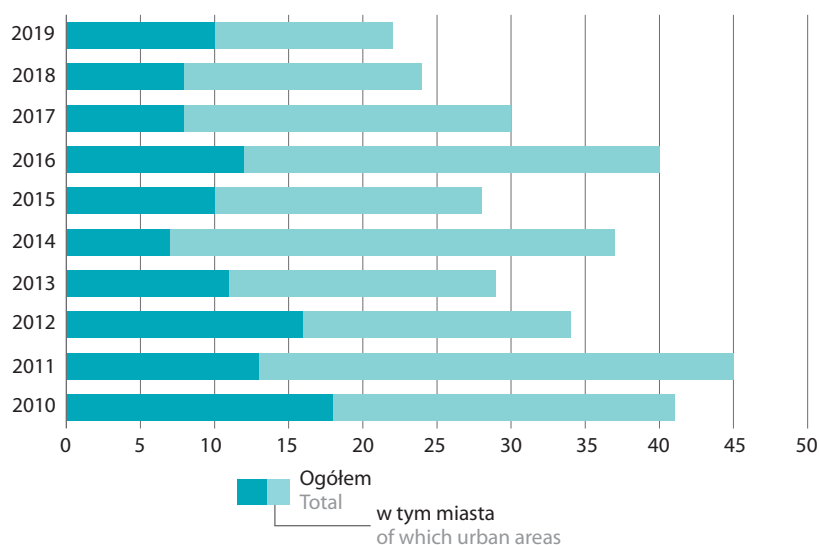
Separacje i rozwody

Separations and divorces

W województwie opolskim względem 2010 r. liczba prawnie orzeczonych separacji zmniejszyła się, natomiast wzrosła liczba rozwodów. Powództwo o ustanowienie separacji, jak i rozwodu nadal częściej wносиły kobiety.

Liczba separacji orzeczonych przez sądy w województwie opolskim zmniejsza się. W 2019 r. orzeczono ich 22 (w tym 12 w miastach), co w porównaniu z 2010 r. oznacza spadek o 46,3% (w kraju o 57,6%).

Wykres 19. Orzeczone separacje
Chart 19. Separations

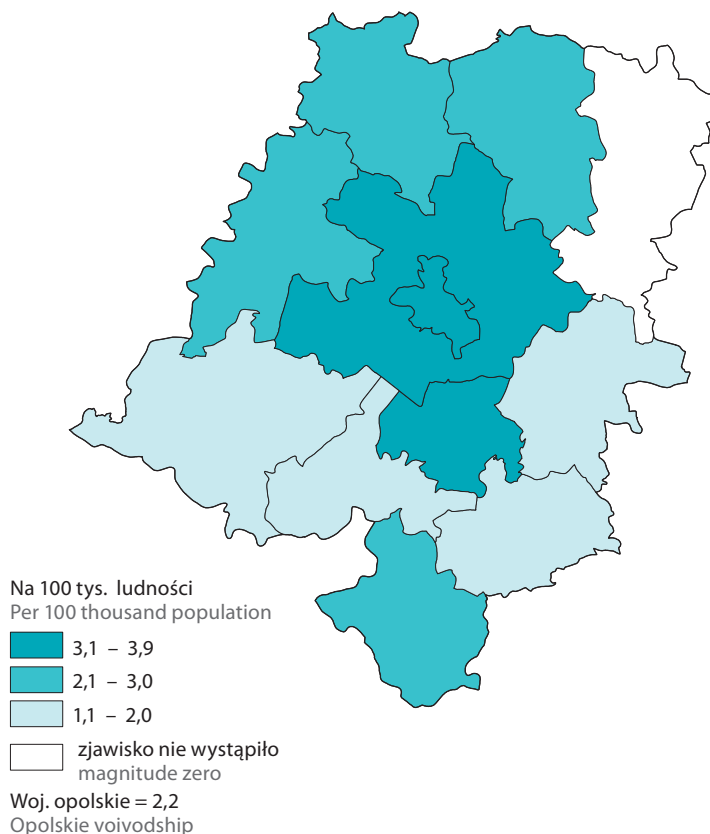

W 2019 r. na 100 tys. ludności przypadają w województwie 2,2 związki małżeńskie w separacji wobec 4,0 w 2010 r. (w kraju analogicznie: 3,1 wobec 7,2). Nieco wyższy poziom współczynnika separacji, wyrażony liczbą orzeczonych separacji przypadających na 100 tys. ludności, notowano w miastach niż na wsi i w 2019 r. relacja ta kształtowała się w województwie: 2,3 wobec 2,2 (w kraju odpowiednio: 3,6 wobec 2,3). Wśród województw w 2019 r. omawiany współczynnik przyjmował wartości od 1,5 w pomorskim do 5,3 w podlaskim.

Analiza współczynnika na poziomie powiatów województwa opolskiego wykazała, że w 2019 r. najwyższa jego wartość wystąpiła w m. Opolu (3,9), natomiast najniższa w kędzierzyńsko-kozielskim (1,1), a w oleskim nie orzeczono separacji.

Mapa 16. Orzeczone separacje w 2019 r.

Map 16. Separations in 2019

Najbardziej niekorzystną zmianę notowano w powiecie kluczborskim, w którym orzeczone separacje po braku ich występowania w 2018 r. W powiatach: głubczyckim, namysłowskim, nyskim, prudnickim oraz strzeleckim poziom omawianego współczynnika w stosunku do roku poprzedniego nie uległ zmianom, natomiast najbardziej zmniejszył się w powiecie brzeskim (o 2,2 pkt).

Analiza orzeczonych separacji pod względem okresu trwania małżeństwa wykazała, że w 2019 r., najczęściej separacje były orzekane dla małżeństw o stażu 15–19 lat oraz 20–24 lata, natomiast w 2010 r. o stażu: 5–9 lat oraz 20–24 lata.

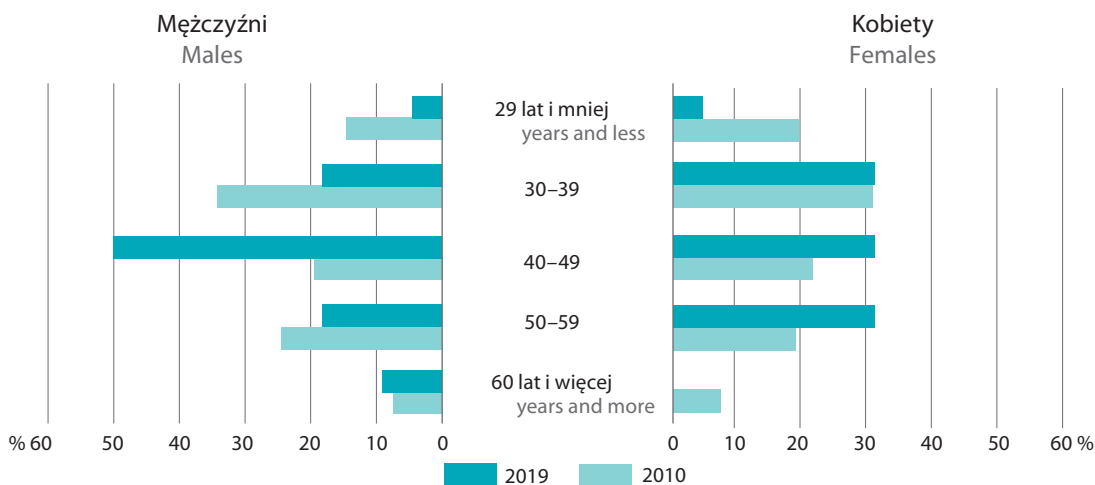
Tablica 10. Separacje orzeczone według okresu trwania małżeństwa

Table 10. Separations by duration of marriage

Lata Years	Ogółem Total	Okres trwania małżeństwa Duration of marriage								
		poniżej 1 roku under 1 year	1 rok year	2–4 lata years	5–9	10–14	15–19	20–24	25–29	30 lat i więcej years and more
2010	41	–	1	7	8	5	3	8	4	5
2015	28	1	1	3	4	2	2	4	–	11
2019	22	3	–	–	3	2	5	5	2	2

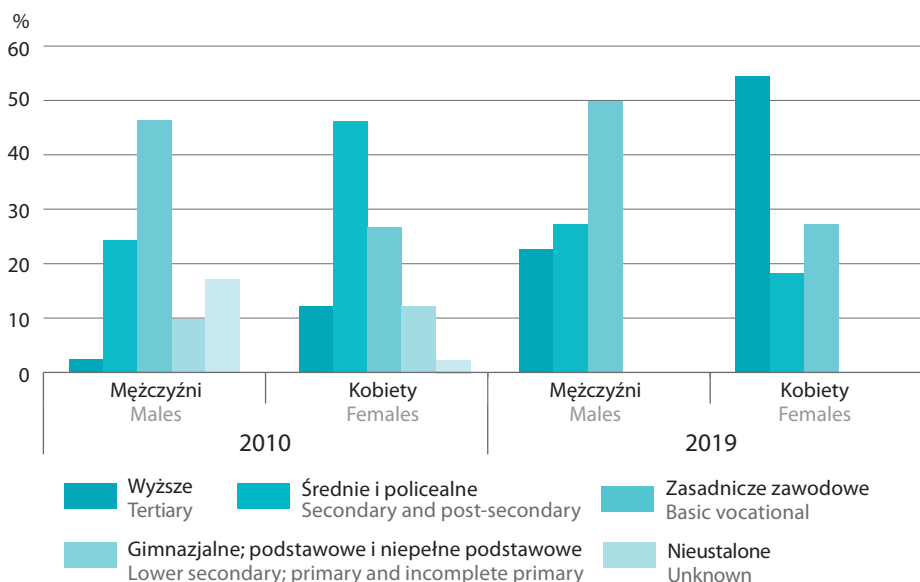
Biorąc pod uwagę osobę, która wniosła pozew o separację, ponad połowę (54,5%) w 2019 r. stanowiły separacje z powództwa żony (w kraju – 67,3%). Separacje orzeczone na podstawie zgodnego wniosku obu stron stanowiły 31,8% (w kraju 14,7%).

Wykres 20. Struktura orzeczonych separacji według płci i grup wieku w momencie wniesienia powództwa
 Chart 20. Structure of separations by sex and age groups at the moment of filing petition

Względem 2010 r. zanotowano w województwie zmianę w strukturze orzeczonych separacji w przekroju płci oraz wieku w momencie wnoszenia powództwa. W 2019 r. najczęściej dokonywali tego mężczyźni w grupie wieku 40–49 lat (50,0% ogólnej liczby orzeczonych separacji), natomiast w 2010 r. w grupie wieku 30–39 lat (34,1%). Kobiety najczęściej decydowały się wnieść powództwo o orzeczenie separacji w grupach wieku: 30–39, 40–49 oraz 50–59 lat, a ich udziały w strukturze rozłożyły się równomiernie i w 2019 r. wyniosły po 31,8%, a w 2010 r. w grupie wieku 30–39 lat (31,7%).

Wykres 21. Struktura orzeczonych separacji według poziomu wykształcenia separowanych
 Chart 21. Structure of separations by education level of separated persons

Biorąc pod uwagę orzeczone separacje według poziomu wykształcenia separowanych, w 2019 r. mężczyźni, podobnie jak w 2010 r. najczęściej legitymowali się wykształceniem zasadniczym zawodowym (odpowiednio: 50,0% oraz 46,3%). Wśród kobiet w 2019 r. najwięcej orzeczonych separacji dotyczyło posiadających wyższe wykształcenie (54,5%), natomiast w 2010 r. średnie i policealne (46,3%).

Połowa separowanych małżeństw w województwie miała na utrzymaniu dzieci w wieku poniżej 18 lat (w kraju – 47,7%), nad którymi wspólną opiekę zadeklarowało 63,6% separowanych (w kraju – 61,3%).

Tablica 11. Separacje orzeczone według liczby małoletnich^a dzieci

Table 11. Separations by number of underage^a children

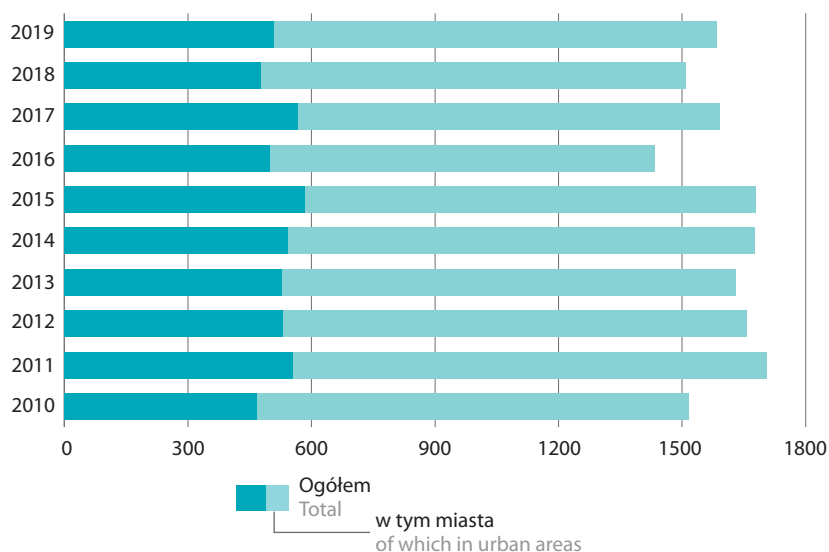
Wyszczególnienie Specification	2010		2015		2019	
	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas
Ogółem Total	41	23	28	18	22	12
Bez dzieci Without children	16	10	16	10	11	6
Z dziećmi With children:	25	13	12	8	11	6
1	16	10	7	5	8	6
2	5	2	4	2	3	–
3	3	1	1	1	–	–
4 i więcej and more	1	–	–	–	–	–

a Poniżej 18 lat.
a Under 18 years.

W 2019 r. w województwie opolskim odnotowano 3 przypadki zniesienia separacji, tj. o 25,0% mniej niż w 2010 r. (w kraju więcej o 2,0%).

Wykres 22. Rozwody

Chart 22. Divorces

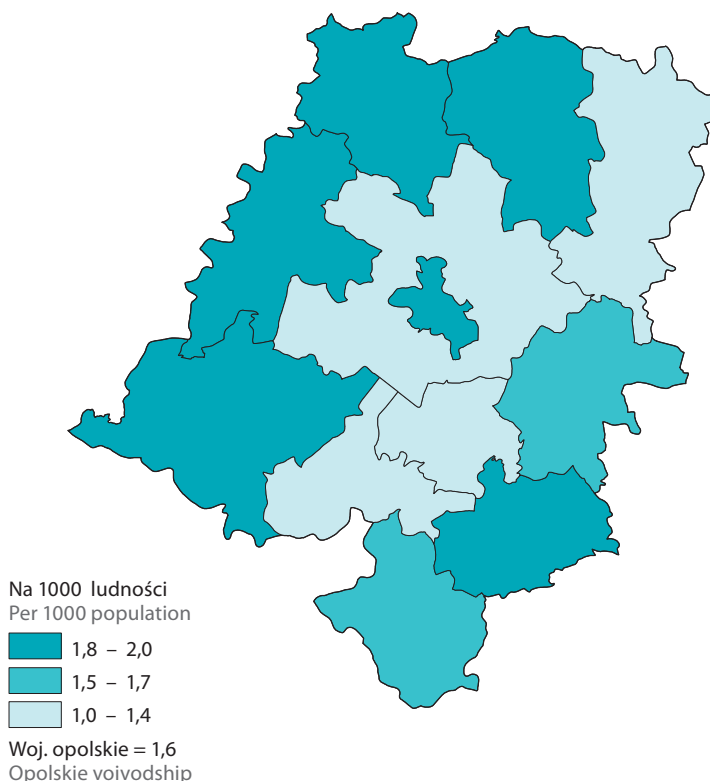

W 2019 r. rozwiódło się 1,6 tys. par małżeńskich, przy czym liczba rozwodów w miastach (67,8%) była 2-krotnie wyższa niż na wsi. W odniesieniu do 2010 r. liczba orzeczonych rozwodów w województwie zwiększyła się o 4,4% (w kraju o 6,6%), natomiast w stosunku do 2015 r. uległa zmniejszeniu o 5,7% (w kraju o 2,9%).

Współczynnik rozwodów, wyrażany liczbą rozwodów przypadających na 1000 ludności wyniósł w 2019 r. 1,6 wobec 1,5 w 2010 r. (w kraju odpowiednio: 1,7 i 1,6). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania współczynnik rozwodów był wyższy wśród mieszkańców miast i w 2019 r. ukształtował się na poziomie 2,0‰. Sytuacja analogiczna miała miejsce w kraju. W ujęciu międzywojewódzkim w 2019 r. największą liczbą rozwodów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców cechowało się województwo dolnośląskie (2,1), natomiast najmniejszą podkarpackie i świętokrzyskie (po 1,2).

Mapa 17. Rozwody w 2019 r.

Map 17. Divorces in 2019

W przekroju powiatów województwa opolskiego najwyższy współczynnik rozwodów w 2019 r. wystąpił w m. Opolu oraz powiecie brzeskim (po 2,0‰), a najniższym wyróżnił się oleski (1,0‰). W skali roku w ośmiu powiatach odnotowano wzrost wartości współczynnika rozwodów; w największym stopniu w powiatach: brzeskim, kluczborskim, nyskim oraz strzeleckim (po 0,3 pkt). Spadkiem natomiast cechowały się cztery powiaty, przy czym największy wystąpił w oleskim (o 0,3 pkt).

W województwie opolskim, podobnie jak w 2010 r. najwięcej rozwodów orzeczono wobec małżeństw o stażu 5–9 lat i w 2019 r. stanowiły one 22,9% wszystkich rozwodów.

Tablica 12. Rozwody według okresu trwania małżeństwa

Table 12. Divorces by duration of marriage

Lata Years	Ogółem Total	Okres trwania małżeństwa Duration of marriage								
		poniżej 1 roku under 1 year	1 rok year	2–4 lata years	5–9	10–14	15–19	20–24	25–29	30 lat i więcej years and more
2010	1516	20	76	223	286	250	229	171	134	127
2015	1678	27	65	261	399	225	231	179	129	162
2019	1583	29	46	201	363	300	207	155	136	146

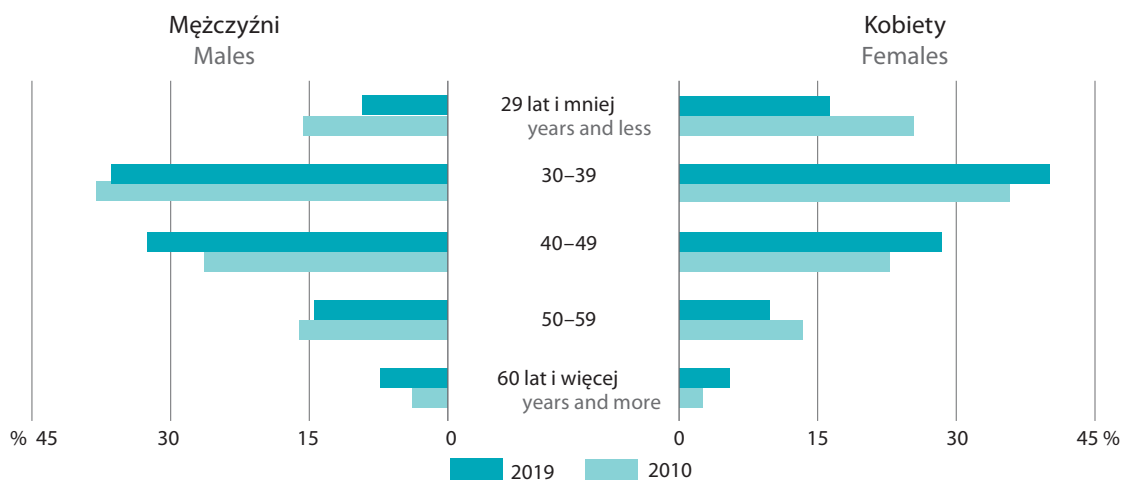
Najczęstszymi przyczynami rozpadu pożycia małżeńskiego bez powiązania z inną przyczyną (podobnie jak w kraju) były: niezgodność charakterów (30,4%) oraz niedochowanie wierności małżeńskiej (8,1%). W kraju wymienione przyczyny stanowiły odpowiednio: 25,1% oraz 5,9%.

Powództwo o rozwód, tak jak i w kraju, częściej wnosili kobiety. W 2019 r. powództwa te stanowiły 65,9% ogólnej liczby orzeczonych rozwodów w województwie opolskim (w kraju – 66,4%), natomiast orzeczenie rozwodu następowało najczęściej bez orzekania o winie (74,5%; w kraju – 79,2%).

W województwie opolskim w 2019 r. największy udział wśród wnoszących powództwo miały osoby w wieku 30–39 lat. W przypadku kobiet udział ten wynosił 40,1%, a mężczyzn – 36,4% (w 2010 r. analogicznie: 35,8% oraz 38,1%).

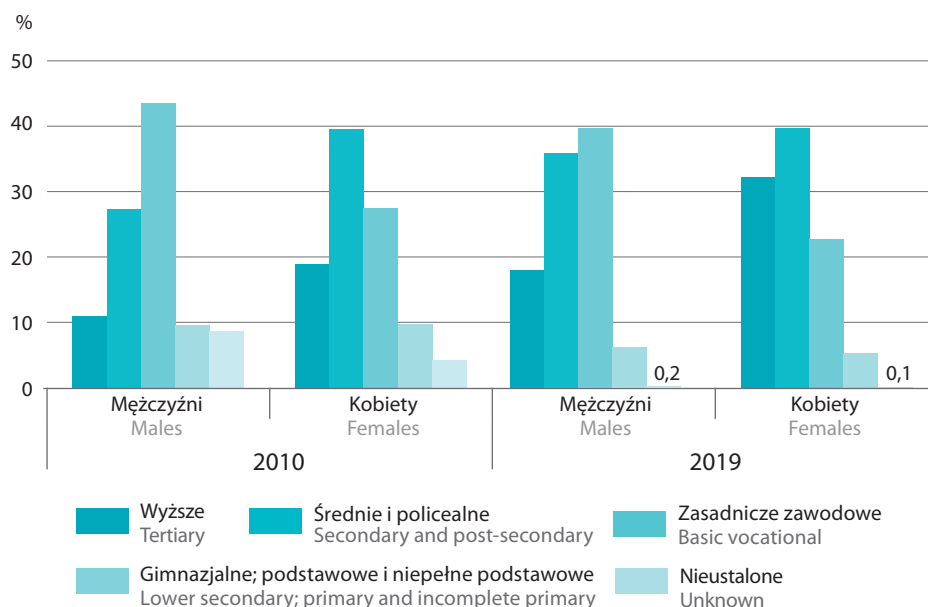
Wykres 23. Struktura rozwodów według płci i grup wieku w momencie wniesienia powództwa

Chart 23. Structure of divorces by sex and age groups at the moment of filing petition

Struktura orzeczonych rozwodów pod względem poziomu wykształcenia osób rozwiedzionych w województwie opolskim nie uległa zmianie. Podobnie jak w 2010 r. najczęściej ich orzeczono wśród mężczyzn legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym – 39,8% (w 2010 r. – 43,5%), natomiast najczęściej rozwiedzionych kobiet zarówno w 2019 r., jak i w 2010 r. posiadało wykształcenie średnie oraz policealne (odpowiednio: 39,7% oraz 39,6%).

Wykres 24. Struktura rozwodów według poziomu wykształcenia osób rozwiedzionych
Chart 24. Structure of divorces by education level of divorced persons

W 2019 r. w województwie opolskim spośród rozwiedzionych małżeństw 58,6% w momencie rozvodu posiadało na wychowaniu łącznie 1,4 tys. dzieci w wieku poniżej 18 lat (w kraju analogicznie: 56,8% oraz 55,1 tys.), przy czym jedynie 35,8% z nich podjęło się wspólnego ich wychowywania (w kraju – 62,3%).

Tablica 13 Rozwody według liczby małoletnich^a dzieci
Table 13. Divorces by number of underage^a children

Wyszczególnienie Specification	2010		2015		2019	
	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas
Ogółem Total	1516	1047	1678	1093	1583	1073
Bez dzieci Without children	598	441	683	462	655	454
Z dziećmi With children:	918	606	995	631	928	619
1	568	391	628	416	536	374
2	286	179	305	181	326	208
3	57	32	47	27	55	31
4 i więcej and more	7	4	15	7	11	6

^a Poniżej 18 lat.
^a Under 18 years.

Zdecydowanie najczęściej władzę rodzicielską powierzano matce – 56,6% (w kraju – 32,8%). Wykonywanie władzy rodzicielskiej oddzielnie przez matkę i ojca odnotowano w 1,2% przypadkach (w kraju w 0,7%), a 0,9% dotyczyło sytuacji powierzenia dzieci m.in. rodzinie zastępczej lub placówce wychowawczej (w kraju również 0,9%).

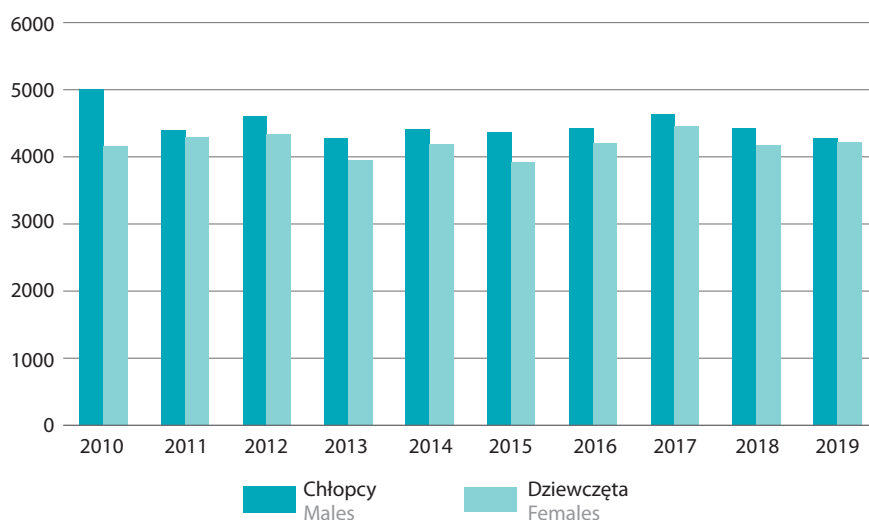
Urodzenia

Births

W województwie opolskim w relacji do 2010 r. odnotowano spadek zarówno liczby urodzeń żywych, jak i współczynnika urodzeń. Prognoza GUS przewiduje dalszy spadek obu wielkości w 2030 r. wobec 2019 r.

Urodzenia są jednym z czynników wpływających na liczbę i strukturę ludności. W województwie opolskim w 2019 r. zarejestrowano 8,5 tys. urodzeń żywych, które stanowiły 2,3% ogólnej ich liczby w kraju. Liczba urodzeń w województwie opolskim, podobnie jak w kraju, zmniejszyła się w relacji do 2010 r. o 7,3% (w kraju o 9,3%).

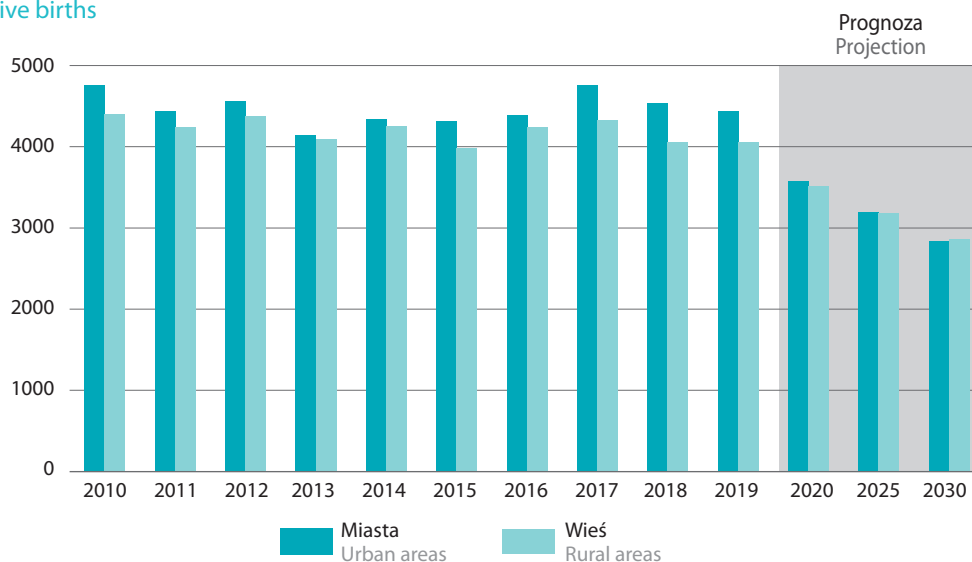
Wykres 25. Urodzenia żywe według płci
Chart 25. Live births by sex

W województwie opolskim, w miastach (4,4 tys. urodzeń żywych) i na wsi (4,1 tys.) również zaobserwowano trend spadkowy, przy czym w stosunku do 2010 r. większy ubytek liczby urodzeń odnotowano na wsi odpowiednio: 7,9% wobec 6,8% (w kraju analogicznie: 9,8% wobec 8,9%). Wśród noworodków chłopcy stanowili w województwie 50,3% ogólnej liczby urodzeń żywych (w kraju – 51,4%) i w odniesieniu do 2010 r. ich udział zmniejszył się (odpowiednio: o 4,3 p. proc. oraz o 0,5 p. proc.).

Wykres 26. Urodzenia żywe

Chart 26. Live births

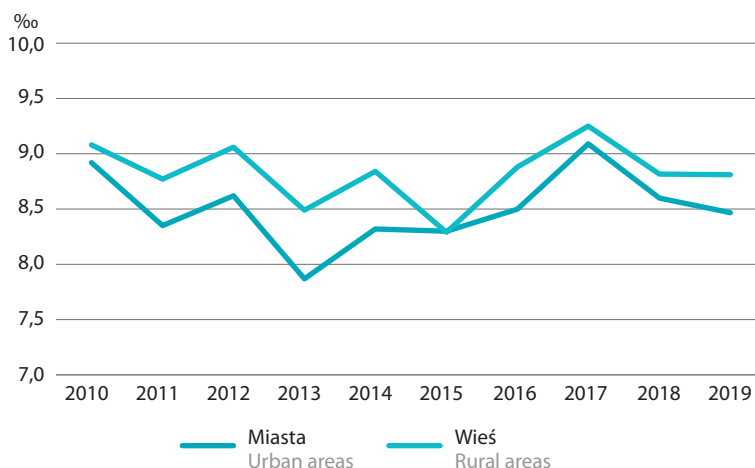

Progniza na 2030 r. przewiduje spadek liczby urodzeń w relacji do 2019 r., który w województwie opolskim wyniesie 32,9% (w kraju 24,0%) i ukształtuje ich liczbę na poziomie 5,7 tys., tj. 2,0% urodzeń żywych w kraju. Większy spadek liczby urodzeń odnotują miasta niż wsie (o 36,1% wobec 29,3%) i urodzi się w nich o 0,8% mniej dzieci niż na wsi.

Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) wykazywał tendencję malejącą i w 2019 r. wynosił w województwie 8,6 (w kraju – 9,8) wobec notowanego w 2010 r. – 9,0 (w kraju – 10,7). Na terenach wiejskich województwa opolskiego miernik ten osiągnął wyższy poziom niż w miastach: 8,8‰ wobec 8,5‰ (w kraju odpowiednio: 10,1‰ i 9,6‰)

Wykres 27. Współczynnik urodzeń żywych

Chart 27. Live birth rate

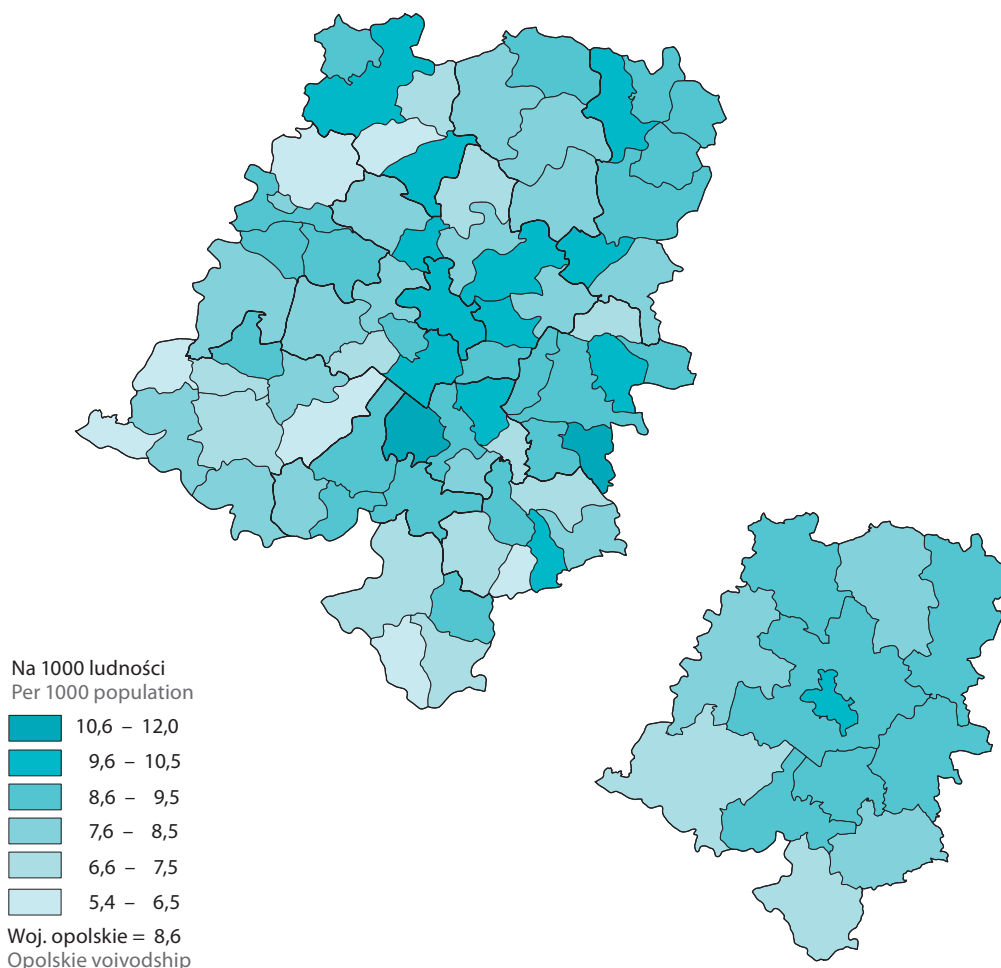

W układzie województw w 2019 r. największą liczbą urodzeń żywych w przeliczeniu na 1000 ludności wyróżniało się województwo pomorskie z wynikiem 11,1, a najmniejszą świętokrzyskie (8,3). Województwo opolskie pod względem wysokości omawianego współczynnika wraz z zachodniopomorskim uplasowało się na 12 miejscu.

W przekroju powiatów ziemskich województwa opolskiego w 2019 r. współczynnik urodzeń wykazywał zróżnicowanie i przyjmował wartości od 7,2‰ w powiecie głubczyckim do 9,5‰ w powiecie namysłowskim. W stosunku do 2018 r. spadek jego wartości odnotowano w sześciu powiatach (w tym najwyższy w powiatach: brzeskim oraz głubczyckim po 0,8 pkt), natomiast wzrost w czterech (z czego najwyższy wystąpił w oleskim o 0,6 pkt). Omawiany współczynnik nie zmienił się w skali roku w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim.

Mapa 18. Współczynnik urodzeń żywych w 2019 r.

Map 18. Live birth rate in 2019

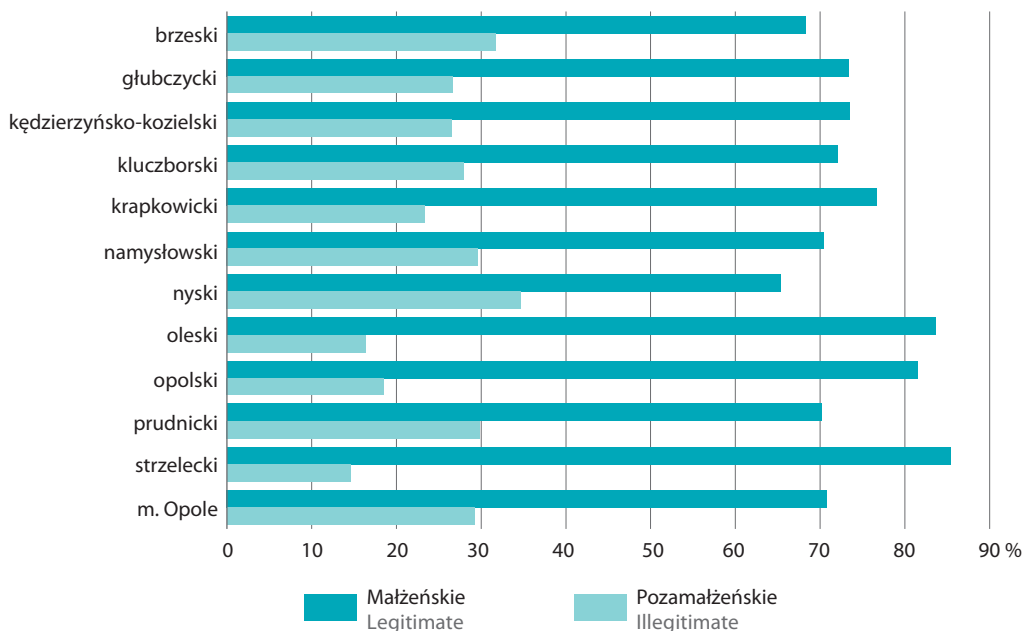
Analiza współczynnika urodzeń na poziomie gmin województwa opolskiego wykazała, że w 2019 r. najwięcej urodzeń w przeliczeniu na 1000 ludności zarejestrowano w gminie Strzeleczy (12,0), a najniższy współczynnik wystąpił w gminie Branice (5,4). Względem poprzedniego roku w trzydziestu sześciu gminach województwa jego poziom obniżył się (w największym stopniu w gminie Świerczów o 3,8 pkt), w gminie Bierawa pozostał na tym samym poziomie, a w pozostałych trzydziestu czterech gminach wzrósł (najbardziej w gminie Łambinowice o 2,4 pkt).

Wśród ogólnej liczby urodzeń żywych w 2019 r. urodzenia pozamałżeńskie stanowiły w województwie 25,9% (w kraju – 25,4%), a ich liczba ukształtowała się na poziomie 2,2 tys. (w tym 1,4 tys. w miastach) wobec 2,0 tys. w 2010 r. W odniesieniu do 2010 r. liczba dzieci urodzonych poza małżeństwami zwiększyła się w województwie o 12,4% (w kraju 11,8%).

Wśród województw w 2019 r. największy udział urodzeń dzieci pozamałżeńskich odnotowano w województwie zachodniopomorskim (41,9%), a najmniejszy w województwie podkarpackim (13,7%). W tym rankingu województwo opolskie plasowało się na 9 pozycji.

Wykres 28. Struktura urodzeń żywych małżeńskich i pozamałżeńskich w 2019 r.

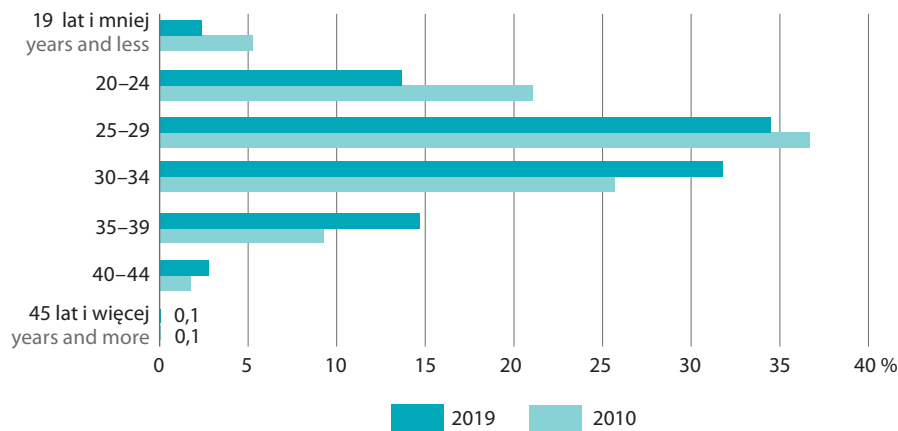
Chart 28. Structure of live birth legitimate and illegitimate in 2019

Wyższy odsetek dzieci urodzonych w województwie opolskim ze związków pozamałżeńskich w 2019 r. wystąpił w miastach – 31,4% (w kraju – 28,6%) i względem 2010 r. udział ten wzrósł o 6,0 p. proc. (w kraju o 5,5 p. proc.). Niższym udziałem dzieci urodzonych ze związków pozamałżeńskich w 2019 r. charakteryzowały się wsie – 19,8% (w kraju – 20,7%) i wobec 2010 r. odsetek ten wzrósł o 2,9 p. proc. (w kraju o 3,7 p. proc.).

Wykres 29. Struktura urodzeń żywych według grup wieku matek

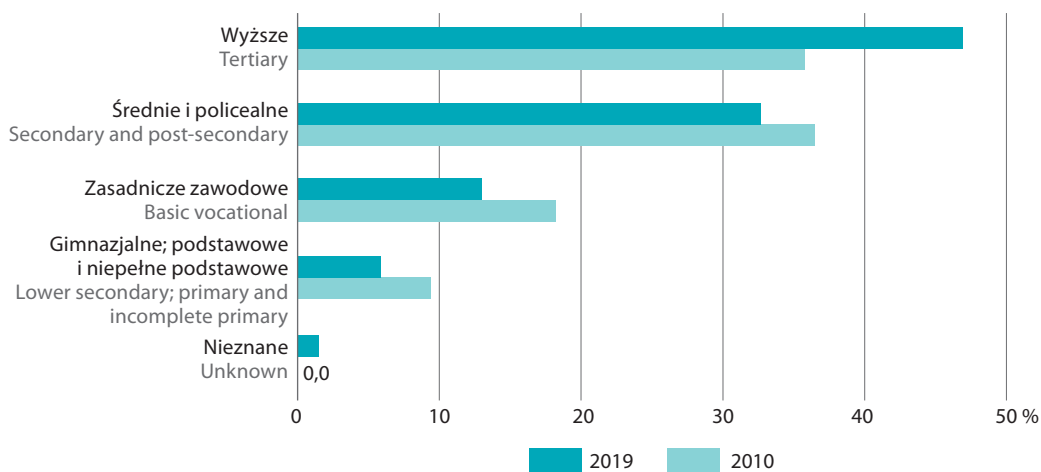
Chart 29. Structure of live births by age groups of mothers

Średni wiek rodzących matek w 2019 r. wynosił w województwie opolskim 29,9 lat (w miastach 30,3 lat na wsi 29,5 lat) i zwiększył się w porównaniu z 2010 r. o 1,8 lat. W kraju, rozpatrywany wiek w 2019 r. osiągnął wartość 30,3 lat wobec 28,6 lat w 2010 r. W układzie województw, w 2019 r. województwo opolskie wraz z lubuskim zajmowało 9 lokatę. Najwyższą wartość wieku średniego matek odnotowano w województwie mazowieckim (31,1 lat), a najniższą - w kujawsko-pomorskim (29,6 lat).

Mediana wieku kobiet rodzących pierwsze dziecko w 2019 r. również uległa przesunięciu i kształtowała się w województwie opolskim na poziomie 27,9 lat (w miastach – 28,4 lat, na wsi – 27,3 lat) i była wyższa niż notowana w 2010 o 1,7 lat (w kraju analogicznie: 28,2 lat i o 1,6 lat).

Wykres 30. Struktura urodzeń żywych według poziomu wykształcenia matek
Chart 30. Structure of live births by education level of mothers

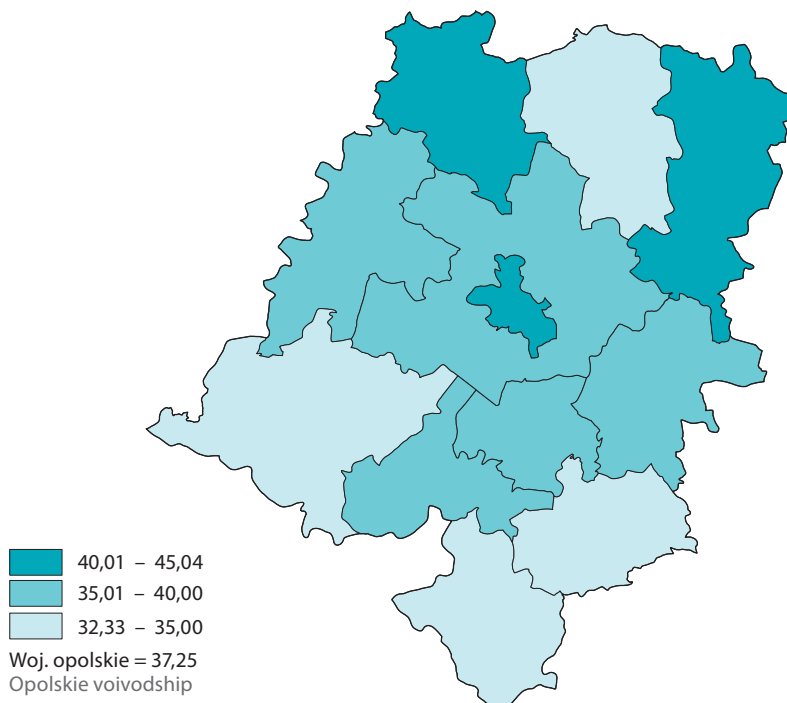
W strukturze poziomu wykształcenia matek w 2019 r., podobnie jak w kraju, najwyższy udział – 46,9% (w kraju – 51,5%) dotyczył kobiet legitymujących się wykształceniem wyższym, natomiast najniższy – kobiet z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 5,9% (w kraju – 5,7%). W porównaniu z 2010 r. liczba urodzeń żywych wzrosła jedynie w przypadku matek z wykształceniem wyższym (o 21,3%), natomiast w pozostałych kategoriach zmniejszyła się, a najbardziej (o 41,8%) w grupie matek z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym oraz niepełnym podstawowym. W kraju w relacji do 2010 r. liczba urodzonych dzieci również zwiększyła się w przypadku matek posiadających wykształcenie wyższe (o 15,2%), a najbardziej spadła w grupie matek z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 45,7%).

Rozpatrując miesiące i dni tygodnia, w 2019 r. w województwie opolskim najwięcej dzieci urodziło się w lipcu (tj. 9,4% ogólnej liczby urodzeń żywych), natomiast najmniej w listopadzie (7,1%). Wśród dni tygodnia najwięcej urodzeń notowano we wtorek (17,1%), a najmniej w niedzielę (9,8%).

Urodzenia uzależnione są od liczby potencjalnych matek, to znaczy kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat) oraz ich płodności określanej częstością urodzeń. Współczynnik płodności (urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku 15-49 lat) w 2019 r. kształtował się w województwie opolskim na poziomie 37,25 (w kraju 41,81) i plasował województwo wraz z zachodniopomorskim na 14 miejscu. Najwyższy omawiany współczynnik wystąpił w województwie pomorskim (46,88), a najniższy – w świętokrzyskim (36,53).

Mapa 19. Współczynnik płodności w 2019 r.

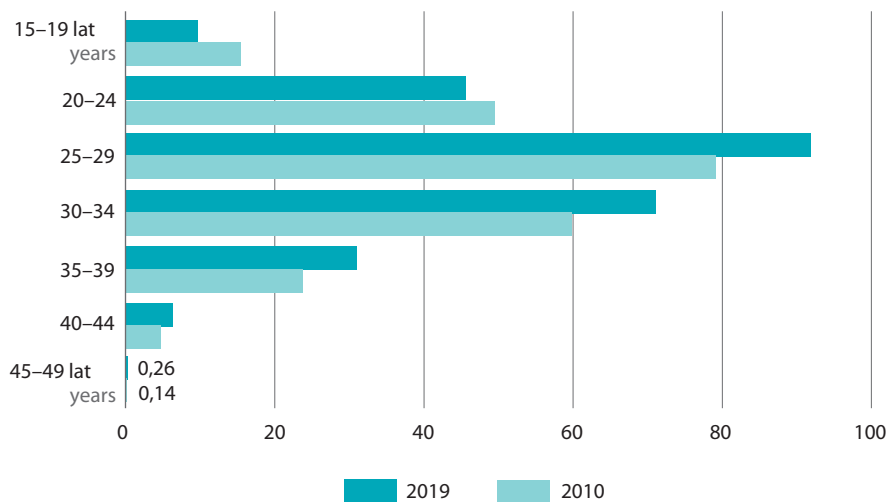
Map 19. General fertility rate in 2019

W miastach województwa opolskiego odnotowano wyższą wartość współczynnika płodności niż na wsi (37,40 wobec 37,09), natomiast w kraju omawiany wskaźnik był wyższy na wsi (42,36 wobec 41,44).

Wykres 31. Współczynnik płodności według grup wieku kobiet

Chart 31. General fertility rate by age groups of females

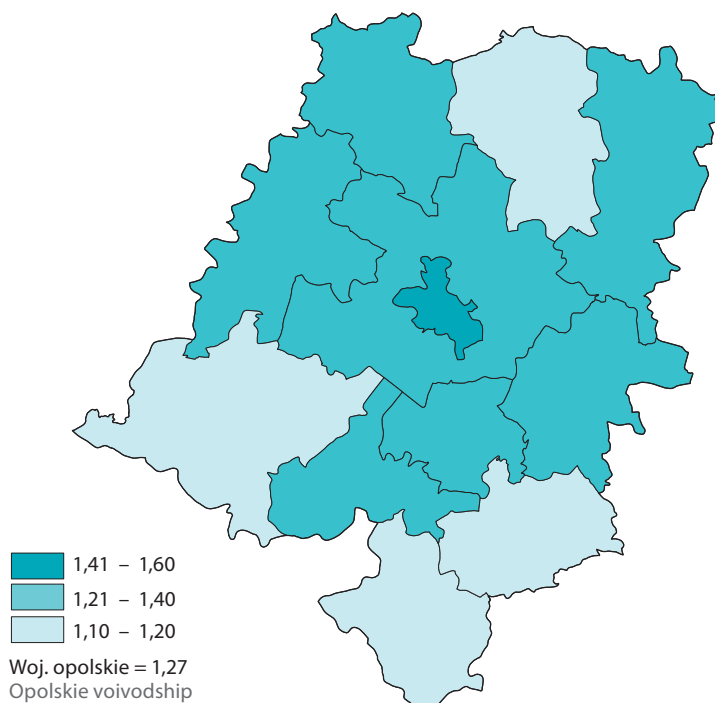
W 2019 r. w województwie opolskim, jak i w kraju, współczynnik dzietności, określający liczbę urodzonych dzieci przypadających na jedną kobietę w wieku rozrodczym (15–49 lat) ukształtował się

na poziomie nie gwarantującym prostej zastępowalności pokoleń. Najbardziej optymalna dla rozwoju demograficznego jest sytuacja, gdy w danym roku na 100 kobiet w wieku 15–49 lat przypada średnio 210–215 urodzonych dzieci. W 2019 r. w województwie opolskim na 100 kobiet w wieku rozrodczym przypadało 127 dzieci, a w 2010 r. – 116 (w kraju odpowiednio: 142 i 138). Pod względem wartości tego wskaźnika województwo opolskie w 2019 r. zajmowało 12 miejsce. Wśród wszystkich województw najwyższy jego poziom wystąpił w województwie pomorskim, w którym na 100 kobiet przypadało 160 urodzeń żywych, natomiast najniższym cechowało się świętokrzyskie z wynikiem 124.

Analiza współczynnika dzietności na poziomie powiatów województwa opolskiego wykazała, że w 2019 r. najwięcej dzieci przypadających na 100 kobiet odnotowano w m. Opolu (160), natomiast najmniej w głubczyckim (110). W skali roku w sześciu powiatach współczynnik dzietności zwiększył się, a najbardziej w m. Opolu oraz powiecie oleskim (po 12 urodzeń dzieci na 100 kobiet), natomiast w pozostałych sześciu powiatach obserwowano spadek omawianego miernika, w tym największy (o 11) w powiecie brzeskim.

Mapa 20. Współczynnik dzietności w 2019 r.

Map 20. Total fertility rate in 2019

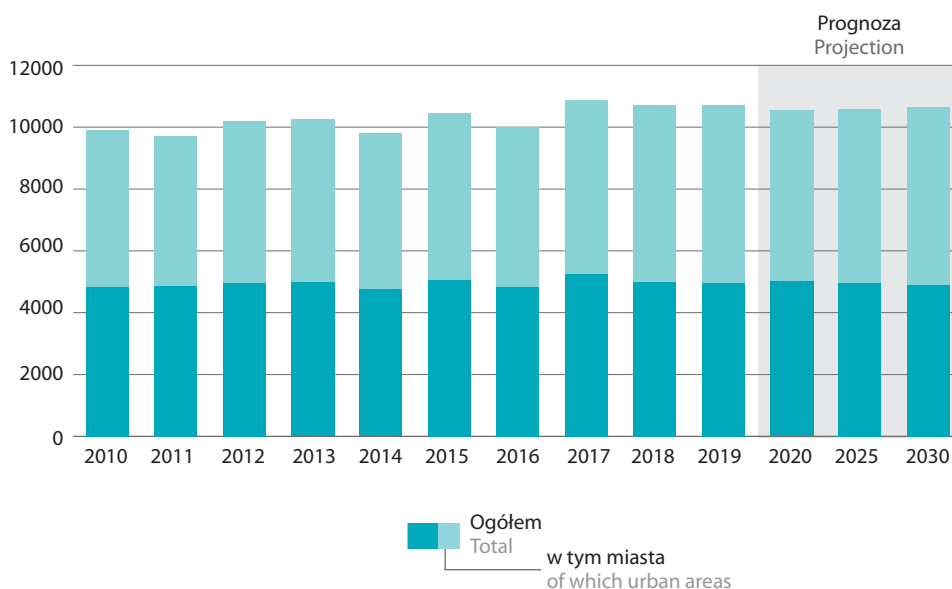

Zgony Deaths

W województwie opolskim występuje nadumieralność mężczyzn nad kobietami. W dalszym ciągu głównymi przyczynami zgonów mieszkańców województwa były choroby układu krążenia oraz choroby nowotworowe. Względem 2010 r. wyraźnie obniżyła się wartość współczynnika zgonów niemowląt.

Zgony są kolejnym, po urodzeniach elementem ruchu naturalnego, kształtującym stan i strukturę ludności. W województwie opolskim w 2019 r. zmarło 10,7 tys. osób (w tym 5,7 tys. w miastach), co w relacji do 2010 r. oznacza wzrost o 8,2% (w kraju o 8,3%). Prognozuje się, że w 2030 r. w województwie opolskim, liczba zgonów wyniesie 10,6 tys. (w tym 5,7 tys. w miastach) i względem 2019 r. ulegnie zmniejszeniu o 0,6% (w kraju o 0,9%).

Wykres 32. Zgony
Chart 32. Deaths

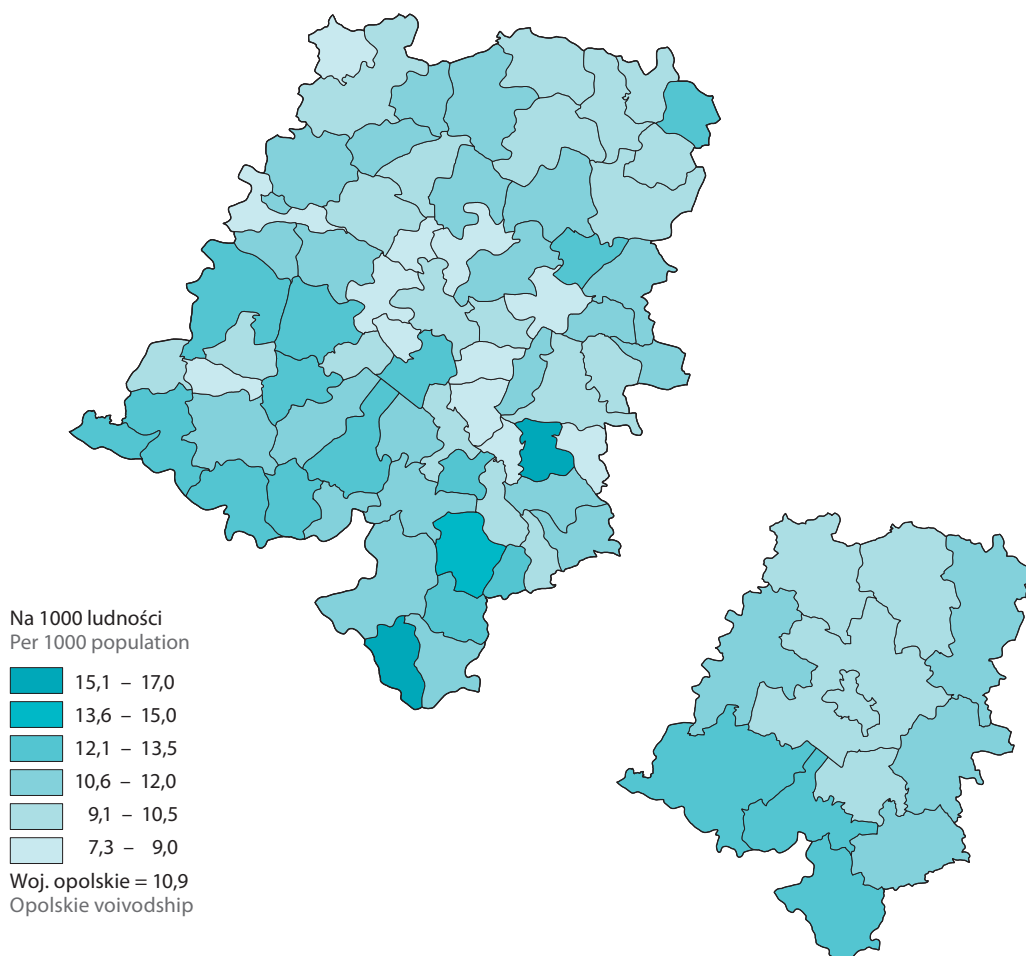
Liczba zgonów w 2019 r. w województwie względem 2010 r. bardziej wzrosła w miastach niż na wsi (13,8% wobec 2,4%), natomiast w odniesieniu do 2015 r. w miastach odnotowano wzrost liczby zgonów o 6,3%, natomiast na wsi spadek o 2,3%. W kraju w porównaniu z 2010 r. liczba zgonów uległa zwiększeniu zarówno w miastach, jak i na wsi (odpowiednio: o 11,3% oraz o 3,6%). Wśród osób zmarłych, podobnie jak w kraju, przeważali mężczyźni, którzy w 2019 r. stanowili w województwie 51,5% (w kraju – 51,6%).

Współczynnik umieralności, wyrażany liczbą zgonów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w województwie opolskim w 2019 r. ukształtował się na poziomie 10,9 (w kraju – 10,7) i w relacji do 2010 r. wzrósł o 1,2 pkt (w kraju o 0,9 pkt). Wyższą umieralność (podobnie jak w kraju) w 2019 r. notowano w przypadku mężczyzn, dla których współczynnik ukształtował się na poziomie 11,6‰ (w kraju – 11,4‰), natomiast wśród kobiet wynosił 10,2‰ (w kraju – 10,0‰). Liczba zgonów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2019 r. w miastach była nieco wyższa niż na wsi i wynosiła 10,9 wobec 10,8 (w kraju: odpowiednio: 11,0

i 10,2). W 2019 r. województwem z najwyższym współczynnikiem zgonów było łódzkie (12,4‰), natomiast z najniższym podkarpackie (9,4‰).

Mapa 21. Zgony w 2019 r.

Map 21. Deaths in 2019

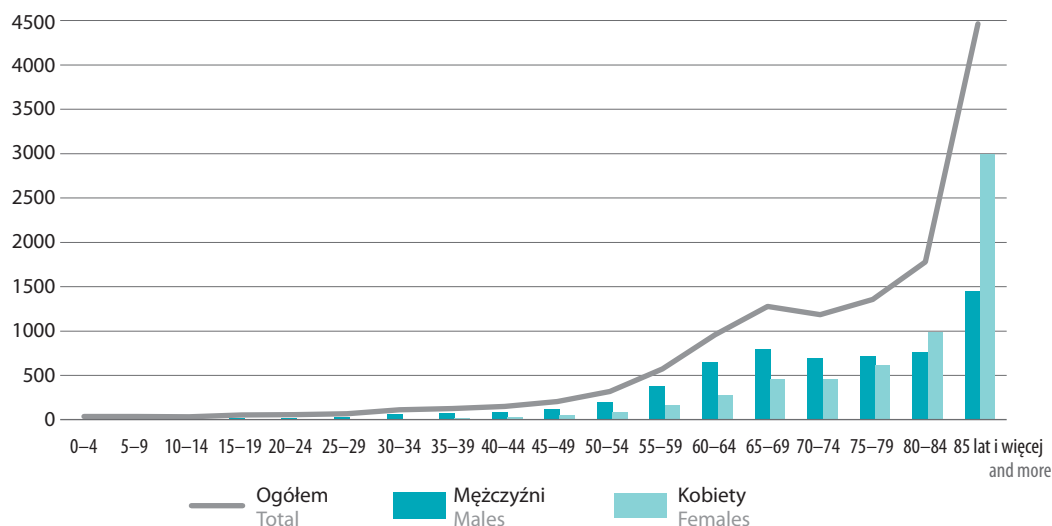

W przekroju powiatów ziemskich województwa opolskiego w 2019 r. najwyższą umieralność odnotowano w powiecie głubczyckim, w którym na 1000 ludności przypadło 13 zgonów, natomiast najniższą z wynikiem 10 zgonów wyróżniały się powiaty: kluczborski, krapkowicki, namysłowski oraz opolski. W przekroju gmin województwa opolskiego najwyższą wartość omawiany współczynnik w 2019 r. przyjmował w gminie Branice (17,0‰), natomiast najniższą osiągnął w gminie Dobrzeń Wielki (7,3‰). W stosunku do roku poprzedniego w siedmiu powiatach ziemskich współczynnik zgonów uległ zwiększeniu (najbardziej w strzeleckim o 1,1 pkt), natomiast w czterech obniżył się (w największym stopniu w namysłowskim o 1,2 pkt). W relacji do 2018 r. w trzydziestu siedmiu gminach nastąpił wzrost umieralności (największym cechowała się gmina Niemodlin o 3,8 pkt), w gminach: Gorzów Śląski oraz Reńska Wieś współczynnik zgonów nie uległ zmianie, natomiast w trzydziestu dwóch gminach zmniejszył się (największy spadek zarejestrowano w gminie Cisek o 6,0 pkt).

W województwie opolskim, podobnie jak w kraju, obserwuje się zjawisko nadumieralności mężczyzn.

Wykres 33. Zgony według płci i grup wieku w 2019 r.

Chart 33. Deaths by sex and age groups in 2019

Analiza liczby zgonów według płci oraz grup wieku wykazała, że w 2019 r. nadwyżka liczby zgonów mężczyzn nad liczbą zgonów kobiet utrzymywała się w grupach wieku włącznie do 75–79 lat, przy czym największa skala tej nadwyżki wystąpiła w grupie wieku 60–64 lata (tj. 655 zgonów mężczyzn wobec 274 kobiet). Liczba zgonów wśród kobiet przewyższała liczbę zgonów wśród mężczyzn w najstarszych rocznikach (tj. w grupie wieku 80 lat i więcej), a szczególnie wysoka była w grupie wieku 85 lat i więcej (tj. 2992 zgony kobiet wobec 1444 mężczyzn).

Mediana wieku osób zmarłych w 2019 r. w województwie opolskim wyniosła 77,6 lat (w kraju – 76,9 lat) i była niższa w grupie mężczyzn niż kobiet o 10,5 lat (w kraju o 11,5 lat). Względem 2010 r. mediana wieku osób zmarłych zwiększyła się w województwie o 2,5 lat, co wynika m.in. z notowanego wydłużania się przeciętnego trwania życia.

Tablica 14. Mediana wieku osób zmarłych

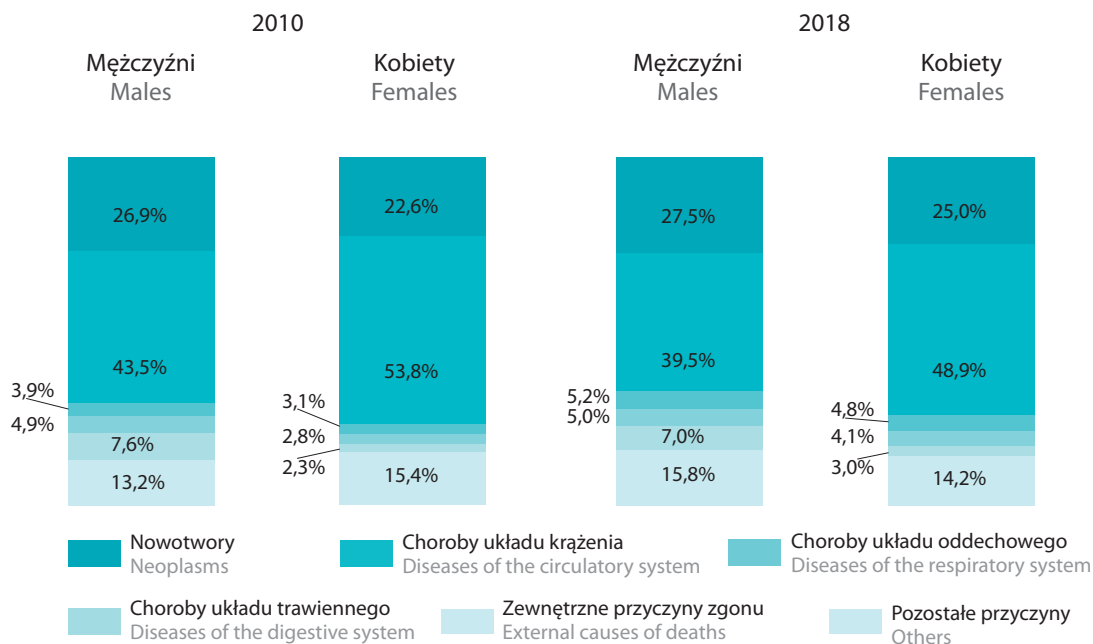
Table 14. Median age of the deceased

Wyszczególnienie Specification	2010		2015		2019	
	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas
Ogółem Total	75,1	73,9	76,9	76,0	77,6	76,8
Mężczyźni Males	70,6	69,4	71,8	70,1	71,6	71,9
Kobiety Females	79,6	78,2	81,5	80,4	82,1	81,3

Najczęstszymi przyczynami zgonów mieszkańców województwa opolskiego, podobnie jak i mieszkańców kraju były choroby układu krążenia oraz choroby nowotworowe, które w 2018 r. łącznie stanowiły 70,3% przyczyn wszystkich zgonów w województwie (w kraju – 66,9%). W omawianym roku odnotowano 44,1% zgonów spowodowanych chorobami układu krążenia (w kraju – 40,5%). Umieralność na tę przyczynę w województwie była wyższa wśród kobiet (48,9% ogólnej liczby zgonów kobiet) oraz osób zamieszkałych na wsi (47,0% ogólnej liczby zgonów na wsi).

Wykres 34. Struktura zgonów według wybranych przyczyn

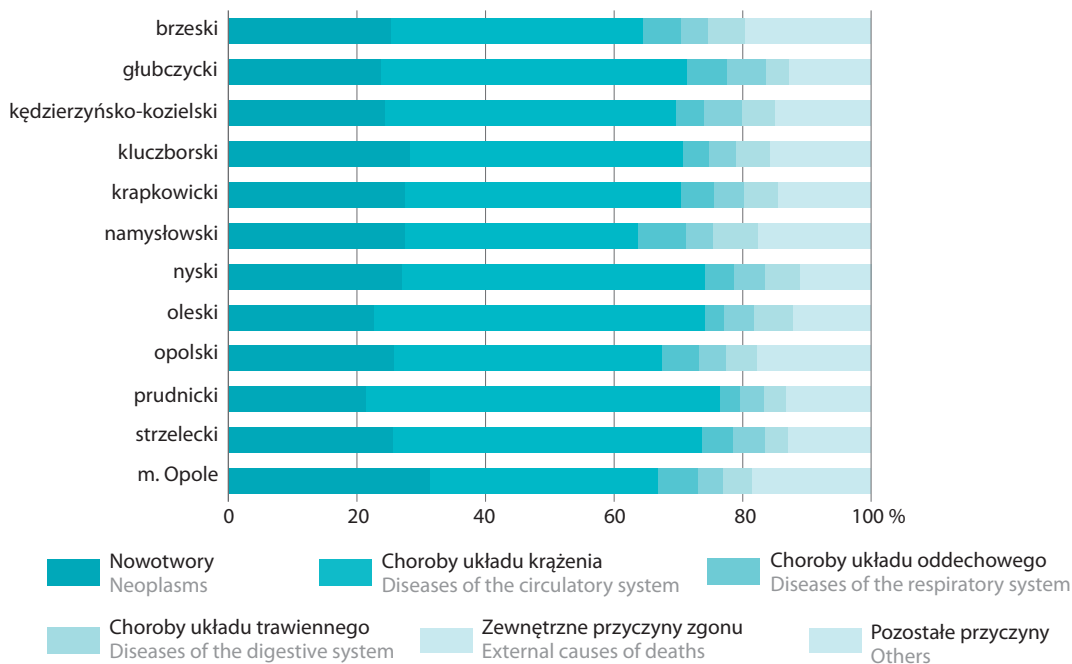
Wykres 34. Structure of deaths by selected causes

Zgony w wyniku zachorowania na nowotwory stanowiły natomiast 26,2% ogólnej liczby zgonów w województwie (w kraju – 26,4%) i w większym stopniu w województwie dotyczyły mężczyzn (27,5% ogólnej liczby zgonów mężczyzn) oraz mieszkańców miast (28,7% ogólnej liczby zgonów w miastach). W 2010 r. zgony z powodu chorób układu krążenia stanowiły 48,4% ogółu zgonów w województwie (w kraju – 46,0%), a w przypadku chorób nowotworowych 24,9% (w kraju – 25,4%).

Wykres 35. Struktura zgonów według wybranych przyczyn w 2018 r.

Chart 35. Structure of deaths by selected causes in 2018

Struktura zgonów według przyczyn w układzie powiatów województwa opolskiego nie odbiegała od tendencji wojewódzkiej i również największy udział stanowiły choroby układu krążenia oraz nowotwory.

Spośród wszystkich powiatów województwa opolskiego największy odsetek zgonów w wyniku chorób układu krążenia w 2018 r. odnotowano w powiecie prudnickim (55,1% ogólnej liczby zgonów w powiecie), natomiast najniższy wystąpił w m. Opolu (35,4%). W przypadku zgonów z powodu chorób nowotworowych tendencja była odwrotna i największym udziałem wyróżniało się m. Opole (31,4%), a najmniejszy zarejestrowano w powiecie prudnickim (21,5%).

Wskaźnik śmiertelności z powodu chorób układu krążenia, w przeliczeniu na 100 tys. ludności, w 2018 r. wynosił w województwie 477,7 (w kraju – 437,2), a chorób nowotworowych – 284,3 (w kraju – 284,5).

Wśród województw w 2018 r. najwyższą śmiertelnością z powodu chorób układu krążenia wyróżniało się województwo świętokrzyskie, w którym 569 zgonów przypadało na 100 tys. mieszkańców, a najniższą wielkopolskie z wynikiem 361 zgonów. W przypadku zgonów z powodu chorób nowotworowych w 2018 r. najwyższa wartość analizowanego wskaźnika wystąpiła w województwie łódzkim (316,3), natomiast najniższa w podkarpackim (235,7).

Spośród wszystkich powiatów województwa opolskiego najwięcej zgonów w wyniku chorób układu krążenia w przeliczeniu na 100 tys. ludności w 2018 r. zarejestrowano w powiecie prudnickim – 660, a najmniej w m. Opolu – 349. Na 100 tys. mieszkańców największą liczbą zgonów spowodowanych chorobami nowotworowymi charakteryzował się natomiast powiat nyski (325), a najmniejszą powiat oleski (238).

W 2019 r. zarejestrowano w województwie opolskim 31 zgonów niemowląt (dzieci poniżej 1 roku) tj. mniej o 35,4% w porównaniu z 2010 r. (w kraju – o 31,4%) Wśród nich zgony dziewczynek stanowiły 51,6% (w kraju – 47,0%).

Tablica 15. Zgony niemowląt

Table 15. Infant deaths

Wyszczególnienie Specification	2010		2015		2019	
	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas	ogółem total	w tym w miastach of which in urban areas
Ogółem Total	48	29	34	13	31	22
Mężczyźni Males	26	17	21	9	15	9
Kobiety Females	22	12	13	4	16	13

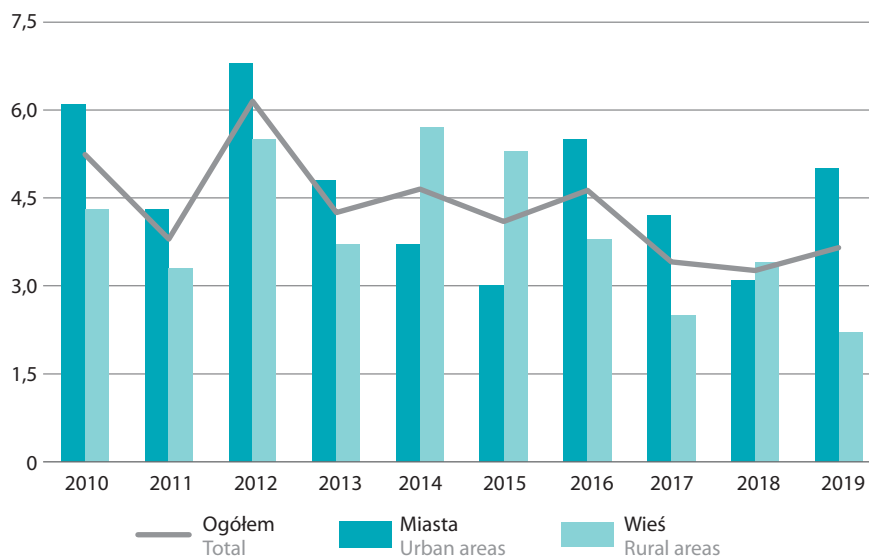
Liczba zgonów dzieci poniżej 1 roku w miastach województwa opolskiego zdecydowanie przewyższała liczbę zgonów zarejestrowanych na wsi, a ich udział w strukturze w 2019 r. ukształtował się na poziomie 71,0% wobec 29,0%.

Współczynnik zgonów w tej grupie ludności (liczony na 1000 urodzeń żywych) w 2019 r. ukształtował się w województwie na poziomie 3,7 (w miastach 5,0) wobec 5,2 w 2010 r. (w miastach 6,1). W kraju w 2019 r. przyjmował wartość 3,8‰ i względem 2010 był niższy o 1,2 pkt.

W układzie województw w 2019 r. odnotowano znaczne zróżnicowanie w poziomie omawianego współczynnika. Jego wartość wahała się od 2,8‰ w województwie świętokrzyskim do 4,9‰ w kujawsko-pomorskim.

Wykres 36. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych

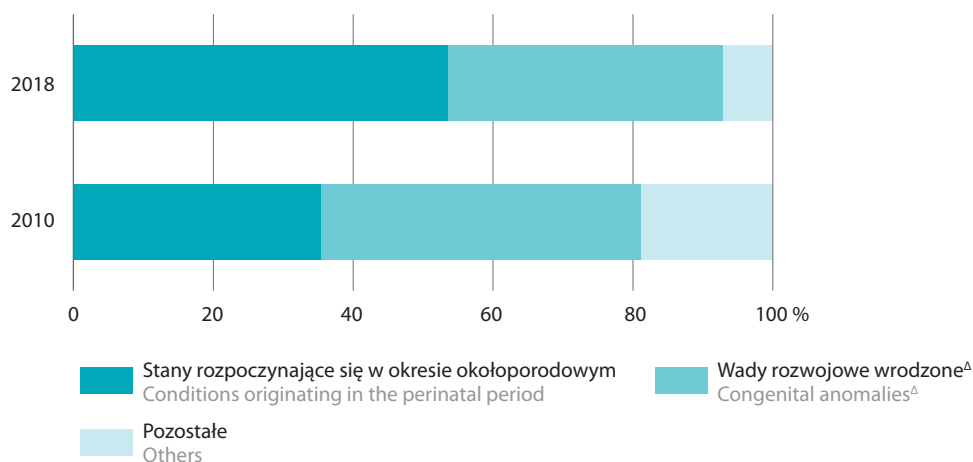
Chart 36. Infant deaths per 1000 live births

Najczęstszymi przyczynami zgonów niemowląt w 2018 r. były stany powstające w okresie okołoporodowym, które stanowiły 53,6% ogólnej liczby zgonów niemowląt w województwie opolskim, natomiast w 2010 r. były to wady rozwojowe i wrodzone (45,8%).

Wykres 37. Struktura zgonów niemowląt według wybranych przyczyn

Chart 37. Structure of infant deaths by selected causes

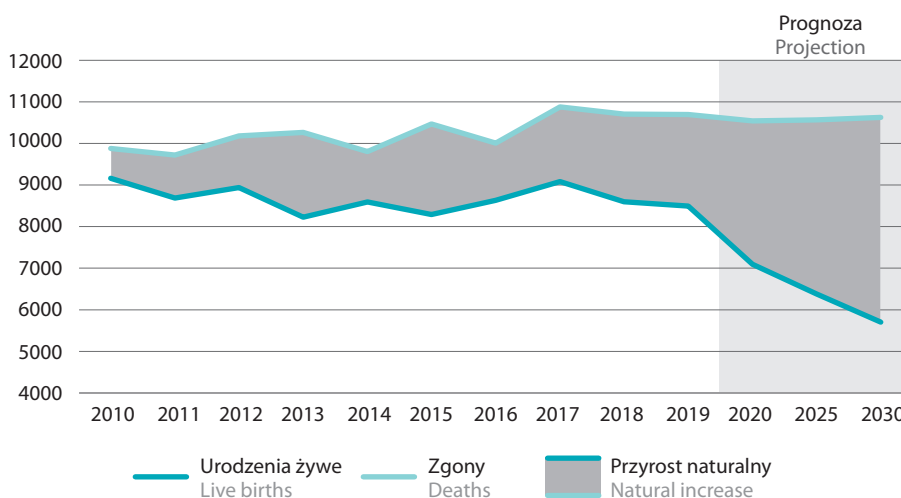
Przyrost naturalny

Natural increase

W latach 2010–2019 obserwowano w województwie opolskim ujemne wartości przyrostu naturalnego ludności, które w poszczególnych latach były zróżnicowane, lecz począwszy od 2016 r. świadczyły o systematycznym pogłębianiu się ubytku naturalnego ludności.

Rok 2019 był kolejnym, w którym utrzymała się w województwie opolskim przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń, co skutkowało ujemną wartością przyrostu naturalnego. Różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów ukształtowała się na poziomie minus 2201, podczas gdy w 2010 r. – minus 719. W miastach województwa w 2019 r. naturalny ubytek ludności wynosił minus 1299 osób wobec minus 902 osoby na wsi.

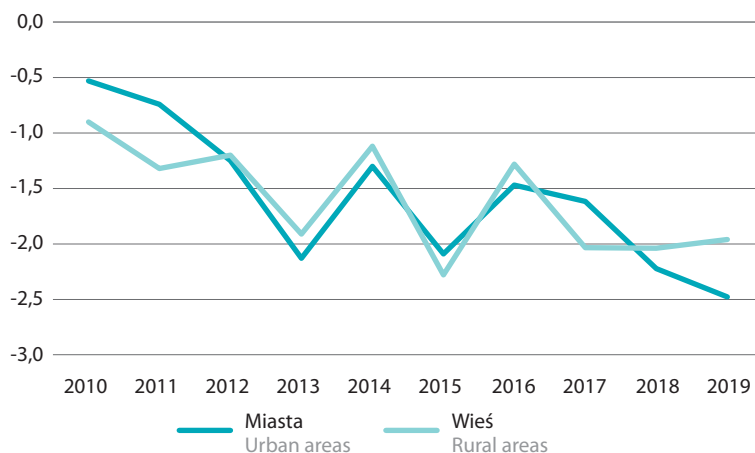
Wykres 38. Ruch naturalny ludności
Chart 38. Vital statistics of population

Współczynnik przyrostu naturalnego, określany jako stosunek różnicy między liczbą urodzeń żywych i liczbą zgonów przypadających na 1000 ludności, w 2019 r. osiągnął w województwie opolskim wartość minus 2,2 (minus 0,7 w 2010 r.) i był znacząco niższy niż średnio w kraju. Omawiany współczynnik w 2019 r. w kraju ukształtował się na poziomie minus 0,9‰, natomiast w 2010 r. uzyskał wartość 0,9‰. W miastach województwa opolskiego współczynnik ten w 2019 r. ukształtował się na poziomie minus 2,5‰, a na wsi minus 2,0‰ (w kraju analogicznie: minus 1,4‰ oraz minus 0,1‰).

W ujęciu wojewódzkim w 2019 r. ujemną wartość współczynnika odnotowano w jedenastu jednostkach, a najniższą w województwie łódzkim (minus 3,6‰). W pozostałych województwach współczynnik przyrostu naturalnego był dodatni, w tym najwyższy w województwie pomorskim (1,5‰). Pod względem wartości omawianego miernika województwo opolskie zajmowało 11 pozycję.

Wykres 39. Współczynnik przyrostu naturalnego
Chart 39. Natural increase rate

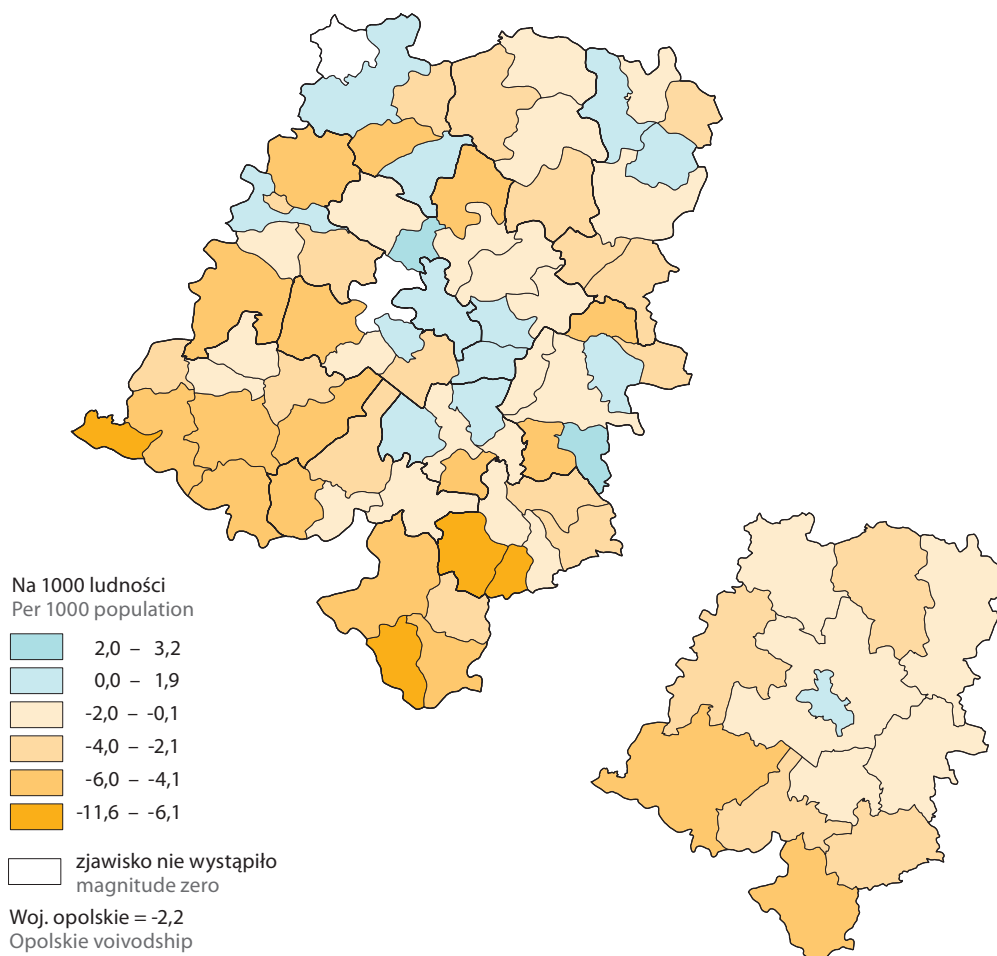

We wszystkich powiatach ziemskich województwa opolskiego odnotowano w 2019 r. ujemne współczynniki przyrostu naturalnego. Najmniejszy ubytek naturalny na 1000 ludności wystąpił w powiecie namysłowskim (minus 0,3), natomiast największy w powiecie głubczyckim (minus 5,4). W skali roku ujemny współczynnik przyrostu naturalnego poprawił się w pięciu powiatach, w tym najbardziej w krapkowickim i kluczborskim (po 1,0 pkt), natomiast w pozostałych pogłębił się, a w największym stopniu w powiecie strzeleckim (o 1,4 pkt).

W układzie gmin, w 2019 r. ujemny przyrost naturalny odnotowano w pięćdziesięciu pięciu jednostkach województwa opolskiego, a najniższa jego wartość w przeliczeniu na 1000 ludności wystąpiła w gminie Branice (minus 11,6). W czternastu gminach współczynnik przyrostu naturalnego wykazywał wartości dodatnie i największą osiągnął w gminie Dobrzeń Wielki (3,2‰). W gminach: Dąbrowa oraz Wilków liczba urodzeń była równa liczbie zgonów, co skutkowało zerowym przyrostem naturalnym. W porównaniu z poprzednim rokiem, największe pogorszenie poziomu współczynnika przyrostu naturalnego miało miejsce w gminie Niemodlin, gdzie jego wartość obniżyła się (o 5,6 pkt) do poziomu minus 4,8‰ wobec 0,8 ‰ w 2018 r. Największy wzrost wartości omawianego współczynnika odnotowano w gminie Cisek (o 7,1 pkt) - do poziomu minus 0,4‰ wobec minus 7,4‰ rok wcześniej.

Mapa 22. Przyrost naturalny ludności w 2019 r.

Map 22. Natural increase in 2019

Zgodnie z założeniami prognozy ruchu naturalnego, w województwie opolskim do 2030 r. przyrost naturalny na 1000 ludności będzie przyjmował wartości ujemne i przewiduje się, że w 2030 r. ukształtuje się na poziomie minus 5,5 (w miastach – minus 6,4, na wsi – minus 4,6).

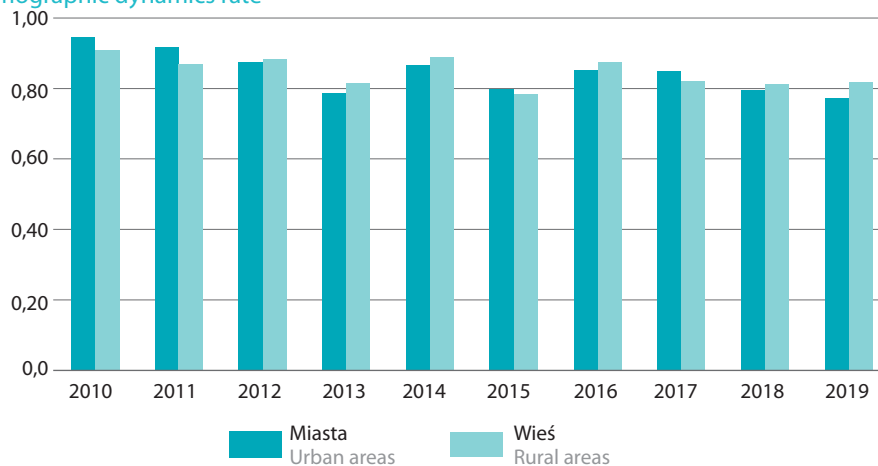
Współczynnik dynamiki demograficznej definiowany jest jako stosunek liczby urodzeń żywych w danym okresie (najczęściej jednego roku) do liczby zgonów w tym okresie (liczba urodzeń przypadająca na jeden zgon). W 2019 r. w województwie opolskim współczynnik dynamiki demograficznej kształtował się na niższym poziomie niż w kraju i wynosił 0,79 wobec 0,93 w 2010 r. (w kraju: 0,92 wobec 1,09).

Na wsi w województwie opolskim współczynnik dynamiki demograficznej był wyższy niż w miastach i w obu przypadkach jego wartości kształtowały się na niższym poziomie niż w 2010 r. (odpowiednio: 0,91 i 0,94)

Wśród województw w 2019 r. najwyższym poziomem współczynnika dynamiki demograficznej charakteryzowało się województwo pomorskie z wynikiem 1,16, a najniższym świętokrzyskie (0,71), natomiast opolskie uplasowało się obok województwa zachodniopomorskiego na 10 miejscu.

Wykres 40. Współczynnik dynamiki demograficznej

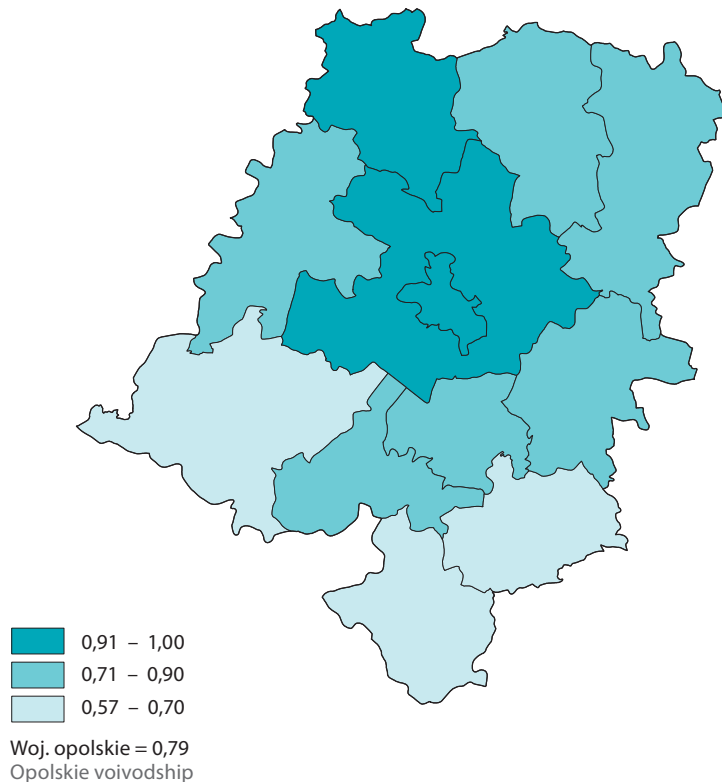
Chart 40. Demographic dynamics rate

W ujęciu powiatowym roczna liczba urodzeń nie przekroczyła rocznej liczby zgonów w jedenastu powiatach. Najniższą wartość współczynnika odnotowano w powiecie głubczyckim (0,57). Wyższe współczynniki niż średnio w województwie wystąpiły w sześciu powiatach, w tym najwyższy w m. Opolu (1,00).

Mapa 23. Współczynnik dynamiki demograficznej w 2019

Map 23. Demographic dynamics rate in 2019

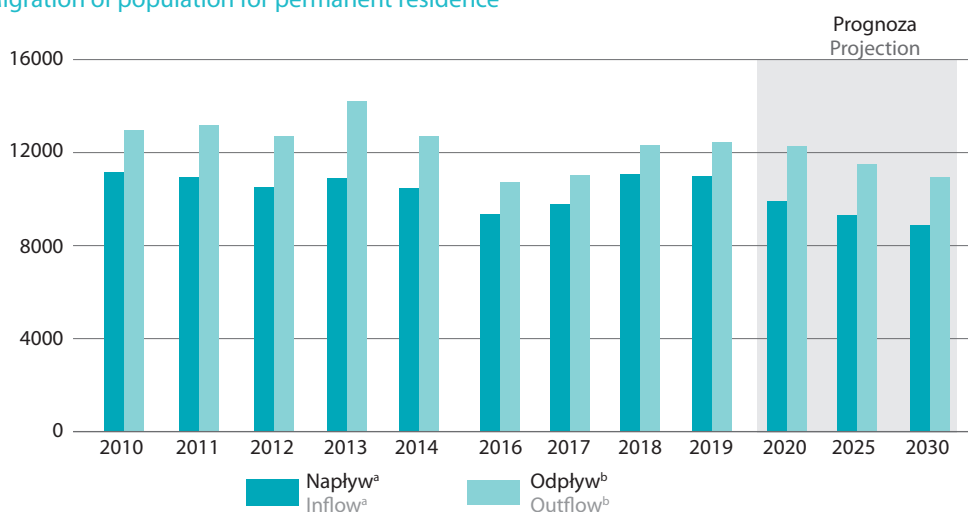
Migracje ludności

Migration of population

W województwie opolskim ogólne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały było ujemne, ale kształtowało się na bardziej korzystnym poziomie niż notowanym w 2010 r.

Kolejnym procesem wpływającym na zmianę liczby ludności są migracje. W województwie opolskim obserwuje się nadwyżkę liczby osób wymeldowanych z pobytu stałego nad liczbą osób zameldowanych na pobyt stały, co w konsekwencji skutkuje ubytkiem liczby ludności.

Wykres 41. Migracje ludności na pobyt stały
Chart 41. Migration of population for permanent residence

a Zameldowania. b Wymeldowania.
 a Registrations. b Deregistrations.

W 2019 r. w województwie opolskim w ruchu wewnętrznym jak i zagranicznym odnotowano łącznie 11,0 tys. zameldowań na pobyt stały i było ich mniej w porównaniu z 2010 r. o 1,4% (w kraju o 8,9% więcej). Według prognozy GUS w 2030 r. liczba zameldowań na pobyt stały osiągnie poziom 8,9 tys. osób, co w stosunku do 2019 r. oznacza spadek o 19,4% (w kraju o 33,7%).

Ponad połowę ludności napływowej w omawianym roku, podobnie jak w latach poprzednich, stanowiły w województwie kobiety (52,4%) oraz mieszkańcy wsi (51,9%). W kraju udział kobiet wynosił 52,8%, natomiast mieszkańców miast – 57,0%.

Z pobytu stałego w 2019 r. wymeldowało się w województwie łącznie 12,5 tys. osób, tj. mniej o 3,8% niż w 2010 r. (w kraju odnotowano wzrost względem 2010 r. o 7,1%). Na podstawie prognozy GUS szacuje się, że w 2030 r. liczba wymeldowań z pobytu stałego w województwie opolskim wyniesie 10,9 tys. i względem 2019 r. ulegnie zmniejszeniu o 12,1% (w kraju o 32,4%).

Wśród ludności wymeldowanej z pobytu stałego w 2019 r. nadal ponad połowę w województwie, jak i w kraju stanowiły kobiety (odpowiednio: 52,9% oraz 53,0%) oraz mieszkańcy miast (analogicznie: 53,0% oraz 62,6%).

Tablica 16. Migracje ludności na pobyt stały według kierunków
Table 16. Migration of population for permanent residence by directions

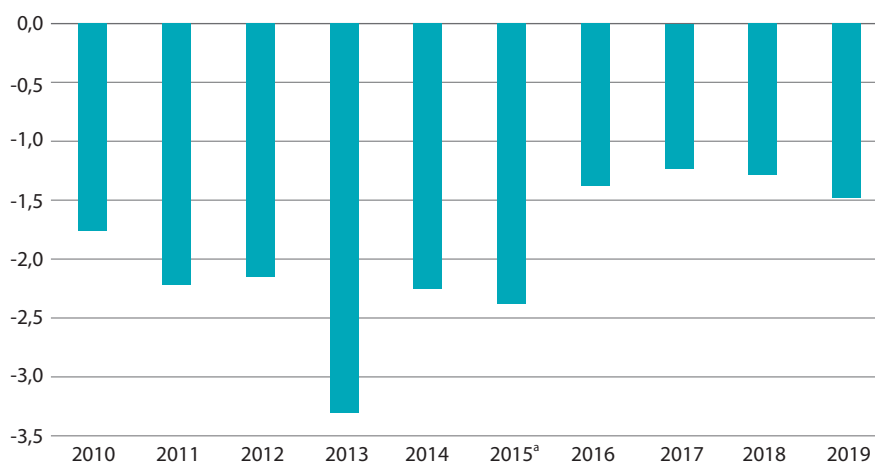
Lata Years	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji ^c Net migra- tion ^c
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagra- nicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	
OGÓŁEM TOTAL									
2010	11154	5752	4676	726	12947	5584	5515	1848	-1793
2015	.	4838	4460	.	.	5127	4981	.	-2379
2019	11000	5472	5031	497	12452	6138	5372	942	-1452
MIASTA URBAN AREAS									
2010	5096	2129	2640	327	6850	2690	3417	743	-1754
2015	.	1678	2459	.	.	2314	3054	.	-1926
2019	5290	2116	2910	264	6597	2971	3250	376	-1307
WIEŚ RURAL AREAS									
2010	6058	3623	2036	399	6097	2894	2098	1105	-39
2015	.	3160	2001	.	.	2813	1927	.	-453
2019	5710	3356	2121	233	5855	3167	2122	566	-145

a Zameldowania. b Wymeldowania. c W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a Registrations. b Deregistrations. c In 2015 for calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

W 2019 r. saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały nadal pozostawało w województwie ujemne, ale wobec 2010 r. przyjmowało bardziej korzystną wartość.

Wykres 42. Saldo migracji ludności na pobyt stały na 1000 ludności
Chart 42. Net migration of population for permanent residence per 1000 population

a Do obliczenia salda migracji wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.
 a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

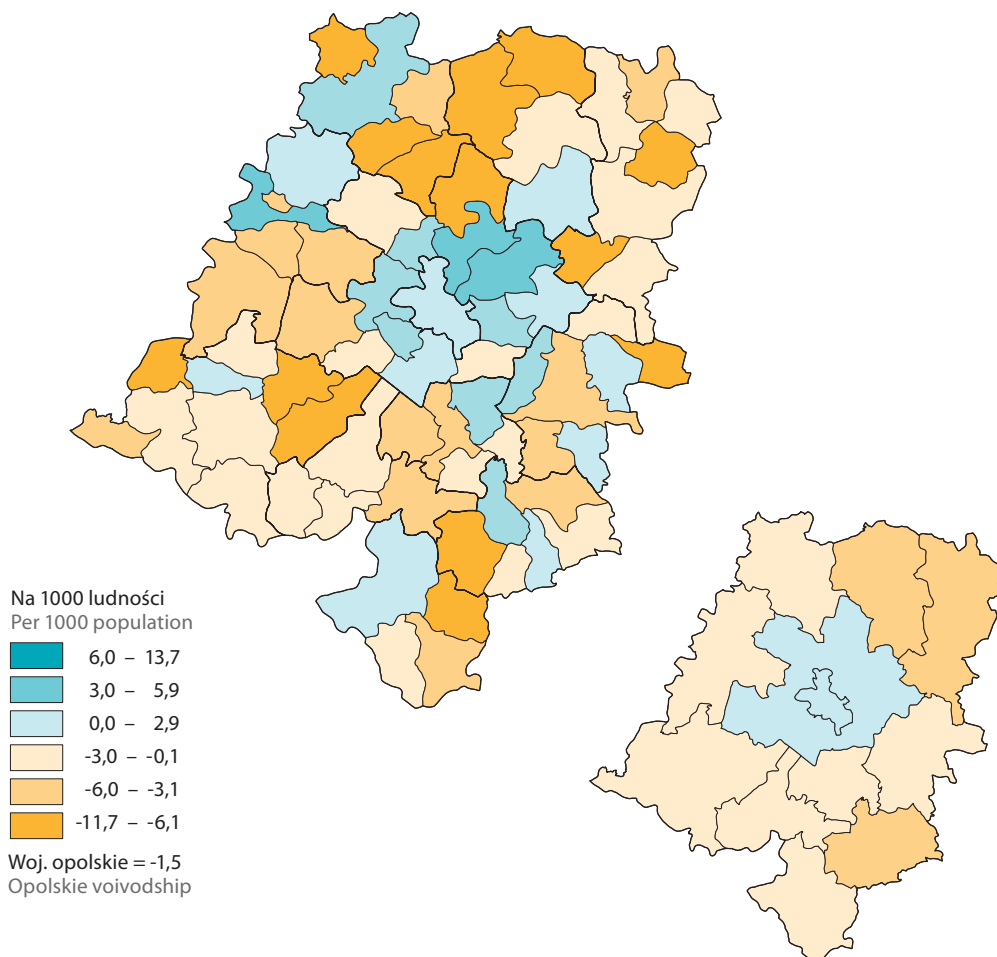
Intensywność ruchu wędrownego ludności odzwierciedla współczynnik salda migracji wyrażany saldem migracji ludności na 1000 mieszkańców.

W 2019 r. w przeliczeniu na 1000 ludności saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w województwie wynosiło minus 1,5 wobec minus 1,8 w 2010 r. W kraju w 2019 r. było dodatnie i przyjmowało wartość 0,2‰, natomiast w 2010 r. minus 0,1‰. W miastach województwa w 2019 r. omawiany współczynnik osiągał zdecydowanie wyższą wartość bezwzględną niż na wsi, tj. minus 2,5‰ wobec minus 0,3‰.

Analiza wartości współczynnika na poziomie województw wykazała, że w 2019 r. dodatnie saldo odnotowano w pięciu województwach, w tym najwyższą w mazowieckim (3,3‰). W pozostałych województwach saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności było ujemne, a jego wartość oscylowała w przedziale od minus 2,9 w lubelskim do minus 0,4 w zachodniopomorskim. Województwo opolskie pod względem poziomu omawianego współczynnika zajmowało 11 lokatę (przy założeniu, że 1 osiągnęło województwo z dodatnim saldem).

Mapa 24. Saldo migracji ludności na pobyt stały w 2019 r.

Map 24. Net migration of population for permanent residence in 2019

W 2019 r. w dziesięciu spośród jedenastu powiatów ziemskich województwa opolskiego saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności było ujemne, przy

czym najniższy jego poziom wystąpił w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim (minus 3,6). Dodatkowo ogólne saldo migracji stałych w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano jedynie w powiecie opolskim (1,8). W przekroju gminnym w 2019 r. ujemne saldo migracji stałej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców osiągnęło pięćdziesiąt jeden spośród siedemdziesięciu jeden gmin województwa opolskiego, z czego najniższym wyróżniła się gmina Byczyna (minus 11,7). Dodatkowo saldo migracji odnotowano natomiast w dwudziestu gminach, w tym najwyższe w gminie Skarbimierz (13,7).

W stosunku do 2018 r. pogorszenie poziomu omawianego współczynnika notowano w ośmiu powiatach ziemskich (z czego największe w namysłowskim o 1,8 pkt), wzrost wystąpił w powiatach: opolskim oraz głubczyckim (odpowiednio: o 2,0 pkt oraz o 1,0 pkt), natomiast w strzeleckim jego wartość nie uległa zmianie. Wśród gmin województwa w ujęciu rocznym najbardziej niekorzystne zmiany (w przeliczeniu na 1000 ludności) odnotowano w gminach: Kolonowskie oraz Strzeleczki.

Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały

Internal migration of population for permanent residence

Najwięcej przemieszczeń ludności odnotowano wewnątrz województwa opolskiego, a najczęstszym ich kierunkiem były migracje z miasta na wieś.

W ramach wewnętrznego ruchu migracyjnego w 2019 r. odnotowano w województwie opolskim 10,5 tys. zameldowań i 11,5 tys. wymeldowań z pobytu stałego.

Tablica 17. Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków
Table 17. Internal migration of population for permanent residence by directions

Lata Years	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego same- go wojewódz- twa from the same voivodship	z innych woje- wództw from other voivodships	ogółem total	do tego same- go wojewódz- twa to the same voivodship	do innych województw to other voivodships
OGÓŁEM TOTAL						
2010	10428	7551	2877	11099	7551	3548
2015	9298	7006	2292	10108	7006	3102
2019	10503	7465	3038	11510	7465	4045
MIASTA URBAN AREAS						
2010	4769	3164	1605	6107	3800	2307
2015	4137	2937	1200	5368	3363	2005
2019	5026	3341	1685	6221	3637	2584
WIEŚ RURAL AREAS						
2010	5659	4387	1272	4992	3751	1241
2015	5161	4069	1092	4740	3643	1097
2019	5477	4124	1353	5289	3828	1461

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

W odniesieniu do 2010 r. zarówno liczba osób zameldowanych, jak i wymeldowanych zwiększyła się (odpowiednio: o 0,7% i o 3,7%). Podobnie jak w 2010 r. częściej w województwie migrowały kobiety niż mężczyźni i 2019 r. zarówno wśród ogółu przyjeżdżających, jak i wyjeżdżających stanowiły ponad połowę (odpowiednio: 52,8% oraz 53,0%).

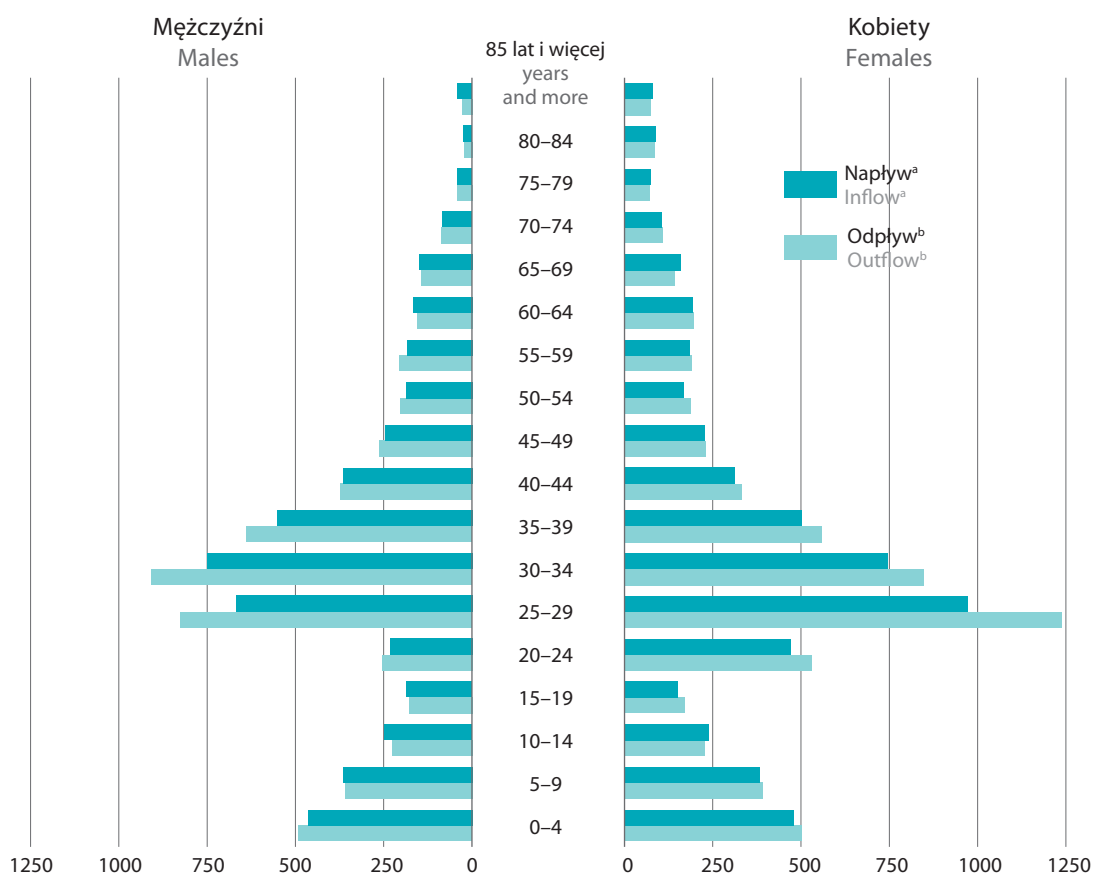
W 2019 r. większość przemieszczeń w ruchu wewnętrznym odbywała się na terenie województwa i stanowiły one 71,1% zameldowań oraz 64,9% wymeldowań. Najczęstszym kierunkiem ruchu ludności w województwie były migracje z miasta na wieś, które objęły 2,6 tys. osób, w przeciwnym kierunku (ze wsi do miast) przeprowadziło się 2,3 tys. osób.

W 2019 r. w województwie opolskim zameldowało się 3,0 tys. osób, pochodzących z innych województw, w tym najwięcej ze śląskiego i dolnośląskiego (odpowiednio: 32,7% i 27,4%). W tym czasie z województwa opolskiego do innych województw wyjechało 4,0 tys. osób, z których najwięcej zamieszkało w sąsiednich województwach (40,9% w dolnośląskim i 22,1% w śląskim).

Analiza struktury migrantów według grup wieku wykazała, że podobnie jak w 2010 r. największą skłonnością do migrowania charakteryzowały się osoby w grupie wieku 25–29 lat i w 2019 r. stanowiły one 15,6% ogólnej liczby osób przyjeżdżających oraz 17,9% wyjeżdżających (w 2010 r. analogicznie: 19,8% oraz 21,1%).

Wykres 43. Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i grup wieku w 2019 r.

Chart 43. Net internal migration of population for permanent residence by sex and age groups in 2019

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

Saldo migracji wewnętrznych w 2019 r. wynosiło w województwie minus 1007 osób, a jego wartość bezwzględna była wyższa niż w 2010 r. (minus 671 osób).

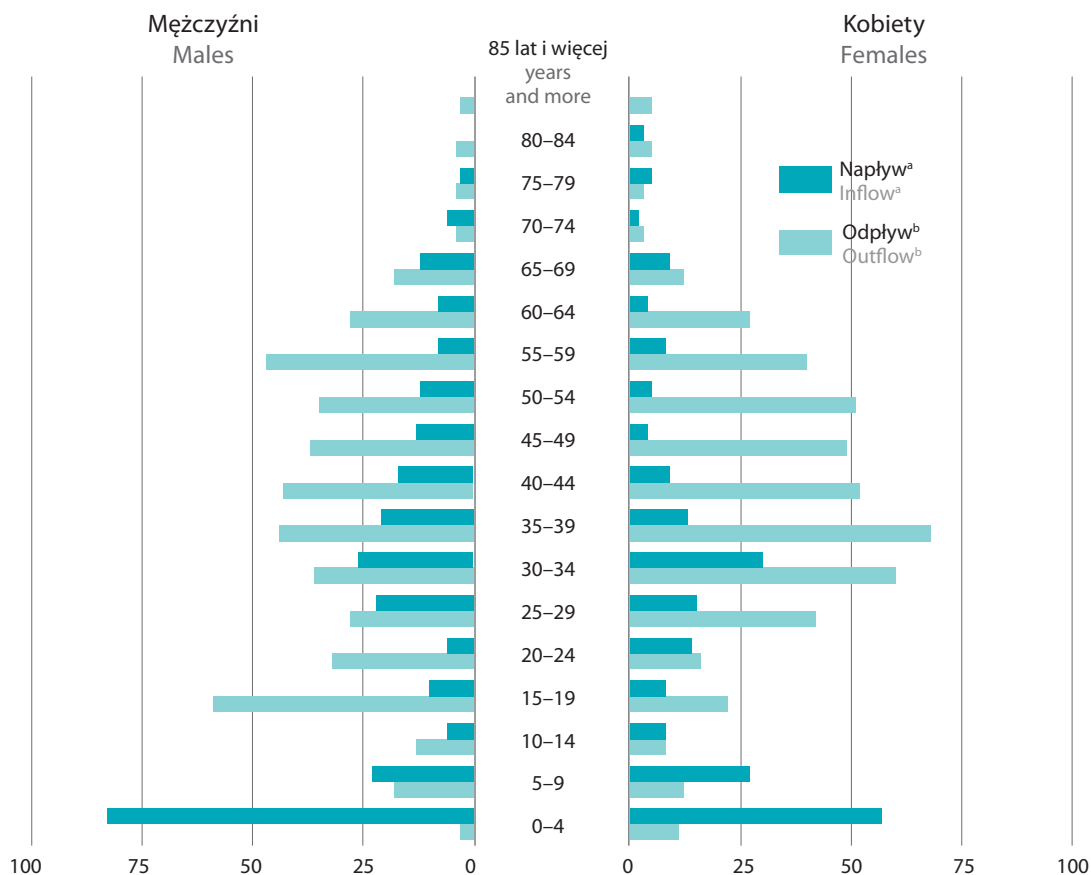
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały

International migration of population for permanent residence

Mieszkańcy województwa opolskiego najczęściej emigrowali do krajów Europy, głównie Niemiec.

Skala migracji zagranicznych w województwie opolskim w 2019 r. względem 2010 r. uległa zmniejszeniu. W 2019 r. na stałe z województwa opolskiego wyemigrowało 0,9 tys. osób (w 2010 r. – 1,8 tys. osób), natomiast do województwa przybyło 0,5 tys. imigrantów (w 2010 r. – 0,7 tys.).

Wykres 44. Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i grup wieku w 2019 r.
Chart 44. International migration of population for permanent residence by sex and age groups in 2019

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

Za granicę częściej wyjeżdżały kobiety, które w 2019 r. stanowiły 51,6% ogólnej liczby emigrantów (w 2010 r. – również 51,6%), natomiast wśród osób przyjeżdżających z zagranicy przeważali mężczyźni – 55,5% (w 2010 r. – 69,8%).

Kierunki emigracji zagranicznych na pobyt stały z województwa opolskiego nie zmieniły się i nadal głównym kierunkiem były kraje Europy (98,7% ogółu wymeldowanych za granicę), a w szczególności Niemcy, do których w 2019 r. wyjechało 0,7 tys. mieszkańców, natomiast w 2010 r. – 1,5 tys. Wśród wyjeżdżających na stałe za granicę w 2019 r. największy udział stanowiły osoby w grupie wieku 35–39 lat (11,9%).

Zdecydowana większość imigrantów na pobyt stały w 2019 r. przybyła do województwa opolskiego z krajów europejskich (96,2% ogółu zameldowań z zagranicy), w tym najwięcej z Niemiec (0,2 tys.) oraz Ukrainy i Wielkiej Brytanii (po 0,1 tys.). Wśród ludności napływowej największy odsetek stanowiły osoby w grupie wieku 0–4 lata (28,2%).

Saldo migracji zagranicznych w 2019 r. ukształtowało się na poziomie minus 445 osób wobec minus 1122 osoby w 2010 r. W kraju w 2019 r. saldo było dodatnie i wynosiło 6183 osoby wobec minus 2114 osób w 2010 r.

Wśród wszystkich powiatów województwa opolskiego w 2019 r. jedynie w trzech powiatach: m. Opolu, brzeskim oraz nyskim liczba zameldowań z zagranicy przewyższała liczbę wymeldowań, co skutkowało dodatnim saldem migracji zagranicznych i wynosiło odpowiednio: 59, 22 oraz 8 osób. W dziewięciu powiatach odnotowano ujemne saldo, w tym najniższe w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim (minus 166 osób). Największą poprawę pod względem poziomu salda migracji zagranicznych zarejestrowano w powiecie nyskim, w którym ujemne saldo wynoszące w 2018 r. (minus 2 osoby) w skali roku uległo zmianie na dodatnie wynoszące 8 osób. Największa skala niekorzystnych zmian miała miejsce w powiecie kluczborskim, w którym dodatnie saldo w 2018 r. (9 osób) obniżyło się na (minus 9 osób) rok później.

Wybrane dane o stanie, ruchu naturalnym i migracjach ludności

Selected data on the population size, vital statistics and migration

Wyszczególnienie	2010	2015	2019	Specification
Stan i struktura ludności (stan w dniu 31 XII) ^a :				Size and structure of population (as of 31 XII) ^a :
Ludność ogółem	1017241	996011	982626	Total population
miasta	532927	517177	523148	urban areas
wieś	484314	478834	459478	rural areas
w tym kobiety	525440	514063	507460	of which females
Ludność na 1 km ²	108	106	104	Population per 1 km ²
Kobiety na 100 mężczyzn	107	107	107	Females per 100 males
Ludność według ekonomicznych grup wieku w % ogółu ludności:				Population by economic age groups in % of total population:
przedprodukcyjny	17,1	16,0	16,0	pre-working
produkcyjny	65,6	63,8	61,3	working
poprodukcyjny	17,3	20,2	22,7	post-working
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	53	57	63	Non-working age population per 100 persons of working age
Ludność według biologicznych grup wieku w % ogółu ludności:				Population by biological age groups in % of total population:
0–14 lat	13,7	13,1	13,5	0–14
15–64	72,2	70,4	67,7	15–64
65 lat i więcej	14,1	16,5	18,8	65 and more
Współczynnik starości demograficznej	14,2	16,4	18,8	Rate demographic of ageing
Indeks starości	104	125	140	Ageing ratio
Mediana wieku	39,5	41,6	43,1	Median age of population
Ruch naturalny ludności^b:				Vital statistics of population^b:
Małżeństwa	5693	4920	4246	Marriages
na 1000 ludności	5,6	4,9	4,3	per 1000 population
Separacje	41	28	22	Separations
na 100 tys. ludności	4,0	2,8	2,2	per 100 thous. population
Rozwody	1516	1678	1583	Divorces
na 1000 ludności	1,5	1,7	1,6	per 1000 population
Urodzenia żywe	9163	8289	8493	Live births
na 1000 ludności	9,0	8,3	8,6	per 1000 population
Zgony	9882	10468	10694	Deaths
na 1000 ludności	9,7	10,5	10,9	per 1000 population
w tym zgony niemowląt	48	34	31	of which infant deaths
na 1000 urodzeń żywych	5,2	4,1	3,7	per 1000 live births
Przyrost naturalny	-719	-2179	-2201	Natural increase
na 1000 ludności	-0,7	-2,2	-2,2	per 1000 population

a Na podstawie bilansów. b W ciągu roku.
a Based on balances. b During a year.

Wybrane dane o stanie, ruchu naturalnym i migracjach ludności (dok.)

Selected data on the population size, vital statistics and migration (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2019	Specification
Migracje ludności na pobyt stały^a:				Migration of population for permanent residence^a:
Migracje wewnętrzne:				Internal migration:
napływ ^b	10428	9298	10503	inflow ^b
odpływ ^c	11099	10108	11510	outflow ^c
saldo migracji	-671	-810	-1007	net migration
Migracje zagraniczne:				International migration:
imigracja ^b	726	.	497	immigration ^b
emigracja ^c	1848	.	942	emigration ^c
saldo migracji	-1122	.	-445	net migration
Ogólne saldo migracji	-1793	-2379 ^d	-1452	Total net migration
na 1000 ludności	-1,8	-2,4 ^d	-1,5	per 1000 population

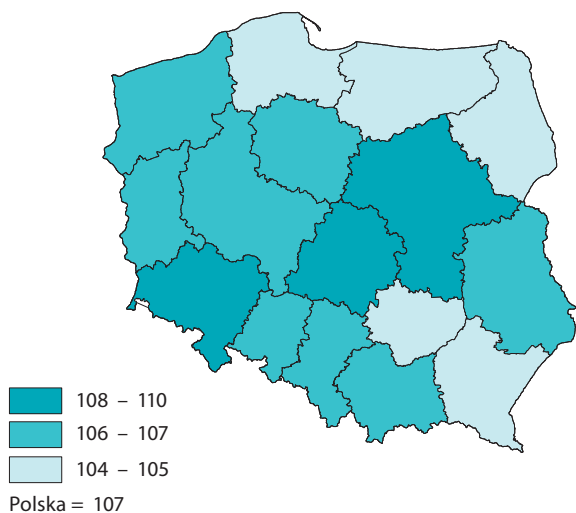
a W ciągu roku. b Zameldowania. c Wymeldowania. d W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014.
a During a year. b Registrations. c Deregistrations. d In case of international migration – data concern 2014.

Województwo opolskie na tle innych województw w 2019 r.

Opolskie voivodship in comparison with other voivodships in 2019

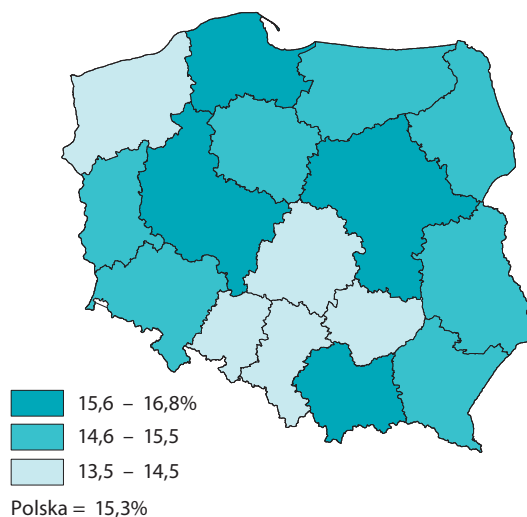
Kobiety na 100 mężczyzn w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Females per 100 males in 2019
as of 31st December

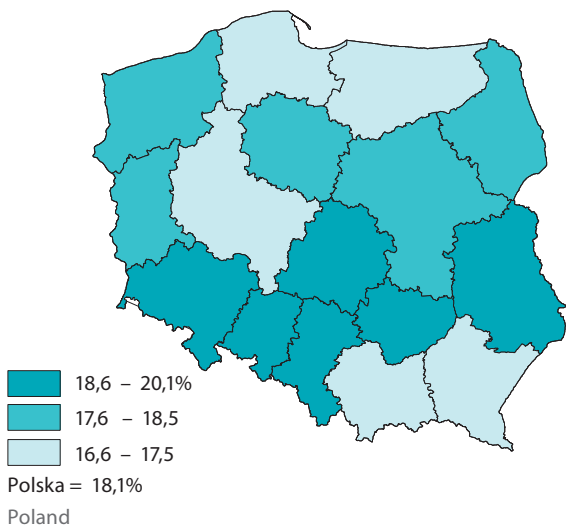
Udział ludności w wieku 0–14 lat w liczbie ludności w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Share of population aged 0–14 in the number of total
population in 2019
as of 31st December

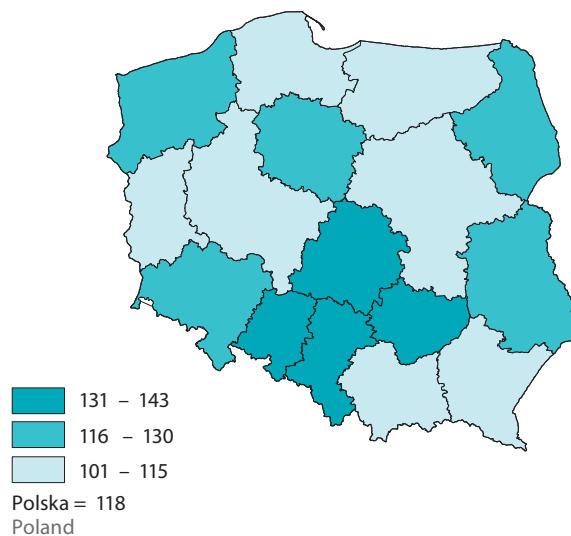
Współczynnik starości demograficznej w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Rate demographic of ageing in 2019
as of 31st December

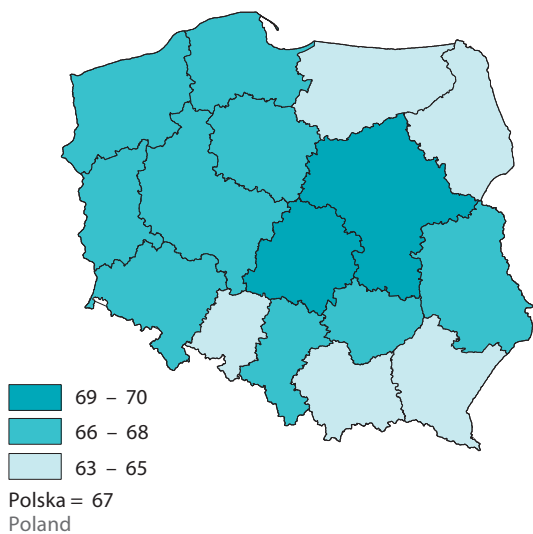
Indeks starości w 2019 r. stan w dniu 31 grudnia

Ageing ratio in 2019
as of 31st December

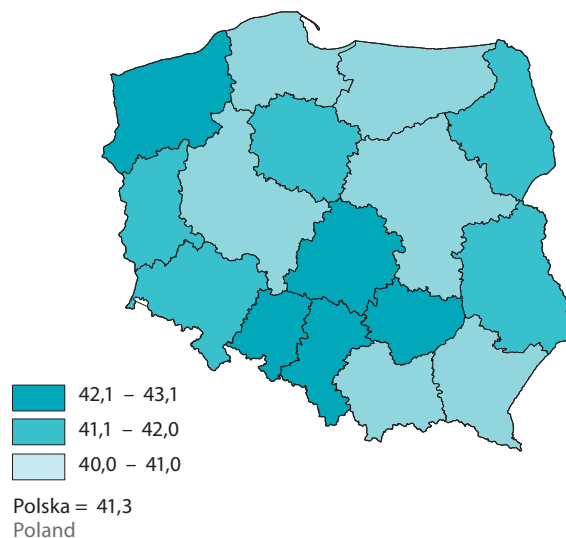
**Współczynnik obciążenia demograficznego w 2019 r.
stan w dniu 31 grudnia**

Age dependency ratio in 2019
as of 31st December

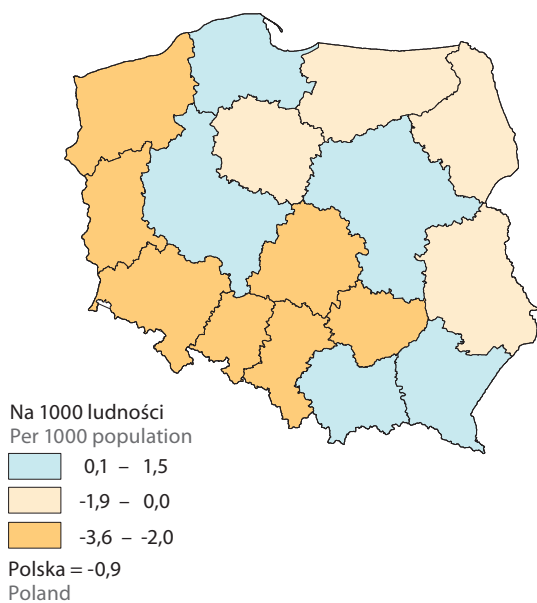
**Mediana wieku ludności w 2019 r.
stan w dniu 31 grudnia**

Median age of population in 2019
as of 31st December

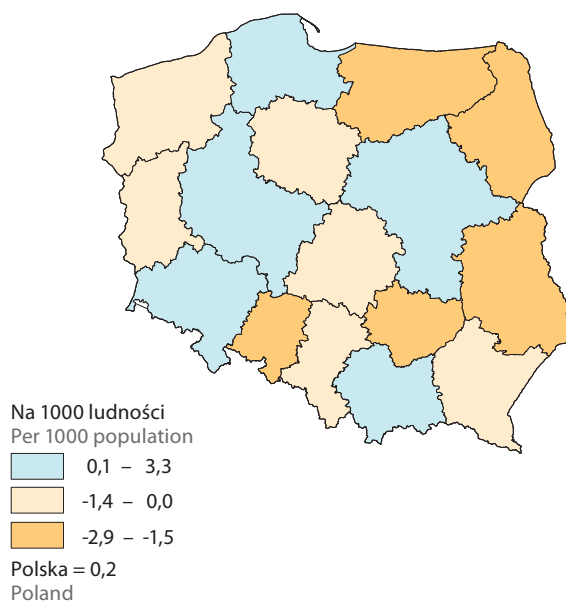
Przyrost naturalny ludności w 2019 r.

Natural increase in 2019

Saldo migracji ludności na pobyt stały w 2019 r.

Net migration of population for permanent residence
in 2019

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji podano według granic administracyjnych województwa opolskiego obowiązujących w dniu 1 stycznia 2020 r.
2. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku) według stanu w dniu 30 VI.
3. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
4. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.
5. W publikacji pominięto niektóre wyjaśnienia, szczegółowe uwagi, notki i itp. zamieszczone w innych publikacjach Urzędu Statystycznego. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych, na stronie internetowej GUS <http://www.stat.gov.pl> oraz w serii „Zeszyty metodologiczne”.

General notes

1. Data included in the publication are presented according to the administrative borders of Opolskie Voivodship existing as of 1st January 2020.
2. When computing per capita (1000 population etc.) data as of the end of a year the population as of 31.12. was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year as of 30.6.
3. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.
4. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item „total”.
5. This publication does not contain some detailed explanations concerning the methodology, notes and etc., which are found in other publications of the Statistical Office. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications, on the web page of Statistics Poland <http://www.stat.gov.pl> as well as in the series „Zeszyty metodologiczne” (“Methodological book”).

Źródło danych Source of data

W dziale „Stan i struktura ludności” niniejszej publikacji zaprezentowano również dane opracowane przez Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

In the chapter „Size and structure of population” of this publication, the data developed by the Centre of Geodesy and Cartography Documentation have also been presented.